

Förord

Denna handledning är främst avsedd för den personal inom Skatteverket som arbetar med socialavgifts- och socialförsäkringsfrågor av internationell karaktär.

I materialet behandlas huvudsakligen frågor om försäkringstillhörighet, intjänande av pensionsrätt och betalning av avgifter vid tillämpningen av rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen. Även tillämpningen av socialförsäkringskonventioner, interna socialavgiftsregler och vissa skatteregler, främst avseende inkomst av tjänst, berörs.

En särskild bilagedel innehåller bl.a. förteckningar avseende försäkringstillhörighet och avgiftsskyldighet vid tillämpning av ovan nämnda förordning och socialförsäkringskonventioner, vissa beslut från Administrativa kommissionen samt blanketter.

Materialet är uppdaterat till och med den 1 januari 2008.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sid.
Förord.....	1
Förkortningslista	9
Förordning (EEG) nr 1408/71 (utdrag)	11
Förordning (EEG) nr 574/72 (utdrag)	23
1. EU:s regler och socialförsäkringen.....	31
1.1 Bakgrund.....	31
1.2 Grundläggande bestämmelser.....	33
1.2.1 Grundprinciper	33
1.2.2 Omfattad personkrets	33
1.2.3 Tredjelandsmedborgare	34
1.2.4 Bestämmande av tillämplig lagstiftning. Förordningens artiklar 13–17	34
2. Förordning (EEG) nr 1408/71	37
2.1 Lagvalsreglerna, artiklarna 13–17	37
2.2 Tillämplig lagstiftning	37
2.3 Särskilda regler för andra anställda än sjömän.....	41
2.3.1 Utsändning.....	41
2.3.2 Arbete i flera länder.....	44
2.4 Särskilda regler för andra egenföretagare än sjömän	47
2.5 Särskilda regler för sjömän.....	49
2.6 Särskilda regler för personer med inkomst både av anställning och egenverksamhet.....	51

2.7	Diverse bestämmelser samt särskilda system för offentligt anställda	53
2.8	Regler för personer anställda vid beskickningar m.m. samt för Europeiska gemenskapernas hjälppersonal.....	54
2.9	Nationella experter.....	56
2.10	Undantag från artikel 13–16 (dispens)	57
3.	Förordning (EEG) nr 574/72 (tillämpningsförordningen).....	59
3.1	Standardblanketter	59
3.2	Rätten att välja för personer anställda vid beskickningar och konsulat.....	60
3.3	Rätten att välja för Europeiska gemenskapernas hjälppersonal.....	61
3.4	Avtal om betalning av socialavgifter.....	61
3.5	Behöriga institutioner och organ i Sverige	62
4.	Konventioner om social trygghet.....	65
4.1	Konventionernas syfte och utformning	65
4.2	Försäkringssituationer, huvudregler	68
4.3	Utsändning enligt konventionsregler.....	69
4.4	Den nordiska konventionen om social trygghet	70
4.5	Konventionerna med Kanada och USA.....	71
4.5.1	Konventionen med Kanada	71
4.5.2	Konventionen med USA	72
4.6	Förlängning och dispens	73
4.6.1	Förlängning.....	73
4.6.2	Dispens	73
4.7	Avtal om betalning av socialavgifter.....	73
4.8	Konventionernas tillämplighet	74

4.8.1	Inom EES-området	74
4.8.2	Utanför EES-området	74
5.	Svensk lag	75
5.1	Allmänna avgiftsregler	75
5.2	Försäkrad enligt SofL	76
5.3	Bosättning enligt SofL	76
5.3.1	Bosättningsbaserade förmåner	76
5.3.2	Rätten till garantipension/garantiersättning	77
5.4	Arbete i Sverige enligt SofL	78
5.4.1	Arbetsbaserade förmåner.....	78
5.4.2	Ålderspensionssystem	79
5.4.3	Bakomliggande principer	79
5.4.4	Inkomstgrundad ålderspension	79
5.4.5	Pensiongrundande inkomst.....	79
5.4.6	Uttag av inkomstgrundad pension.....	80
5.5	Arbetsgivaravgifter och särskild löneskatt	81
5.5.1	Avgifter och skatteform.....	81
5.5.2	Utvidgat arbetsgivarbegrepp	81
5.5.3	Utlandstillägg	82
5.5.4	Särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster	83
5.6	Svensk arbetsgivare	84
5.7	Utländsk arbetsgivare	84
5.8	Inkomstbegreppen enligt lagen om allmän försäkring och lagen om inkomstgrundad ålderspension	86

5.8.1	Inkomstbegrepp och skatteform	86
5.8.2	Inkomst av anställning.....	86
5.8.3	Inkomst av annat förvärvsarbete än anställning.....	86
6.	Egenföretagare och egenavgifter	89
6.1	Inkomst som grundar egenavgifter (annat förvärvsarbete) ..	89
6.2	Egenavgifter.....	90
6.3	Egenföretagare i ett medlemsland som är verksam i ett eller flera medlemsländer.....	91
6.4	Näringsverksamhet när en konvention är tillämplig. Förordningen är inte tillämplig.....	92
6.5	Näringsverksamhet när vare sig förordningen eller konvention är tillämplig.....	92
7.	Skatterättsligt bosättningsbegrepp m.m.....	93
7.1	Begreppen obegränsad och begränsad skattskyldighet	93
7.2	Obegränsad skattskyldighet	93
7.2.1	Bosättning.....	94
7.2.2	Stadigvarande vistelse	94
7.2.3	Väsentlig anknytning.....	94
7.3	Sexmånadersregeln och ettårsregeln	96
7.4	Det nordiska skatteavtalet.....	98
7.4.1	Avtal mellan Sverige och Danmark	99
8.	Särskild inkomstskatt för utomlands bosatta	101
8.1	Skatterättsliga bestämmelser	101
8.2	Skattesats	103
8.3	Beskattningsmyndighet.....	103
8.4	Avgifter.....	103
8.5	Pensionsgrundande inkomst och kontrolluppgift	103

9.	Särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.	105
9.1	Skatterättsliga bestämmelser	105
9.2	Skattesats	106
9.3	Beskattningsmyndighet.....	106
9.4	Avgifter	106
9.5	Pensionsgrundande inkomst och kontrolluppgift	106
10.	Beskickningar, konsulat och internationella organisationer.....	107
11.	Kontrolluppgifter	109
11.1	Kontrolluppgiftsskyldigheten	109
11.2	Lönekontrolluppgift och kontrolluppgift om sjöinkomst.....	110
11.3	Särskild kontrolluppgift – Pensionsgrundande inkomst och utbyte av kontrolluppgifter	110
11.4	Kontrolluppgift – Särskild inkomstskatt för utomlands bosatta (SINK)	111
11.5	Uppgift om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.....	111
11.6	Kontrolluppgift – Särskild inkomstskatt för utomlands bosatta sjömän (SINK)	112
12.	Skatte- och uppbördsfrågor.....	113
13.	Allmän pensionsavgift	115
14.	Handläggning av intyg hos Försäkringskassan och Skatteverket	117
14.1	Distribution av utsändningsintyg/intyg om tillämplig lagstiftning	118
15.	Anmälan till Försäkringskassan.....	119
15.1	Beslutande försäkringskontor	119

Bilagor.....	121
Innehållsförteckning till bilagedelen	122
Litteraturlista.....	179
Sakregister.....	181

Förkortningslista

A-SINK	Lagen om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.
AFL	Lagen om allmän försäkring
AK	Administrativa kommissionen
ATP	Allmän tilläggspension
EES	Europeiska ekonomiska samarbetsområdet
EFTA	Europeiska frihandelssammanslutningen
EG	Europeiska gemenskapen
EU	Europeiska unionen
EUT	Europeiska Unionens officiella tidning
FBL	Folkbokföringslagen
FK	Försäkringskassan
FKFS	Försäkringskassans författningssamling
GSAL	Lagen (1981:691) om socialavgifter
IAF	Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen
IL	Inkomstskattelagen
KL	Kommunalskattelagen
KPA	Kommunernas pensionsanstalt
KU	Kontrolluppgift
KupL	Kupongskattelagen
LAF	Lagen om arbetsskadeförsäkring
LIP	Lagen om inkomstgrundad ålderspension
LSK	Lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter
NSFL	Lagen om statlig förmögenhetsskatt
PGI	Pensionsgrundande inkomst
PPM	Premiepensionsmyndigheten
Prop.	Proposition
RomF	Romfördraget
RÅ	Regeringsrättens årsbok
SAL	Socialavgiftslagen (2000:980)
SBL	Skattebetalningslagen
SFS	Svensk författningssamling
SGI	Sjukpenninggrundande inkomst
SINK	Lagen om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta
SKV	Skatteverket
SKVFS	Skatteverkets författningssamling
SLF	Särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster
SLFL	Lagen om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster
SofL	Socialförsäkringslagen
SPV	Statens löne- och pensionsverk
SÖ	Sveriges internationella överenskommelser
UD	Utrikesdepartementet

Förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av
systemen för social trygghet (utdrag)

AVDELNING I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Definitioner

I denna förordning används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

- a) *Anställda* respektive *egenföretagare*:
- i) den som är försäkrad, obligatoriskt eller genom en frivillig fortsättningsförsäkring, mot en eller flera av de risker som täcks av grenarna i ett system för social trygghet för anställda eller egenföretagare eller genom ett särskilt system för offentligt anställda.
 - ii) den som är obligatoriskt försäkrad mot en eller flera av de risker som täcks av de grenar av social trygghet som behandlas i denna förordning, enligt ett system för social trygghet för samtliga invånare eller för hela den förvärvsarbetsande befolkningen, förutsatt att personen
 - kan identifieras som anställd eller egenföretagare genom det sätt på vilket systemet administreras eller finansieras, eller
 - om dessa kriterier inte uppfylls, är försäkrad mot någon annan risk som anges i bilaga 1 enligt ett system för anställda eller egenföretagare, eller enligt ett system som avses i punkt iii, antingen obligatoriskt eller genom frivillig fortsättningsförsäkring, eller, där inget sådant system finns i den berörda medlemsstaten, följer den definition som anges i bilaga 1,
 - iii) den som är obligatoriskt försäkrad mot flera av de risker som täcks av de grenar som denna förordning behandlar, enligt ett standardsystem för social trygghet för hela lantbruksbefolkningen enligt de kriterier som anges i bilaga 1,
 - iv) den som är frivilligt försäkrad mot en eller flera av de risker som täcks av de grenar som denna förordning behandlar, enligt en medlemsstats system för social trygghet för anställda eller egenföretagare eller för samtliga invånare eller för vissa kategorier av invånare

- om en sådan person är verksam som anställd eller egenföretagare, eller
 - om en sådan person tidigare varit obligatoriskt försäkrad mot samma risk enligt ett system för anställda eller egenföretagare i samma medlemsstat.
- b) *Gränsarbetare*: en anställd eller egenföretagare som är verksam inom en medlemsstats territorium och som är bosatt inom en annan medlemsstats territorium, dit han som regel återvänder dagligen eller åtminstone en gång i veckan. En gränsarbetare som förflyttas till en annan ort inom samma eller någon annan medlemsstats territorium av det företag till vilket han normalt är knuten, eller som tillhandahåller tjänster på annan ort inom samma eller en annan medlemsstats territorium, behåller sin ställning som gränsarbetare under en tid av högst fyra månader även om han under denna tid är förhindrad att dagligen, eller åtminstone en gång i veckan, återvända till den ort där han är bosatt.
- c) *Säsongsarbetare*: en anställd som reser till en annan medlemsstats territorium än det inom vilket han är bosatt, för att där utföra ett säsongsbetonat arbete för ett företag eller en arbetsgivare i den staten under en tid som inte under några omständigheter kan överstiga åtta månader och som uppehåller sig inom den nämnda statens territorium så länge arbetet pågår. Med ett arbete av säsongskaraktär avses ett arbete som på grund av årstidernas växlingar automatiskt återkommer varje år.
- c a) *studerande*: en person som inte är anställd eller egenföretagare eller dennes familjemedlem eller efterlevande i förordningens mening och som studerar eller genomgår en yrkesutbildning som leder till ett kompetensbevis som är officiellt erkänt av en medlemsstats myndigheter, och som är försäkrad enligt ett allmänt system för social trygghet eller ett särskilt system för social trygghet som gäller för studerande.
- d) *Flykting* skall ha samma innebörd som i artikel 1 i konventionen om flyktingars rättsliga ställning undertecknad i Genève den 28 juli 1951.
- e) Uttrycket *statslös* skall ha samma innebörd som i artikel 1 i konventionen om statslösa personers rättsliga ställning undertecknad i New York den 28 september 1954.
- f) i) *Familjemedlem*: den som definieras eller erkänns som familjemedlem eller som betecknas som medlem av hushållet i den lagstiftning enligt vilken förmåner utges, eller, i fall som avses i artikel 22. Ia och artikel 31, i lagstiftningen i den medlemsstat inom vars territorium personen är bosatt. Om denna lagstiftning betraktar som familjemedlem eller medlem av hushållet endast den som är samboende med den anställda eller egenföretagaren, skall detta villkor anses vara uppfyllt om personen för sin försörjning huvudsakligen är ekonomiskt beroende av den anställda eller egenföretagaren. Om en medlemsstats lagstiftning om vårdförmåner vid sjukdom eller moderskap inte gör skillnad mellan familjemedlemmar och andra personer som lagstiftningen gäller, skall uttrycket *familjemedlem* ha den betydelse som anges i bilaga 1.

I punkterna f, i och ii skall orden "anställd eller egenföretagare" ersättas med orden "anställd, egenföretagare eller studerande".

- ii) När det gäller handikappförmåner som enligt en medlemsstats lagstiftning utges till alla medborgare i den staten som uppfyller föreskrivna villkor, skall uttrycket familjemedlem innebära åtminstone en anställds eller egenföretagares make och en sådan persons barn som antingen är minderåriga eller ekonomiskt beroende av en sådan person.
- g) *Efterlevande*: en person som definieras eller erkänns som sådan av den lagstiftning enligt vilken förmånerna utges. Om denna lagstiftning betraktar som efterlevande endast den, som var samboende med den avlidne, skall detta villkor anses vara uppfyllt om personen för sin försörjning huvudsakligen var ekonomiskt beroende av den avlidne.
- h) *Bosättning*: stadigvarande bosättning.
- i) *Vistelse*: tillfällig vistelse.
- j) *Lagstiftning*: i förhållande till varje medlemsstat, nuvarande eller kommande lagar och författningar om de grenar av och system för social trygghet som täcks av artikel 4.1 och 4.2 samt alla andra beslut om åtgärder för att genomföra sådana grenar och system eller de särskilda icke avgiftsfinansierade förmåner som omfattas av artikel 4.2a.

Uttrycket omfattar inte bestämmelser i nuvarande eller kommande kollektivavtal även om de genom myndighetsbeslut har gjorts tvingande eller fått sitt tillämpningsområde utvidgat. Om emellertid sådana bestämmelser

- i) tjänar till att uppfylla ett krav på obligatorisk försäkring, som tillkommit genom de lagar och andra författningar som avses i föregående stycke, eller
- ii) skapar ett system som administreras av samma organ som administrerar de system som tillkommit genom författningar som avses i föregående stycke,

kan begränsningen i uttrycket när som helst hävas genom att den berörda medlemsstaten avger en förklaring som specificerar de system som denna förordning skall gälla. En sådan förklaring skall anmälas och offentliggöras enligt bestämmelserna i artikel 97.

Bestämmelserna i föregående stycke skall inte leda till att system för vilka förordning nr 3 har gällt undantas från denna förordnings tillämpningsområde.

Uttrycket lagstiftning omfattar inte heller bestämmelser om sådana särskilda system för egenföretagare vilkas tillkomst är överlämnad till de berörda

initiativ, eller vilka gäller endast en del av den berörda medlemsstatens territorium, och detta oavsett om myndigheterna har beslutat att göra dem obligatoriska eller att utvidga deras tillämpningsområde. Dessa särskilda system anges i bilaga 2.

- j a) *särskilt system för offentligt anställda*: ett system för social trygghet som skiljer sig från det allmänna system för social trygghet som gäller för anställda i de berörda medlemsstaterna och som alla, eller vissa kategorier av, offentligt anställda eller personer som behandlas som sådana omfattas av.
- k) *Konvention om social trygghet*: varje bilateralt eller multilateralt socialförsäkringsinstrument som är bindande eller som kommer att bli bindande för två eller flera medlemsstater inbördes samt varje annat sådant multilateralt instrument som är bindande eller som kommer att bli bindande för minst två medlemsstater och en eller flera andra stater vad gäller samtliga eller vissa av de grenar och system som anges i artikel 4.1 och 4.2, samt alla slags överenskommelser som har träffats i enlighet med sådana instrument.
- 1) *Behörig myndighet*: varje medlemsstats minister, ministrar eller motsvarande myndighet med ansvar för system för social trygghet inom hela eller en del av statens territorium.
- m) *Administrativa kommissionen*: den kommission som anges i artikel 80.
- n) *Institution*: i förhållande till varje medlemsstat det organ eller den myndighet som har ansvaret för att administrera hela eller vissa delar av lagstiftningen.
- o) *Behörig institution*:
 - i) den institution hos vilken en person är försäkrad vid den tidpunkt då en ansökan om förmån görs,
 - ii) den institution från vilken den berörda personen har rätt, eller skulle ha rätt, till förmåner om han eller en eller flera familjemedlemmar var bosatta inom den medlemsstats territorium där institutionen finns,
 - iii) den institution som har utsetts av den berörda medlemsstatens behöriga myndighet, eller
 - iv) när det gäller ett system där en arbetsgivare har ansvar för förmåner som avses i artikel 4.1, antingen arbetsgivaren eller den anlitade försäkringsgivaren eller, om sådan saknas, ett organ eller en myndighet som har utsetts av den behöriga myndigheten i den berörda medlemsstaten.
- p) *Institution på bosättningsorten* respektive *institution på vistelseorten*: den institution som är behörig att utge förmåner på den ort, där personen är bosatt, enligt den lagstiftning som institutionen tillämpar, respektive den institution som är behörig att utge förmåner på den ort där den berörda

personen vistas, enligt den lagstiftning som institutionen tillämpar eller, då ingen sådan institution finns, den institution som utsetts av den ifrågavarande medlemsstatens behöriga myndighet.

- q) *Behörig stat*: den medlemsstat, inom vars territorium den behöriga institutionen finns.
- r) *Försäkringsperioder*: avgiftsperioder, anställningsperioder eller perioder av verksamhet som egenföretagare definierade eller erkända som försäkringsperioder i den lagstiftning enligt vilken de har fullgjorts eller anses vara fullgjorda och alla andra perioder som behandlas som sådana när de enligt denna lagstiftning betraktas som likvärdiga med försäkringsperioder.
Perioder som har fullgjorts enligt ett särskilt system för offentligt anställda skall också betraktas som försäkringsperioder.
- s) *Anställningsperioder* och perioder av verksamhet som egenföretagare:
perioder som definieras eller erkänns som sådana i den lagstiftning enligt vilken de har fullgjorts samt alla perioder som behandlas som sådana när de enligt denna lagstiftning betraktas som likvärdiga med anställningsperioder eller perioder av verksamhet som egenföretagare.
Perioder som har fullgjorts enligt ett särskilt system för offentligt anställda skall också betraktas som anställningsperioder.
- sa) *Bosättningsperioder*: perioder som definieras eller erkänns som sådana i den lagstiftning enligt vilken de har fullgjorts eller anses vara fullgjorda.
- t) *Förmåner och pensioner*: alla förmåner och pensioner, inbegripet alla däri ingående delar som bekostas av allmänna medel, alla indexhöjningar och tilläggsbetalningar, om något annat inte föreskrivs i avdelning III, liksom förmåner i form av engångsbelopp som kan utbetalas i stället för pensioner samt utbetalningar som görs i form av återbetalning av avgifter.
- u)
 - i) *Familjeförmåner*: alla vård- eller kontantförmåner, som är avsedda att täcka en familjs utgifter enligt den lagstiftning som anges i artikel 4.1h utom de särskilda bidrag vid barns födelse eller vid adoption som nämns i bilaga 2.
 - ii) *Familjebidrag*: periodiska kontantförmåner som utges endast på grundval av familjemedlemmarnas antal och, i förekommande fall, deras ålder.
- v) *Dödsfallsersättningar*: alla engångsbetalningar vid dödsfall, utom de engångsbelopp som avses i punkt t.

Artikel 2

Personkrets

1. Denna förordning skall gälla anställda, egenföretagare och studerande som omfattas eller har omfattats av lagstiftningen i en eller flera medlemsstater och som är medborgare i en medlemsstat eller är statslösa eller flyktingar bosatta inom en medlemsstats territorium samt deras familjemedlemmar och efterlevande.
2. Denna förordning skall gälla efterlevande till anställda, egenföretagare och studerande som har omfattats av lagstiftningen i en eller flera medlemsstater, oavsett dessa anställdas, egenföretagares eller studerandes medborgarskap, om deras efterlevande är medborgare i en medlemsstat eller är statslösa eller flyktingar som är bosatta inom en medlemsstats territorium.

Artikel 3

Likabehandling

1. Om något annat inte följer av de särskilda bestämmelserna i denna förordning har personer för vilka denna förordning gäller, samma skyldigheter och rättigheter enligt en medlemsstats lagstiftning som denna medlemsstats egna medborgare.

Artikel 6

Konventioner om social trygghet som ersätts av denna förordning

Om något annat inte följer av bestämmelserna i artikel 7, 8 och 46.4, skall denna förordning, både vad gäller de personer och de sakområden som den behandlar, ersätta bestämmelserna i alla konventioner om social trygghet mellan

- a) två eller flera medlemsstater inbördes, eller
- b) minst två medlemsstater och en eller flera andra stater i den mån behandlingen av frågor enligt konventionen inte skall ske under medverkan av en institution i någon av de sistnämnda staterna.

Artikel 8

Slutande av konventioner mellan medlemsstater

1. Två eller flera medlemsstater kan vid behov sluta konventioner med varandra som bygger på denna förordnings principer och anda.
2. Varje medlemsstat skall, enligt bestämmelserna i artikel 97.1 anmäla varje konvention som har slutits med en annan medlemsstat enligt bestämmelserna i punkt 1.

BESTÄMMANDE AV TILLÄMPLIG LAGSTIFTNING

Artikel 13

Allmänna regler

1. Om något annat inte följer av artiklarna 14c och 14f skall personer för vilka denna förordning gäller omfattas av lagstiftningen i endast en medlemsstat. Denna lagstiftning skall bestämmas enligt bestämmelserna i denna avdelning.
2. Om något annat inte följer av artikel 14-17 gäller följande:
 - a) Den som är anställd för arbete inom en medlemsstats territorium skall omfattas av denna medlemsstats lagstiftning, även om han är bosatt inom en annan medlemsstats territorium eller om det företag eller den person som han är anställd hos har sitt säte eller är bosatt inom en annan medlemsstats territorium.
 - b) Den som är egenföretagare inom en medlemsstats territorium skall omfattas av denna stats lagstiftning även om han är bosatt inom en annan medlemsstats territorium.
 - c) Den som är anställd ombord på ett fartyg som för en medlemsstats flagga skall omfattas av denna stats lagstiftning.
 - d) Offentligt anställda och personer som behandlas som sådana skall omfattas av lagstiftningen i den medlemsstat som gäller för den förvaltning som sysselsätter dem.
 - e) Den som är inkallad eller har återinkallats till militärtjänstgöring eller civil tjänstgöring i en medlemsstat skall omfattas av denna stats lagstiftning. Om det för rätt till förmåner enligt denna lagstiftning krävs att försäkringsperioder har fullgjorts före påbörjad eller efter avslutad sådan militärtjänstgöring eller civil tjänstgöring, skall försäkringsperioder som har fullgjorts enligt en annan medlemsstats lagstiftning tillgodoräknas, i den utsträckning det behövs, som om de hade fullgjorts enligt den förstnämnda statens lagstiftning. En anställd eller egenföretagare som är inkallad eller har återinkallats till militärtjänstgöring eller civil tjänstgöring skall behålla sin ställning som anställd eller egenföretagare.
 - f) Den för vilken lagstiftningen i en medlemsstat upphör att gälla utan att lagstiftningen i en annan medlemsstat blir tillämplig på honom enligt någon av reglerna i föregående punkter eller enligt något undantag eller någon särskild bestämmelse i artikel 14-17 skall omfattas av lagstiftningen i den medlemsstat inom vars territorium han är bosatt uteslutande enligt bestämmelserna i den lagstiftningen.

Artikel 14

Särskilda regler för andra anställda än sjömän

Artikel 13.2a skall tillämpas med beaktande av följande undantag och omständigheter:

1. a) Den som arbetar inom en medlemsstats territorium hos ett företag, till vilket han normalt är knuten, och som av detta företag sänds till en annan medlemsstats territorium för att utföra arbete där för detta företags räkning skall fortsätta att omfattas av den förstnämnda medlemsstatens lagstiftning, under förutsättning att detta arbete inte väntas vara längre än tolv månader och att han inte sänds ut för att ersätta någon som har fullgjort sin utsändningsperiod.

b) Om arbetet i den andra medlemsstaten på grund av oförutsebara omständigheter varar längre än som ursprungligen förväntades och om varaktigheten därför överstiger tolv månader, skall den förstnämnda medlemsstatens lagstiftning fortsätta att gälla tills det arbetet har avslutats, under förutsättning att den behöriga myndigheten i den medlemsstat dit personen har sänts ut, eller det organ som har utsetts av denna myndighet, lämnar sitt samtycke. Sådant samtycke måste begäras före den första tolv månadersperiodens utgång. Samtycke kan dock inte lämnas för en förlängning som överstiger tolv månader.
2. För den som normalt arbetar inom två eller flera medlemsstaters territorier skall fråga om tillämplig lagstiftning avgöras på följande sätt:
 - a) En person som hör till den resande eller flygande personalen hos ett företag som för andras eller egen räkning bedriver internationell befordran av passagerare eller gods med järnväg, landsvägstransporter, flyg eller inrikes sjöfart och som har sitt säte inom en medlemsstats territorium skall omfattas av denna stats lagstiftning med följande begränsningar:
 - i) Om företaget har en filial eller fast representation inom en annan medlemsstats territorium, skall den som arbetar vid denna filial eller fasta representation omfattas av lagstiftningen i den medlemsstaten.
 - ii) Den som huvudsakligen arbetar inom den medlemsstats territorium där han är bosatt skall omfattas av denna stats lagstiftning, även om det företag hos vilket han är anställd inte har sitt säte eller någon filial eller permanent representation inom det territoriet.
 - b) Andra anställda än de som anges i a skall omfattas av
 - i) lagstiftningen i den medlemsstat inom vars territorium den anställde är bosatt, om han till viss del utför arbetet inom detta territorium eller om han är knuten till flera företag eller arbetsgivare inom olika medlemsstaters territorier,
 - ii) lagstiftningen i den medlemsstat inom vars territorium det företag eller den person, som anställt honom har sitt säte eller är bosatt, om han inte är bosatt inom någon av de medlemsstaters territorier där han utför arbetet.
- 3) Den som arbetar inom en medlemsstats territorium hos ett företag, som har sitt säte inom en annan medlemsstats territorium och vars verksamhet sträcker sig över dessa staters gemensamma gräns, skall omfattas av lagstiftningen i den medlemsstat inom vars territorium företaget har sitt säte.

*Artikel 14a***Särskilda regler för andra egenföretagare än sjömän**

Artikel 13.2b skall tillämpas med beaktande av följande undantag och omständigheter:

1. a) Den som normalt är egenföretagare inom en medlemsstats territorium och som utför arbete inom en annan medlemsstats territorium skall fortsätta att omfattas av den förstnämnda medlemsstatens lagstiftning, förutsatt att detta arbete inte väntas vara längre än tolv månader.

b) Om arbetet på grund av oförutsebara omständigheter varar längre än som ursprungligen förväntades och om varaktigheten därför överstiger tolv månader, skall den förstnämnda medlemsstatens lagstiftning fortsätta att gälla tills arbetet har avslutats, under förutsättning att den behöriga myndigheten i den medlemsstat dit företagaren har rest för att utföra arbetet, eller det organ som har utsetts av denna myndighet, lämnar sitt samtycke. Sådant samtycke måste begäras före den första tolv månadersperiodens utgång. Samtycke kan dock inte lämnas för en förlängning som överstiger tolv månader.
2. Den som normalt är egenföretagare inom två eller flera medlemsstaters territorier skall omfattas av lagstiftningen i den medlemsstat inom vars territorium han är bosatt, om han utför någon del av sitt arbete inom den medlemsstatens territorium. Om han inte utför något arbete inom den medlemsstats territorium där han är bosatt skall han omfattas av lagstiftningen i den medlemsstat inom vars territorium han utför sitt huvudsakliga arbete. Kriterier för vad som skall anses vara huvudsakligt arbete fastställs i den förordning som anges i artikel 98.
3. Den vars företag har sitt säte inom en medlemsstats territorium och sträcker sin verksamhet över två medlemsstaters gemensamma gräns, skall omfattas av lagstiftningen i den medlemsstat inom vars territorium företaget har sitt säte.
4. Om den lagstiftning som en person skulle omfattas av enligt punkt 2 eller 3 inte medger att personen ens på frivillig basis kan anslutas till ett pensions-system, skall han omfattas av den medlemsstats lagstiftning som skulle ha gällt, om dessa bestämmelser inte hade funnits, eller om två eller flera medlemsstaters lagstiftning skulle gälla med tillämpning av denna regel, av den lagstiftning som de berörda medlemsstaterna eller deras behöriga myndigheter kommer överens om.

*Artikel 14b***Särskilda regler för sjömän**

Artikel 13.2c skall tillämpas med beaktande av följande undantag och omständigheter:

1. Den som är anställd hos ett företag till vilket han normalt är knuten, antingen inom en medlemsstats territorium eller ombord på ett fartyg som för en medlemsstats flagga, och som sänds ut av detta företag för att utföra arbete för detta företags räkning ombord på ett fartyg som för en annan medlemsstats flagga skall fortsätta att omfattas av lagstiftningen i den förstnämnda medlemsstaten enligt de villkor som anges i artikel 14.1.
2. Den som normalt är egenföretagare, antingen inom en medlemsstats territorium eller ombord på ett fartyg som för en medlemsstats flagga, och som utför arbete för egen räkning ombord på ett fartyg som för en annan medlemsstats flagga skall fortsätta att omfattas av den förstnämnda medlemsstatens lagstiftning enligt de villkor som anges i artikel 14a.1.

3. Den som normalt inte har anställning till sjöss men som utför arbete inom en medlemsstats territorialvatten eller hamn ombord på ett fartyg, vilket för en annan medlemsstats flagga inom detta territorialvatten eller denna hamn och vars besättning han inte tillhör, skall fortsätta att omfattas av den förstnämnda medlemsstatens lagstiftning.
4. Den som är anställd på ett fartyg, vilket för en medlemsstats flagga, och som får sin lön från ett företag eller en person som har sitt säte eller är bosatt inom en annan medlemsstats territorium skall omfattas av den sistnämnda stats lagstiftning, om han är bosatt inom denna stats territorium. Företaget eller personen som betalar lönen skall betraktas som arbetsgivare vid tillämpningen av den lagstiftningen.

Artikel 14c

Särskilda regler för personer som samtidigt är anställda inom en medlemsstats territorium och egenföretagare inom en annan medlemsstats territorium

En person som samtidigt är anställd inom en medlemsstats territorium och egenföretagare inom en annan medlemsstats territorium skall omfattas av följande:

- a) Om något annat inte följer av b, av lagstiftningen i den medlemsstat inom vars territorium han är anställd eller, om han utövar sådan verksamhet inom två eller flera medlemsstaters territorier, av den lagstiftning som bestäms enligt artikel 14.2 eller 14.3.
- b) I de fall som anges i bilaga 7
 - av lagstiftningen i den medlemsstat inom vars territorium han är anställd, sådan den har bestämts enligt bestämmelserna i artikel 14.2 och 14.3, om han utövar sådan verksamhet inom två eller flera medlemsstaters territorier, och
 - av lagstiftningen i den medlemsstat inom vars territorium han är egenföretagare, sådan den har bestämts enligt artikel 14a.2-4, om han utövar sådan verksamhet inom två eller flera medlemsstaters territorier.

Artikel 14d

Diverse bestämmelser

1. En person som avses i artikel 14.2, 14.3, 14a.2, 14a.3, 14a.4, 14c.a och 14e skall vid tillämpningen av den lagstiftning som har fastställts i överensstämmelse med dessa bestämmelser, behandlas som om han utförde allt förvärvsarbete inom den berörda medlemsstatens territorium.

Artikel 14e

Särskilda regler för personer som är försäkrade i ett särskilt system för offentligt anställda och samtidigt är anställda och/eller egenföretagare inom en eller flera andra medlemsstaters territorium

En person som samtidigt är offentligt anställd eller en person som behandlas som sådan och som är försäkrad i ett särskilt system för offentligt anställda i en medlemsstat, och som är anställd och/eller egenföretagare inom en eller flera medlemsstaters territorium skall omfattas av lagstiftningen i den medlemsstat där han är försäkrad i ett särskilt system för offentligt anställda.

Artikel 14f

Särskilda regler för offentligt anställda i mer än en medlemsstat och försäkrad i en av dessa stater i ett särskilt system

En person som samtidigt är anställd i två eller flera medlemsstater som offentligt anställd eller som en person som behandlas som sådan och som är försäkrad i åtminstone en av dessa medlemsstater i ett särskilt system för offentligt anställda, skall omfattas av lagstiftningen i var och en av dessa medlemsstater.

Artikel 16

Särskilda regler för personer anställda på beskickningar och konsulat samt för Europeiska gemenskapernas hjälppersonal

1. Bestämmelserna i artikel 13.2a skall tillämpas på personer som är anställda vid beskickningar och konsulat och på privattjänare hos tjänstemän vid beskickningar eller konsulat.
2. Anställda som omfattas av punkt 1 och som är medborgare i den medlemsstat som är den ackrediterande eller sändande staten har dock rätt att välja att omfattas av lagstiftningen i den staten. Denna rättighet att välja kan utövas vid varje kalenderårs utgång och skall inte ha retroaktiv verkan.
3. Europeiska gemenskapernas hjälppersonal kan välja att omfattas av lagstiftningen i den medlemsstat inom vars territorium de är anställda, av lagstiftningen i den medlemsstat som de senast har omfattats av eller av lagstiftningen i den medlemsstat i vilken de är medborgare, vad gäller andra bestämmelser än de som handlar om familjebidrag vilka är reglerade i anställningsvillkoren för denna personal. Denna rätt att välja, som endast kan utövas en gång, gäller från och med den dag anställningen påbörjas.

Artikel 17

Undantag från artikel 13-16

Två eller flera medlemsstater, dessa staters behöriga myndigheter eller de organ som utses av dessa myndigheter kan komma överens om undantag från bestämmelserna i artikel 13-16 till förmån för vissa grupper av personer eller för vissa personer.

BILAGA 7

Tillfällen vid vilka en person samtidigt skall omfattas av lagstiftningen i två medlemsstater

(Artikel 14c.b i förordningen)

1. När en person är egenföretagare i Belgien och anställd i en annan medlemsstat.
 2. När en person är egenföretagare i Tjeckien och anställd i en annan medlemsstat.
 3. När en person som är bosatt i Danmark är egenföretagare i Danmark och anställd i en annan medlemsstat.
 4. Vad avser olycksfallsförsäkringen inom jordbruket och ålderspensionsförsäkringen för jordbrukare: när en person är egenföretagare inom jordbruket i Tyskland och anställd i en annan medlemsstat.
 5. När en person som är bosatt i Estland är egenföretagare i Estland och anställd i en annan medlemsstat.
 6. Vad avser pensionsförsäkringssystemet för egenföretagare: när en person är egenföretagare i Grekland och anställd i en annan medlemsstat
 7. När en person som är bosatt i Spanien är egenföretagare i Spanien och anställd i en annan medlemsstat.
 8. När en person är egenföretagare i Frankrike och anställd i en annan medlemsstat än Luxemburg.
 9. När en person är egenföretagare inom jordbruket i Frankrike och anställd i Luxemburg.
 10. När en person är egenföretagare i Italien och anställd i en annan medlemsstat.
 11. När en person som är bosatt i Cypern är egenföretagare i Cypern och anställd i en annan medlemsstat.
 12. När en person är egenföretagare i Malta och anställd i en annan medlemsstat.
 13. När en person är egenföretagare i Portugal och anställd i en annan medlemsstat.
 14. När en person som är bosatt i Finland är egenföretagare i Finland och anställd i en annan medlemsstat.
 15. När en person är egenföretagare i Slovakien och anställd i en annan medlemsstat.
 16. När en person som är bosatt i Sverige är egenföretagare i Sverige och anställd i en annan medlemsstat.
-
17. Om en person som är bosatt i Island är egenföretagare i Island och anställd som arbetstagare i en annan stat för vilken denna förordning gäller.
 18. Om en person är egenföretagare i Liechtenstein och anställd i en annan stat för vilken denna förordning gäller.
 19. När en person som är bosatt i Norge är egenföretagare i Norge och anställd i en annan medlemsstat.
-

Verksamhet som egenföretagare i Schweiz och anställning i ett annat land som omfattas av detta avtal.

Förordning (EEG) nr 574/72 (utdrag)

AVDELNING 1

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Definitioner

I denna förordning

- a) avses med förordning (EEG) nr 1408/71,
- b) avses med tillämpningsförfattning denna förordning,
- c) gäller de definitioner som har slagits fast i artikel 1 i förordning (EEG) nr 1408/71.

Artikel 2

Standardblanketter - Information om lagstiftning - Handböcker

1. Blanketter för intyg, bestyrkta utlåtanden, deklARATIONER, ansökningar och andra handlingar som behövs för tillämpningen av förordningen och tillämpningsförfattningen skall utarbetas av Administrativa kommissionen.

Två medlemsstater eller deras behöriga myndigheter kan efter samråd med Administrativa kommissionen komma överens om att sinsemellan använda förenklade blanketter.

2. Administrativa kommissionen kan för de behöriga myndigheternas räkning i varje medlemsstat samla in information om bestämmelserna i de nationella lagstiftningar som omfattas av förordningen.

3. Administrativa kommissionen skall utarbeta handböcker för att informera berörda personer om deras rättigheter och om de administrativa formaliteter som skall följas vid utnyttjande av dessa rättigheter.

Samråd skall ske med Rådgivande kommittén innan sådana handböcker utarbetas.

*Artikel 13***Utövande av rätten att välja för personer anställda vid beskickningar och konsulat**

1. Den rätt att välja som avses i förordningens artikel 16.3 måste första gången utövas inom tre månader från den dag då personen anställdes på beskickningen eller konsulatet eller då han blev privattjänare hos tjänstemän vid en sådan beskickning eller sådant konsulat. Valet skall ha verkan från och med den dag då anställningen börjar.

Om personen i fråga på nytt utövar sin rätt att välja vid ett kalenderårs utgång skall valet ha verkan från och med det följande kalenderårets första dag.

2. Den person som utövar sin rätt att välja skall anmäla detta till den institution som har utsetts av den behöriga myndigheten i den medlemsstat vars lagstiftning han har valt att omfattas av och samtidigt underrätta sin arbetsgivare om detta. Denna institution skall, om det behövs, vidarebefordra denna information till alla andra institutioner i samma medlemsstat enligt de föreskrifter som har utfärdats av denna medlemsstats behöriga myndighet.

3. Den institution som har utsetts av den behöriga myndigheten i den medlemsstat vars lagstiftning personen i fråga har valt att omfattas av skall lämna honom ett intyg som anger att han omfattas av denna medlemsstats lagstiftning under den tid som han är anställd på beskickningen eller konsulatet eller som privattjänare hos tjänstemän vid en sådan beskickning eller ett sådant konsulat.

4. Om personen i fråga har valt att omfattas av tysk lagstiftning skall bestämmelserna i denna lagstiftning gälla som om han vore anställd på den plats där den tyska regeringen har sitt säte. Den behöriga myndigheten skall utse den behöriga sjukförsäkringsinstitutionen.

*Artikel 14***Utövande av rätten att välja för Europeiska gemenskapernas hjälppersonal**

1. Den rätt att välja som avses i förordningens artikel 15.3 måste utövas när anställningsavtalet träffas. Den myndighet som har rätt att sluta sådana avtal skall informera den institution som har utsetts av den behöriga myndigheten i den medlemsstat vars lagstiftning den anställde har valt att omfattas av. Denna institution skall, om det behövs, vidarebefordra sådan information till alla andra institutioner i samma medlemsstat.

2. Den institution, som har utsetts av den behöriga myndigheten i den medlemsstat vars lagstiftning medlemmen av hjälppersonalen har valt att omfattas av, skall lämna honom ett intyg som anger att han omfattas av denna medlemsstats lagstiftning under den tid som han är anställd av Europeiska gemenskaperna som medlem av hjälppersonalen.

3. De behöriga myndigheterna i medlemsstaterna skall, när det behövs, utse behöriga institutioner för Europeiska gemenskapernas hjälppersonal.
4. Om en medlem av hjälppersonalen, som är anställd inom en annan medlemsstats territorium än Tyskland, har valt att omfattas av tysk lagstiftning skall bestämmelserna i denna lagstiftning tillämpas som om medlemmen av hjälppersonalen vore anställd på den ort där den tyska regeringen har sitt säte. Den behöriga myndigheten skall utse den behöriga sjukförsäkringsinstitutionen.

Artikel 109

Överenskommelser om betalning av avgifter

En arbetsgivare som inte har något fast driftställe i den medlemsstat inom vars territorium den anställda arbetar kan komma överens med den sistnämnde att denne skall överta arbetsgivarens skyldighet att betala avgifter.

Arbetsgivaren skall underrätta den behöriga institutionen eller, vid behov, den institution som har utsetts av medlemsstatens behöriga myndighet, om varje sådan överenskommelse.

20.5.2003

SV

Europeiska unionens officiella tidning

L 124/1

I

(Rättsakter vilkas publicering är obligatorisk)

RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 859/2003

av den 14 maj 2003

om utvidgning av bestämmelserna i förordning (EEG) nr 1408/71 och förordning (EEG) nr 574/72 till att gälla de medborgare i tredje land som enbart på grund av sitt medborgarskap inte omfattas av dessa bestämmelser

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA
FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 63.4 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag (⁽¹⁾),

med beaktande av Europaparlamentets yttrande (⁽²⁾), och

av följande skäl:

- (1) Vid sitt extra möte i Tammerfors den 15–16 oktober 1999 tillkännagav Europeiska rådet att Europeiska unionen måste säkerställa en rättvis behandling av de medborgare i tredje land som lagligen vistas på medlemsstaternas territorium, ge dem rättigheter och skyldigheter som är jämförbara med EU-medborgarnas, stärka icke-diskriminering i det ekonomiska och sociala livet och i kulturlivet samt närma deras rättsliga ställning till den som medlemsstaternas medborgare åtnjuter.
- (2) I sin resolution av den 27 oktober 1999 (⁽³⁾) manade Europaparlamentet till ett snabbt infriande av löftena om rättvis behandling av de medborgare i tredje land som lagligen vistas på medlemsstaternas territorium och en definition av deras rättsliga ställning, med enhetliga rättigheter som ligger så nära EU-medborgarnas som möjligt.
- (3) Europeiska ekonomiska och sociala kommittén har även uppmanat till likabehandling på det sociala området mellan gemenskapens medborgare och medborgare i tredje land, bland annat i sitt yttrande av den 26 september 1991 om ställningen för migrerande arbetstagare från tredje land (⁽⁴⁾).
- (4) I artikel 6.2 i Fördraget om Europeiska unionen föreskrivs det att unionen som allmänna principer för gemenskapsrätten skall respektera de grundläggande rättigheterna, såsom de garanteras i Europakonventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grund-

läggande friheterna, undertecknad i Rom den 4 november 1950, och såsom de följer av medlemsstaternas gemensamma konstitutionella traditioner.

- (5) Denna förordning respekterar de grundläggande rättigheterna och iakttar de principer som erkänns bland annat i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, särskilt den anda som präglar artikel 34.2 i denna.
- (6) Att främja en hög nivå för socialt skydd och att öka livskvaliteten i medlemsstaterna utgör mål för gemenskapen.
- (7) När det gäller villkoren för socialt skydd för medborgare i tredje land, särskilt det system för social trygghet de omfattas av, ansåg rådet (sysselsättning och socialpolitik) i sina slutsatser av den 3 december 2001 att den samordning som skall gälla för medborgare i tredje land bör ge dem en uppsättning enhetliga rättigheter som ligger så nära EU-medborgarnas rättigheter som möjligt.
- (8) Rådets förordning (EEG) nr 1408/71 av den 14 juni 1971 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen (⁽⁵⁾), som är grunden för samordningen av systemen för social trygghet i de olika medlemsstaterna, och rådets förordning (EEG) nr 574/72 av den 21 mars 1972 om tillämpning av förordning (EEG) nr 1408/71 (⁽⁶⁾), skall för närvarande tillämpas endast på vissa medborgare i tredje land. De många och olika rättsliga instrument som används för att försöka lösa de problem med samordningen av medlemsstaternas system för social trygghet som uppstår för medborgare i tredje land i samma situation som medborgare i gemenskapen är en källa till rättslig och administrativ komplexitet. De leder till betydande svårigheter både för de berörda personerna, för arbetsgivarna och för de behöriga nationella socialförsäkringsorganen.

(⁽¹⁾) EGT C 126 E, 28.5.2002, s. 388.

(⁽²⁾) Yttrandet avgivet den 21 november 2002 (ännu ej offentliggjort i EUT).

(⁽³⁾) EGT C 154, 5.6.2000, s. 63.

(⁽⁴⁾) EGT C 339, 31.12.1991, s. 82.

(⁽⁵⁾) EGT L 149, 5.7.1971, s. 2. Förordningen senast ändrad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1386/2001 (EGT L 187, 10.7.2001, s. 1).

(⁽⁶⁾) EGT L 74, 27.3.1972, s. 1. Förordningen senast ändrad genom kommissionens förordning (EG) nr 410/2002 (EGT L 62, 5.3.2002, s. 17).

- (9) Det bör därför föreskrivas att samordningsreglerna i förordning (EEG) nr 1408/71 och i förordning (EEG) nr 574/72 skall tillämpas på de medborgare i tredje land som lagligen vistas inom gemenskapen och som för närvarande inte omfattas av bestämmelserna i dessa förordningar på grund av sitt medborgarskap men uppfyller de övriga villkor som föreskrivs i den här förordningen. En sådan utvidgning är särskilt viktig inför Europeiska unionens kommande utvidgning.
- (10) Tillämpningen av förordning (EEG) nr 1408/71 och förordning (EEG) nr 574/72 på dessa personer ger dem varken rätt till inresa, vistelse eller bosättning eller tillträde till arbetsmarknaden i en medlemsstat.
- (11) Bestämmelserna i förordning (EEG) nr 1408/71 och förordning (EEG) nr 574/72 är enligt den här förordningen endast tillämpliga om den berörda personen redan lagligen vistas på en medlemsstats territorium. Laglig vistelse är således en nödvändig förutsättning för tillämpningen av dessa bestämmelser.
- (12) Bestämmelserna i förordning (EEG) nr 1408/71 och förordning (EEG) nr 574/72 är inte tillämpliga i en situation som i alla avseenden är begränsad till en enda medlemsstat. Detta är bland annat fallet när situationen för en medborgare i tredje land har anknytning endast till ett tredje land och en enda medlemsstat.
- (13) Villkoret för att rätten till arbetslöshetsbidrag enligt artikel 69 i förordning (EEG) nr 1408/71 skall behållas är att den berörda personen är registrerad som arbetsökande hos arbetsförmedlingen i varje medlemsstat som han reser till. Dessa bestämmelser får således tillämpas på en medborgare i tredje land endast om han, eventuellt med hänsyn till sitt uppehållstillstånd, har rätt att registrera sig som arbetssökande vid arbetsförmedlingen i den medlemsstat som han reser till och rätt att arbeta där lagligen.
- (14) Det bör antas övergångsbestämmelser för att skydda de personer som omfattas av denna förordning och för att undvika att de går miste om rättigheter på grund av att förordningen träder i kraft.
- (15) För att uppnå dessa mål är det nödvändigt och lämpligt att utvidgningen av tillämpningsområdet för reglerna om samordning av de nationella systemen för social trygghet sker genom en bindande gemenskapsrättsakt, som är direkt tillämplig i alla medlemsstater som deltar i antagandet av denna förordning.
- (16) Denna förordning påverkar inte rättigheter och skyldigheter enligt internationella avtal med tredje land där gemenskapen är part och som innehåller bestämmelser om förmåner som rör social trygghet.
- (17) Eftersom målen för den planerade åtgärden inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och därför, på grund av den planerade åtgärdens omfattning eller verkningar, bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, får gemenskapen vidta åtgärder i överensstämmelse med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. Enligt proportionalitetsprincipen, såsom den uttrycks i denna artikel, går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.
- (18) I enlighet med artikel 3 i det protokoll om Förenade kungarikets och Irlands ställning som är fogat till Fördraget om Europeiska unionen och Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen meddelade Irland och Förenade kungariket i skrivelser av den 19 och den 23 april 2002 att de önskar delta i beslutet om och tillämpningen av denna förordning.
- (19) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i det protokoll om Danmarks ställning som är fogat till Fördraget om Europeiska unionen och Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen deltar Danmark inte i antagandet av denna förordning som därför inte är bindande för eller tillämplig i Danmark.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Om inte annat följer av bestämmelserna i bilagan till denna förordning, skall bestämmelserna i förordning (EEG) nr 1408/71 och förordning (EEG) nr 574/72 tillämpas på de medborgare i tredje land som enbart på grund av sitt medborgarskap inte redan omfattas av de bestämmelserna samt deras familjemedlemmar och efterlevande, såvida de lagligen vistas inom en medlemsstats territorium och inte befinner sig i en situation som i alla avseenden är begränsad till en enda medlemsstat.

Artikel 2

1. Ingen rätt skall förvärfas enligt denna förordning för tid före den 1 juni 2003.
2. Alla försäkringsperioder och, i förekommande fall, alla anställningsperioder, perioder av verksamhet som egenföretagare eller bosättningsperioder som har fullgjorts enligt en medlemsstats lagstiftning före den 1 juni 2003 skall beaktas vid fastställande av rätt till förmåner enligt bestämmelserna i denna förordning.
3. Om inte annat följer av bestämmelserna i punkt 1, skall rätt till förmåner enligt denna förordning förvärfas även om försäkringsfallet inträffade före den 1 juni 2003.
4. Varje förmån som inte har beviljats eller som har innehållits på grund av en persons medborgarskap eller bosättningsort skall på dennes begäran beviljas eller på nytt utges från och med den 1 juni 2003, under förutsättning att de rättigheter som tidigare har fastställts inte har medfört utbetalning av ett engångsbelopp.

20.5.2003

SV

Europeiska unionens officiella tidning

L 124/3

5. Rättigheter för personer som beviljats pension före den 1 juni 2003 kan på deras begäran omprövas med beaktande av bestämmelserna i denna förordning.

6. Om den begäran som avses i punkterna 4 eller 5 lämnas in inom två år från och med den 1 juni 2003, skall rättigheter förvärfvas enligt denna förordning med verkan från och med den dagen, utan att bestämmelser i någon medlemsstats lagstiftning om förverkande eller preskription av rättigheter skall kunna tillämpas på berörda personer.

7. Om den begäran som avses i punkterna 4 eller 5 lämnas in efter utgången av den tidsfrist som avses i punkt 6, skall de rättigheter som inte har förverkats eller preskriberats förvärfvas med verkan från och med den dag då begäran lämnas in, såvida inte förmånligare bestämmelser gäller enligt någon medlemsstats lagstiftning.

Artikel 3

Denna förordning träder i kraft den första dagen i den månad som följer på dess offentliggörande i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i medlemsstaterna, i enlighet med Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

Utfärdad i Bryssel den 14 maj 2003.

På rådets vägnar

A.-A. TSOCHATZOPOULOS

Ordförande

BILAGA

SÄRSKILDA BESTÄMMELSER SOM AVSES I ARTIKEL 1

I. TYSKLAND

I fråga om familjeförmåner skall denna förordning endast tillämpas på medborgare i tredje land som har ett uppehållstillstånd som motsvarar definitionen i tysk lag av "Aufenthaltslaubnis" eller "Aufenthaltsberechtigung".

II. ÖSTERRIKE

I fråga om familjeförmåner skall denna förordning endast tillämpas på medborgare i tredje land som uppfyller villkoren enligt österrikisk lag för att varaktigt ha rätt till familjebidrag.

1. EU:s regler och socialförsäkringen

1.1 Bakgrund

EU	Sedan den 1 januari 1995 är Sverige medlem i den Europeiska unionen (EU). I EU ingår 27 länder. Förutom Sverige är följande länder medlemmar: Belgien, Bulgarien, Cypern, Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Grekland, Irland, Italien, Lettland, Litauen, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Polen, Portugal, Rumänien, Slovakien, Slovenien, Spanien, Storbritannien och Nordirland, Tjeckien, Tyskland, Ungern och Österrike. Medlemskapet i EU innebär bl.a. att EU:s regler om social trygghet ska tillämpas i medlemsländerna. Beträffande Frankrike omfattas även de utomeuropeiska departementen Guadeloupe, Réunion, Martinique och franska Guyana av förordningen. Beträffande Storbritannien omfattas även Gibraltar av förordningen. Däremot omfattas inte Kanalöarna (Jersey, Guernsey, Sark m.fl.) och Isle of Man av förordningen.
Förordningen	Bestämmelser om social trygghet finns framför allt i rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen och i rådets förordning (EEG) nr 574/72 om tillämpning av förordning 1408/71. Förordningarna benämns nedan i löpande text "förordningen" respektive "tillämpningsförordningen". ¹
Tillämpningsförordningen	
EES-avtalet	Dessa förordningar har varit tillämpliga i Sverige sedan den 1 januari 1994 då EES-avtalet trädde i kraft. Genom EES-avtalet tillämpas nämnda förordningar även mellan medlemsländerna i EU och tre medlemsländer i EFTA, nämligen Island, Liechtenstein och Norge samt i förhållandena de tre sistnämnda länderna sinsemellan.
Schweiz	Schweiz är varken medlem i EU eller omfattat av EES-avtalet, men från och med den 1 juni 2002 tillämpas förordningarna 1408/71 och 574/72 även mellan EU och Schweiz genom ett särskilt avtal av den 4 april 2002 (se Europeiska Gemenskapernas tidning den 30 april 2002, nr L114). Genom att avtalet har infogats i EFTA-konventionen gäller det också mellan Schweiz och de tre EFTA-länderna Island, Liechtenstein och

¹ Den senaste uppdaterade utgåvan av förordningen och tillämpningsförordningen finns återgiven i Europeiska Gemenskapernas officiella tidning (EGT, heter från och med den 1 februari 2003 Europeiska Unionens officiella tidning, EUT) nr L 28 den 30 januari 1997. En inofficiell version av förordningen uppdaterad till år 2000 finns på Internet under adress: http://www.europa.eu.int/eur-lex/sv/consleg/main/1971/sv_1971R1408_index.html

	Norge, dock med vissa begränsningar avseende Schweiz-Liechtenstein.
Romfördraget	EG-rätten grundar sig på Romfördraget (RomF, numera EG-fördraget) från år 1957, men har även påverkats av den Europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna. Genom förordningen ska personer som förflyttar sig mellan länderna inom EES-området² få ett tillfredsställande skydd på socialförsäkringens område. Förordningen avser emellertid endast att samordna, inte harmonisera, de olika ländernas socialförsäkringssystem. Varje land bestämmer liksom tidigare vilka typer av socialförsäkringar som ska finnas, hur dessa ska finansieras, nivån på sociala avgifter och förmåner etc. De socialförsäkringsförmåner som finns i Sverige och som omfattas av EU:s regler är bl.a.
	• sjukpenning/sjuklön • föräldrapenning • rehabiliteringsersättning • ersättning vid arbetsskada • sjukvård • ålderspension • sjuk- och aktivitetsersättning • efterlevandepension • barnbidrag • ersättning vid arbetslöshet
Behöriga myndigheter och institutioner	I förordningen definieras behörig stat som det land där den behöriga institutionen finns. Det innebär att behörig stat är det medlemsland i vilket en person är försäkrad för socialförsäkringsförmåner. I bilagor till förordningarna anges de myndigheter och institutioner som är behöriga samt de förbindelseorgan som har utsetts för att underlätta tillämpningen av förordningen i kontakterna mellan länderna.
	Behörig myndighet i Sverige är socialdepartementet.
	Behörig institution i Sverige är Försäkringskassan.
	Vid sjuklön är arbetsgivaren behörig institution.
	Förbindelseorgan i Sverige är Försäkringskassan, huvudkontoret för samtliga grenar av social trygghet utom arbetslöshet, och Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF) vad avser arbetslöshet.
	I bilaga 10 till tillämpningsförordningen finns en förteckning över de institutioner och organ som har utsetts av respektive lands behöriga myndighet att handlägga olika socialförsäkringsfrågor, för senaste uppdatering se EUT L82, 23 mars 2007.
Ny förordning	En ny förordning, Europaparlamentets och Rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordningen av de sociala trygghetssystemen, har trätt i kraft i maj 2004. Den nya förordningen, som ska ersätta förordning 1408/71, kommer emellertid inte att tillämpas förrän en ny tillämpningsförordning har utarbetats, vilket sannolikt kommer att dröja till tidigast slutet av år 2009. Jämfört med förordning 1408/71 har lagvalsreglerna, artiklarna 11–16 i förordning 883/2004, förenklats. Bl.a. har den normala utsändningstiden förlängts till 24 månader, vilket medfört att förlängningsreglerna i nuvarande artikel 14.1b och 14a.1b har slopats. Vidare har de särskilda reglerna för flygande och resande personal (nuvarande artikel 14.2a) och för arbete över en gemensam gräns (nuvarande artikel 14.3 och 14a.3) slopats. Förenklningar har också skett avseende sjömän, beskickningsanställda och vid samtidig anställning och egenverksamhet i olika länder. Den nya förordningstexten finns publicerad i EUT nr L166 den 30 april 2004 samt EUT nr L200 den 7 juni 2004 (rättelser). Förslag till tillämpningsbestämmelser till förordning (EG) nr 883/2004 finns i KOM/2006/0016 slutlig – COD 2006/0006/. Observera att förslaget inte offentliggjorts i EUT.

² EES-området omfattar samtliga EU-länder samt de tre nämnda EFTA-länderna.

1.2 Grundläggande bestämmelser

1.2.1 Grundprinciper

Förordningen innehåller vissa grundprinciper vad gäller den sociala tryggheten för medborgare i medlemsland.³ Dessa är:

- Likabehandling oberoende av medborgarskap.

Detta innebär att den som är omfattad av förordningen och som förflyttar sig till ett annat medlemsland, har samma rättigheter och skyldigheter enligt det landets lagstiftning som landets egna medborgare. Från och med den 1 juni 2003 omfattar denna rätt inte bara medborgare i ett medlemsland utan också s.k. tredjelands-medborgare som är legalt bosatta inom EU. Se avsnitt 1.2.3.

- Sammanläggning av försäkrings- och bosättningsstider (t.ex. vid fastställande av rätten till pension).

Detta innebär att en period under vilken en person har varit försäkrad, har arbetat eller har varit bosatt i ett medlemsland kan läggas samman med sådan tid som han har fullgjort i andra medlemsländer – om det behövs för att han ska kunna få rätt till en förmån.

- Export av förmåner (exportabilitetsprincipen).

Detta innebär att en person som har tjänat in rätt till en förmån i ett medlemsland i de flesta fall också har rätt att behålla denna förmån vid flyttning till ett annat medlemsland.

- Andelsberäkning (pro rata temporis-principen).

Detta innebär att en person som har varit förvärvsarbetande i mer än ett medlemsland har rätt till pension från vart och ett av de länder där han har varit yrkesverksam, i förhållande till försäkringstiden i det landet.

Till detta kan även läggas

- Arbetslandets lag.

Detta innebär att en förvärvsarbetande person normalt ska omfattas av lagstiftningen i det land där han arbetar oavsett bosättningsland.

Förordningens regler är överordnade intern svensk rätt och gäller även före de konventioner om social trygghet som Sverige har slutit med andra medlemsländer.

1.2.2 Omfattad personkrets

De personer för vilka förordningen gäller är enligt artikel 2 följande:

- anställda och egenföretagare samt från och med maj 1999 studerande, som är eller har varit omfattade av lagstiftningen i en eller flera av medlemsstaterna och som är medborgare i en medlemsstat eller som är statslösa eller flyktingar i

³ Med medlemsland menas i denna publikation de 27 EU-länderna, de tre ovan nämnda EFTA-länderna och från och med juni 2002, Schweiz.

en medlemsstat samt deras familjemedlemmar och efterlevande oavsett medborgarskap,

- efterlevande till anställda, egenföretagare och studerande som har varit omfattade av lagstiftningen i en eller flera medlemsstater, oavsett sådana anställdas, egenföretagares eller studerandes medborgarskap, om de efterlevande är medborgare i en medlemsstat eller statslösa eller flyktingar bosatta i en medlemsstat.

Anställd respektive egenföretagare definieras i förordningen som en person som är försäkrad, obligatoriskt eller genom en frivillig fortsättningsförsäkring, mot en eller flera av de risker som täcks av grenarna i ett system för social trygghet för anställda eller egenföretagare.

Den faktiska gränsdragningen mellan anställd och egenföretagare får avgöras av respektive lands interna rätt.

I begreppet anställd innefattas även de svenska begreppen arbetstagare och uppdragstagare.

1.2.3 Tredjelandsmedborgare

Med tredjelandsmedborgare menas en person som är bosatt i ett medlemsland men som inte är medborgare i något EU- eller EES-land eller i Schweiz.

Den 1 juni 2003 trädde EG:s förordning nr 859/2003 av den 14 maj 2003 i kraft. Den innebär att från och med den 1 juni 2003 är förordning 1408/71 och tillämpningsförförordningen tillämpliga även på de tredjelandsmedborgare och deras familjemedlemmar och efterlevande som lagligen är bosatta i ett EU-land. Förordning nr 859/2003 är direkt tillämplig på alla EU-länder med undantag för Danmark som inte har antagit den. De tre EES-länderna Island, Norge och Liechtenstein samt Schweiz omfattas ännu (december 2005) inte av förordning nr 859/2003. För EES-ländernas vidkommande krävs att förordning nr 859/2003 införlivas i EES-avtalet och för Schweiz krävs en särskild överenskommelse.

Förordning nr 859/2003 är publicerad i Europeiska Unionens tidning nr L124 den 20 maj 2003.

1.2.4 Bestämmande av tillämplig lagstiftning. Förordningens artiklar 13–17

Artikel 13

Enligt huvudregeln i artikel 13.1 avdelning II i förordningen ska de personer för vilka förordningen gäller omfattas av lagstiftningen i endast en medlemsstat. Enligt artikel 13.2 gäller följande huvudprinciper för olika kategorier av förvärvsarbetande.

Förordning nr
859/2003

*Artikel 13.2***Kategori****Omfattas av lagstiftningen i**

a)	Anställd inom en medlemsstats territorium – oavsett bosättningsland	arbetslandet
b)	Egenföretagare inom en medlemsstats territorium – oavsett bosättningsland	arbetslandet
c)	Anställd ombord på ett fartyg som för en medlemsstats flagga	flagglandet
d)	Offentligt anställda och personer som behandlas som sådana	arbetsgivarlandet
e)	Inkallad till militär eller civil tjänstgöring	tjänstgöringsstaten
f)	Person som annars inte omfattas av lagstiftningen i någon medlemsstat	bosättningslandet

Artikel 14

Undantag från huvudregeln

- utsända arbetstagare (artikel 14.1)
- arbete i flera länder (artikel 14.2b)
- ”utsända” egenföretagare som utför arbete inom en annan medlemsstats territorium (artikel 14a.1)
- personer som är anställda i en medlemsstat och egenföretagare i en annan (artikel 14c och 14e).

Särskilda regler finns för bl.a.

- resande personal (artikel 14.2a)
- sjömän (artikel 14b)
- offentligt anställda (artikel 14f)
- beskickningsanställda och EU:s hjälppersonal (artikel 16).

Utsänd

Begreppet ”utsänd” innebär att en arbetstagare som är omfattad av en medlemsstats lagstiftning, av sin arbetsgivare i den staten sänds till en annan medlemsstat för att där utföra arbete för den utsändande arbetsgivarens räkning.

Även en egenföretagare kan vara ”utsänd”, om han normalt utför arbete som egenföretagare i en medlemsstat, men under begränsad tid utför arbete i en annan medlemsstat.

Utsändning

Enligt utsändningsreglerna omfattas den anställde/egenföretagaren av utsändningslandets lagstiftning även under utsändningstiden, som enligt artikel 14.1a (14a.1a för egenföretagare) är maximalt tolv månader. Om arbetet p.g.a. oförutsedda omständigheter varar längre än tolv månader kan tillhörigheten till det utsändande landets lagstiftning utsträckas i ytterligare tolv månader. Ansökan om förlängning (görs av arbetsgivaren respektive egenföretagaren) måste göras innan den första tolv månadersperioden har gått ut. Samtycke krävs av den behöriga institutionen i arbetslandet. Om arbetsperioden från början är avsedd att vara längre än tolv månader omfattas den utsände av arbetslandets lagstiftning från första arbetsdagen.

Socialavgifter

I förordningen sägs ingenting direkt om skyldigheten att betala socialavgifter. Detta följer indirekt av att förordningen utpekar det land vars lagstiftning ska tillämpas i det enskilda fallet (den behöriga staten).

Förordningen är endast tillämplig på socialavgifter, inte på skatter. För Sveriges vidkommande omfattas arbetsgivaravgifter, egenavgifter, allmän pensionsavgift och den särskilda sjukförsäkringsavgiften. Särskild löneskatt på förvärvsinkomster och särskild löneskatt på pensionskostnader är att se som skatter och berörs inte av förordningen (jfr RÅ 1999 not. 154).

Även den allmänna löneavgiften är en skatt och omfattas inte heller av förordningen (Skatteverkets skrivelse den 14 oktober 2002, dnr 7300-02/100).

Artikel 15

Artikel 15 rör regler om frivillig försäkring eller frivillig fortsättningsförsäkring och kommer inte vidare att behandlas här.

Artikel 16

Artikeln innehåller särskilda regler för personer anställda på beskickningar och konsulat samt för Europeiska gemenskapernas hjälppersonal.

Artikel 17

Dispens

Artikeln innehåller en dispensregel.

Med dispens avses en särskild överenskommelse mellan två länder om att en försäkrad ska tillhöra en viss medlemsstats socialförsäkring, trots att arbetet utförs i en annan medlemsstat.

En genomgång av artiklarna 13 – 17 följer i kapitel 2.

2. Förordning (EEG) nr 1408/71

Rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen

Rådets förordning (EG) nr 859/2003 av den 14 maj 2003 om utvidgning av bestämmelserna i förordning (EEG) nr 1408/71 och förordning (EEG) nr 574/72 till att gälla medborgare i tredje land

Riksförsäkringsverkets Vägledning 2004:4, Förmåner vid ålderdom och dödsfall enligt EG-förordningarna 1408/71 och 574/72 samt enligt konventioner om social trygghet

Riksförsäkringsverkets Vägledning 2004:11, Tillämplig lagstiftning, EU, socialförsäkringskonventioner m.m.

2.1 Lagvalsreglerna, artiklarna 13-17

I förordningens avdelning II, artiklarna 13–17 – de s.k. lagvalsreglerna – finns bestämmelser om vilket lands lagstiftning om social trygghet som ska tillämpas vid olika situationer av anställning och egenverksamhet.

Personer för vilka förordningen är tillämplig ska i de allra flesta fall omfattas av lagstiftningen i endast en medlemsstat. Detta följer av huvudregeln i artikel 13 punkt 1.

I detta kapitel redovisas konsekvenserna av lagvalsreglerna avseende beräkning av pensionsgrundande inkomst (PGI) och skyldigheten att betala socialavgifter vid olika former av anställning och egenverksamhet, utsändning, arbete i flera länder och vid dispensfall. I viss mån kommer även skatt att beröras.

I fortsättningen kommer begreppet ”medlemsland” att användas också om de tre EES-länderna Island, Liechtenstein och Norge samt Schweiz, om inte annat framgår.

Texten till de olika artiklarna anges inom citationstecken direkt under artikelnumren.

2.2 Tillämplig lagstiftning

Artikel 13.1

”Om något annat inte följer av artiklarna 14c och 14f skall personer för vilka denna förordning gäller omfattas av lagstiftningen i endast en medlemsstat. Denna lagstiftning skall bestämmas enligt bestämmelserna i denna avdelning.”

Kommentar

Av artikel 13.1 framgår att endast ett lands lagstiftning ska kunna användas i varje enskild försäkringssituation. Detta medför också att socialavgifter ska betalas i det land vars socialförsäkringslagstiftning blir tillämplig, och endast där. Enstaka undantag finns i artikel 14c och 14f.

Artikel 13.2

”Om något annat inte följer av artikel 14–17 gäller följande:

- a) Den som är anställd för arbete inom en medlemsstats territorium skall omfattas av denna medlemsstats lagstiftning, även om han är bosatt inom en annan medlemsstats territorium eller om det företag eller den person som han är anställd hos har sitt säte eller är bosatt inom en annan medlemsstats territorium.
- b) Den som är egenföretagare inom en medlemsstats territorium skall omfattas av denna stats lagstiftning även om han är bosatt inom en annan medlemsstats territorium.
- c) Den som är anställd ombord på ett fartyg som för en medlemsstats flagga skall omfattas av denna stats lagstiftning.
- d) Offentligt anställda och personer som behandlas som sådana skall omfattas av lagstiftningen i den medlemsstat som gäller för den förvaltning som sysselsätter dem.
- e) Den som är inkallad eller har återinkallats till militärtjänstgöring eller civil tjänstgöring i en medlemsstat skall omfattas av denna stats lagstiftning. Om det för rätt till förmåner enligt denna lagstiftning krävs att försäkringsperioder har fullgjorts före påbörjad eller efter avslutad sådan militärtjänstgöring eller civil tjänstgöring, skall försäkringsperioder som har fullgjorts enligt en annan medlemsstats lagstiftning tillgodoräknas, i den utsträckning det behövs, som om de hade fullgjorts enligt den förstnämnda statens lagstiftning. En anställd eller egenföretagare som är inkallad eller har återinkallats till militärtjänstgöring eller civil tjänstgöring skall behålla sin ställning som anställd eller egenföretagare.
- f) Den för vilken lagstiftningen i en medlemsstat upphör att gälla utan att lagstiftningen i en annan medlemsstat blir tillämplig på honom enligt någon av reglerna i föregående punkter eller enligt något undantag eller någon särskild bestämmelse i artikel 14–17 skall omfattas av lagstiftningen i den medlemsstat inom vars territorium han är bosatt uteslutande enligt bestämmelserna i den lagstiftningen.”

a) *Konsekvenser*

Arbetslandets lag

En person som är omfattad av förordningen och som anställs i ett medlemsland, omfattas av lagstiftningen i arbetslandet, oavsett om han är bosatt i ett annat medlemsland.

För Sveriges del innebär det att den som är bosatt i ett medlemsland och anställs i Sverige för arbete ska tillhöra svensk socialförsäkring vilket medför att han ska tillgodoräknas PGI för sin arbetsinkomst eftersom Sverige är arbetsland. Avgiftsskyldighet föreligger i Sverige för arbetsgivaren. Den anställda ska också betala allmän pensionsavgift om inkomsten beskattas enligt ILs regler.

Socialförsäkringsersättningar

Som en följd av regeln om arbetslandets lag kommer även eftersottsbetalningar som hänför sig till tidigare utfört arbete i ett medlemsland bli pensionsgrundande i det landet förutsatt att personen omfattades av det landets socialförsäkring när

det ursprungliga arbetet utfördes, Detta gäller även om den anställde när ersättningen betalas ut, är bosatt i ett annat medlemsland. Det kan gälla t.ex. bonus, sjukpenning, föräldrapenning och A-kasseersättning. Eventuella avgifter betalas i det land som betalar ut förmånen.

Kommentar

En person som enligt förordningen ska omfattas av ett annat medlemslands socialförsäkring än där han är bosatt har samma rättigheter och skyldigheter enligt det landets lagstiftning som de egna medborgarna (artikel 3 i förordningen). Om svensk lagstiftning är tillämplig ska den anställde omfattas av samtliga förmåner såväl de arbetsbaserade som de bosättningsbaserade. Socialavgifter betalas endast i Sverige. Det finns inte något krav på minimitid för arbetets varaktighet. Också mycket korta arbetsperioder kommer att ge rätt till förmåner samt ligga till grund för avgifter. För Sveriges del gäller allmänna beloppsgränser som 42,3 procent av prisbasbeloppet för beräkning av PGI och i regel minst 1 000 kronor i utbetald ersättning för att skyldighet att betala socialavgifter ska föreligga.

Enligt huvudregeln ska utländsk arbetsgivare betala arbetsavgifter för de personer som arbetar i Sverige för hans räkning. Om arbetsgivaren saknar fast driftställe i Sverige kan ett avtal om betalning av socialavgifter slutas som innebär att arbetsgivaren och arbetstagaren kommer överens om att arbetstagaren själv betalar socialavgifter på sin inkomst, se avsnitt 3.4.

Exempel

- 1) En tysk medborgare, bosatt i Norge, arbetar vid ett svenskt exportföretag i Charlottenberg. Han pendlar dagligen mellan Norge och Sverige (gränsgångare).

Den tyske medborgaren ska tillhöra svensk socialförsäkring. Han ska tillgodoräknas svensk PGI och företaget betalar arbetsgivaravgifter för honom i Sverige. Avtal om betalning av avgifter kan inte slutas eftersom arbetsgivaren har fast driftställe i Sverige.
Den anställde beskattas i Norge.
- 2) En brittisk medborgare kommer till Sverige för att arbeta i tre månader för AB Cabell och Co. Han är bosatt i London. Efter ansökan får han beslut om att betala särskild inkomstskatt för utomlands bosatta (SINK).

Den brittiske medborgaren ska tillhöra svensk socialförsäkring. Han ska tillgodoräknas svensk PGI och bolaget ska betala arbetsgivaravgifter i Sverige. Avtal om betalning av avgifter kan inte slutas eftersom arbetsgivaren har fast driftställe i Sverige.
- 3) En svensk medborgare bosatt i Sverige har arbetat i tre år i Norge och under den tiden varit omfattad av norsk socialförsäkring. När han blir sjukskriven får han sjukpenning från Norge. Eftersom sjukpenningen hänför sig till arbete som den svenske medborgaren utförde när han omfattades av norsk socialförsäkring blir sjukpenningen inte pensionsgrundande i Sverige utan i Norge även om personen vid utbetalningstillfället är bosatt här. Eventuella socialavgifter betalas i Norge även om sjukpenningen beskattas i Sverige.

b) *Konsekvenser*

En egenföretagare som är förvärvsverksam inom en medlemsstats territorium ska, oavsett vilket av medlemsländerna han är bosatt i, omfattas av lagstiftningen i arbetslandet.

Detta innebär att egenföretagaren tjänar in rätt till svensk pension för inkomst av näringsverksamhet om arbetet utförs här. Egenavgifter ska betalas på nettointäkten under förutsättning att näringsinkomsten beskattas här.

Särskilda regler gäller för utsänd egenföretagare, vid näringsverksamhet i flera länder och för den som är egenföretagare i ett medlemsland och anställd i ett annat. Se avsnitt 2.4 och 2.6, samt särskilt om egenföretagare och egenavgifter i kap 6.

Kommentar

Principen om arbetslandets lag gäller även för egenföretagare. En egenföretagare som omfattas av förordningen ska betala samtliga avgifter i Sverige för näringsverksamhet som bedrivs här. Samtidigt kommer inkomsten att ligga till grund för exempelvis PGI. Rätten till förmåner påverkas inte även om egenavgifter inte kan tas ut på grund av att inkomsten inte beskattas här.

Exempel

- 4) En belgisk medborgare, bosatt i Bryssel, startar ett företag med säte i Uppsala för import av belgiska delikatesser.
- Enligt huvudregeln ska han tillhöra svensk socialförsäkring och inkomsten blir pensionsgrundande i Sverige. Socialavgifter ska betalas här förutsatt att inkomsten ska beskattas i Sverige.

c) Konsekvenser

Den som är bosatt i en medlemsstat och anställd på ett fartyg som för en annan medlemsstats flagga ska tillhöra socialförsäkringslagstiftningen i flagglandet. Socialavgifter ska betalas enligt flagglandets lagstiftning.

Exempel

- 5) En svensk medborgare bosatt i Sverige är anställd på ett estniskt fartyg.
- Den svenske medborgaren ska tillhöra socialförsäkringen i Estland och han tjänar därför in rätt till pension i Estland. Socialavgifter ska betalas enligt estnisk lagstiftning.

d) Konsekvenser

Offentligt anställda omfattas enligt förordningen normalt av lagstiftningen i arbetsgivarlandet.

I motsats till vissa andra punkter under artikel 13 förekommer inte någon utsändning i vanlig bemärkelse, inte heller någon begränsning av utsändningstid. Intyg om tillämplig lagstiftning (blankett E 101) ska ändå utfärdas även för offentligt anställda som sänds ut till annat medlemsland.

Rätt till pension tjänas in i arbetsgivarlandet. Socialavgifter ska också betalas enligt detta lands lagstiftning.

Kommentar

För offentligt anställda medger förordningen normalt inget undantag från regeln om tillhörighet till arbetsgivarlandets lagstiftning. För en offentligt anställd som

arbetar för flera arbetsgivare kan dock bosättningslandets lag bli tillämplig (artikel 14.2b)i) om inte artikel 14e eller 14f är tillämplig i stället.

Innebörden av beteckningen "offentligt anställd" kan variera från medlemsland till medlemsland. I Sverige ses statligt, kommunalt och landstingsanställda som offentligt anställda. **Anställda vid statliga bolag ses inte som offentligt anställda.**

Beträffande beskikningspersonal se avsnitt 2.8

Exempel

6)	En svensk medborgare, anställd vid UD, får en tjänst som kulturattaché i Wien. Eftersom den svenske medborgaren är offentligt anställd ska han omfattas av svensk socialförsäkring under hela anställningstiden. Han ska tillgodoföras PGI på inkomsten och den svenska arbetsgivaren ska betala arbetsgivaravgifter enligt svensk lagstiftning.

e) *Kommentar*

Den som är inkallad eller fullgör repetitionsövning eller civil tjänstgöring i ett medlemsland omfattas av detta lands lagstiftning även om han är bosatt i ett annat medlemsland.

f) *Kommentar*

Punkt f) fungerar som en säkerhetsventil för att den som är omfattad av förordningen, aldrig ska kunna ställas helt utan socialförsäkring i något medlemsland. Regeln kan inte tillämpas på den som förvärvsarbetar.

2.3 Särskilda regler för andra anställda än sjömän

2.3.1 Utsändning

Artikel 14

Särskilda regler för andra anställda än sjömän

"Artikel 13.2a skall tillämpas med beaktande av följande undantag och omständigheter:"

Artikel 14.1

- "a) Den som arbetar inom en medlemsstats territorium hos ett företag, till vilket han normalt är knuten, och som av detta företag sänds till en annan medlemsstats territorium för att utföra arbete där för detta företags räkning skall fortsätta att omfattas av den förstnämnda medlemsstatens lagstiftning, under förutsättning att detta arbete inte väntas vara längre än tolv månader och att han inte sänds ut för att ersätta någon som har fullgjort sin utsändningsperiod.
- b) Om arbetet i den andra medlemsstaten på grund av oförutsebara omständigheter varar längre än som ursprungligen förväntades och om varaktigheten därför överstiger tolv månader, skall den förstnämnda medlemsstatens lagstiftning fortsätta att gälla tills det arbetet har avslutats, under förutsättning att den behöriga myndigheten i den medlemsstat dit personen har sänts ut, eller det organ som har utsetts av denna myndighet, lämnar sitt samtycke.

Sådant samtycke måste begäras före den första tolv månadersperiodens utgång. Samtycke kan dock inte lämnas för en förlängning som överstiger tolv månader.”

a) *Konsekvenser*

En anställd som sänds ut av sin arbetsgivare, fysisk eller juridisk person, till en annan medlemsstats territorium, omfattas av utsändningslandets lagstiftning, under förutsättning att arbetet inte förväntas vara längre än tolv månader. Vid utsändning till Sverige från ett annat medlemsland kommer således ingen PGI att tjänas in i Sverige, trots att arbetet utförs här. Socialavgifter betalas i det land och enligt det lands lagstiftning varifrån utsändning sker.

Vid utsändning (högst tolv månader) från Sverige beräknas PGI i Sverige. Arbetsgivaravgifter betalas i Sverige.

Utsändningen ska styrkas med ett intyg om tillämplig lagstiftning (blankett E 101), som i Sverige utfärdas av Försäkringskassan.

Om arbetsperioden från början är avsedd att vara längre än tolv månader omfattas den anställde av arbetslandets lagstiftning från och med första dagen, jfr artikel 13.2a. Detta medför intjänande av pensionsrätt samt avgiftsskyldighet enligt arbetslandets lagstiftning. Se dock under avsnitt 4.10 om dispens.

Om en anställd sänds ut för att ersätta en annan anställd vars utsändningsperiod har gått ut, medför detta att ersättaren från första dagen omfattas av lagstiftningen i arbetslandet, om de två personernas arbete totalt förväntas överstiga tolv månader.

Ersättare

Kommentar

Utsändningsreglerna tillämpas mellan samtliga medlemsländer. För svenskt vidkommande innebär detta att enhetliga utsändningstider tillämpas avseende de personer som arbetar i olika **medlemsländer**. Det enda undantaget gäller tills vidare utsändning av tredjelandsmedborgare till eller från Schweiz (24-månaderskonvention).

För att en utsändning ska föreligga krävs att den anställde vid utsändningsögonblicket är omfattad av socialförsäkringen i det land där arbetsgivaren finns. Avgörande är också att det finns ett anställningsförhållande mellan den utsändande arbetsgivaren och den anställde under hela utsändningstiden. Den anställde kan alltså inte vara tjänstledig och utsänd. Enligt Administrativa kommissionens beslut nr 181 av den 13 december 2000 som gäller från den 1 januari 2002 (ersätter AK:s beslut nr 162 av den 31 maj 1996, se bilaga 13 och 15) finns emellertid inget krav på att den utsändande arbetsgivaren också ska vara den som betalar ut lönen. Lönen kan utbetalas från ett företag i sysselsättningslandet utan att utsändningen för den skull upphör. Socialavgifter ska betalas i utsändningslandet. **Jfr avsnitt 6.2**. Den anställde får inte heller sändas ut för att ersätta en person som fullgjort sin utsändningsperiod.

Utsändningen ska alltid kunna styrkas med intyg på blankett E 101.

Ett intyg på en blankett E 101 (eller annan E-blankett) om en persons socialförsäkrings-tillhörighet som utfärdats av behörig institution i ett medlemsland är bindande för både myndigheter och arbetsgivare i andra medlemsländer (EG-domstolens domar Fitzwilliam Ltd, mål C-202/97, Herbosch Kiere NV, mål C2/05 och Barry Banks m.fl., mål C-178/97).

Om ett medlemsland anser att ett intyg från ett annat land är felaktigt, måste dess behöriga institution kontakta den utfärdande institutionen för rättelse. Om länderna inte

kan komma överens, får frågan hänskjutas till AK och i sista hand EG-domstolen.

Domarna medför bl.a. att det land som har utfärdat intyget har tolkningsföreträdare i frågan om vilket lands socialförsäkring personen ska tillhöra. Om E-blankett saknas har inget av de inblandade länderna tolkningsföreträdare.

Ett beslut i ärende om intyg som har utfärdats av **Försäkringskassan** enligt bestämmelserna i förordningen, kan omprövas eller överklagas till allmän förvaltningsdomstol enligt 20 kap. 13a § AFL.

Överklagande av
intyg

b) *Kommentar*

Utsändningstiden kan, efter ansökan av arbetsgivaren, förlängas utöver tolv månader om behörig institution i arbetslandet lämnar samtycke. Förlängningen kan avse maximalt ytterligare tolv månader. Om förlängning medgetts intygar den behöriga institutionen i det land vars lagstiftning ska tillämpas (i Sverige Försäkringskassan) detta på blankett E 102, Förlängning av utsändningsperiod. Ansökan om förlängning måste göras innan den ursprungliga 12-månadersperioden har gått ut.

Om förlängning skett vid utsändning till Sverige kommer således ingen PGI att tjänas in under förlängningstiden, trots att arbetet utförs här. Socialavgifter betalas i det land och enligt det lands lagstiftning, varifrån utsändning sker.

Vid utsändning från Sverige beräknas PGI i Sverige. Arbetsgivaravgifter betalas i Sverige.

Exempel

7)	En ungersk medborgare bosatt i Luxemburg sänds till Sverige för att arbeta åt en arbetsgivare med säte i Luxemburg. Det är meningen att vistelsen i Sverige ska vara i 18 månader. I detta fall kommer arbetstagaren att omfattas av arbetslandets lagstiftning, dvs. den ungerske medborgaren ska tillhöra svensk socialförsäkring, från och med första dagen. Han ska tillgodoräknas svensk PGI. Skatt och socialavgifter betalas i Sverige. Någon blankett E 101 ska inte utfärdas.
8)	En svensk medborgare sänds ut från Sverige för arbete i Polen. Utsändningstiden beräknas bli åtta månader. Intyg på blankett E 101 finns. Den anställda omfattas av svensk socialförsäkring under hela utsändningstiden. När en vecka återstår av utsändningstiden visar det sig att det krävs ytterligare sju månader för att avsluta arbetet. För att den anställda ska fortsätta att omfattas av svensk socialförsäkring krävs ansökan om förlängning och medgivande från arbetslandet. Se artikel 14.1 b). Om medgivande ges, utfärdar Försäkringskassan intyg på blankett E 102. Om medgivande inte ges kommer den anställda att bli omfattad av polsk lagstiftning när 12-månadersgränsen har passerats. Någon ändring retroaktivt görs inte. Skatt betalas inte i Sverige om villkoren för sexmånaders- eller ettårsregeln är uppfyllda. Se avsnitt 12.3.
9)	En svensk byggnadsarbetare skickas av sin arbetsgivare i Sverige till Malta för att delta i ett sjukhusbygge i Valletta. Arbetet beräknas pågå i två och ett halvt år. Den anställda omfattas från första dagen av maltesisk lagstiftning. Socialavgifter ska betalas i Malta. Den svenske byggnadsarbetaren ska inte tillgodoföras PGI i Sverige.

2.3.2 Arbete i flera länder

Artikel 14.2

”För den som normalt arbetar inom två eller flera medlemsstaters territorier skall fråga om tillämplig lagstiftning avgöras på följande sätt:

- a) En person som hör till den resande eller flygande personalen hos ett företag som för andras eller egen räkning bedriver internationell befordran av passagerare eller gods med järnväg, landsvägstransporter, flyg eller inrikes sjöfart och som har sitt säte inom en medlemsstats territorium skall omfattas av denna stats lagstiftning med följande begränsningar:
 - i) Om företaget har en filial eller fast representation inom en annan medlemsstats territorium, skall den som arbetar vid denna filial eller fasta representation omfattas av lagstiftningen i den medlemsstaten.
 - ii) Den som huvudsakligen arbetar inom den medlemsstats territorium där han är bosatt skall omfattas av denna stats lagstiftning, även om det företag hos vilket han är anställd inte har sitt säte eller någon filial eller permanent representation inom det territoriet.”

Konsekvenser

Regeln i punkten a) innebär att huvudregeln för resande och flygande personal som är anställd hos ett företag som bedriver internationell befordran av t.ex. passagerare är att de ska omfattas av det lands lagstiftning där företaget har sitt säte.

Begränsningarna i) och ii) innebär att andra medlemsländers lagstiftning kan bli tillämplig, antingen lagstiftningen i det land där en filial är belägen eller där den anställda är bosatt.

Bemanningsföretag Observera att reglerna i artikel 14.2a inte kan tillämpas av bemanningsföretag som hyr ut t.ex. chaufförer. Ett bemanningsföretag som endast hyr ut personal bedriver inte internationell befordran av passagerare eller gods.

Exempel

10) En flygkapten som är bosatt och medborgare i Tyskland är anställd av ett svenskt flygbolag med säte i Göteborg. Bolaget trafikerar endast Spanien.   Eftersom flygbolaget har säte i Sverige ska kaptenen tillgodoräknas PGI i Sverige. Arbetsgivaravgifter ska betalas i Sverige.   11) Om ovannämnda företag har en filial på Mallorca och flygkaptenen är anställd vid denna filial ska han tillhöra spansk sociallagstiftning. Skyldigheten att betala socialavgifter bestäms enligt lagstiftningen i Spanien.   12) En svensk busschaufför är bosatt i Sverige och huvudsakligen sysselsatt i Norrland. Företaget där han är anställd är ett franskt reseföretag, utan vare sig säte eller filial i Sverige.   Eftersom chauffören huvudsakligen arbetar inom det land där han är bosatt ska han omfattas av svensk socialförsäkring och han ska tillgodoräknas PGI. Arbetsgivaravgifter ska betalas i Sverige av det franska företaget. Det franska företaget ska registrera sig på utlandsenheten i Stockholm. Avtal om betalning av avgifter kan slutas i detta fall.

”b) Andra anställda än de som anges i a) skall omfattas av

- i) lagstiftningen i den medlemsstat inom vars territorium den anställda är bosatt, om han till viss del utför arbetet inom detta territorium eller om han är knuten till flera företag eller arbetsgivare inom olika medlemsstaters territorier,
- ii) lagstiftningen i den medlemsstat inom vars territorium det företag eller den person, som anställt honom har sitt säte eller är bosatt, om han inte är bosatt inom någon av de medlemsstaters territorier där han utför arbetet.”

Konsekvenser

- i) Bosättningslandets lagstiftning blir tillämplig *dels* när en person arbetar för *samma* arbetsgivare i flera länder, bl.a. i bosättningslandet, *dels* när någon arbetar i olika länder för flera arbetsgivare med säte i olika länder. Den anställda behöver i sistnämnda fall inte vara bosatt i något av de länder där han arbetar.
- ii) I vissa fall kan lagstiftningen i det land där arbetsgivaren har sitt säte komma att tillämpas. Så blir fallet när den anställda arbetar i flera länder för *en och samma* arbetsgivare, utan att vara bosatt i något av arbetsländerna.

Rätten till förmåner respektive skyldigheten att betala socialavgifter följer samma regler, dvs. den anställdes bosättning respektive arbetsgivarens säte blir styrande.

Kommentar

Intyg på blankett E 101 ska utfärdas för att styrka vilket lands lagstiftning som ska tillämpas. Om Skatteverket upptäcker att intyg saknas när Sverige är behörig stat enligt artikel 14.2b) bör kontakt tas med Försäkringskassan som - efter eventuell utredning - kan utfärda intyg ex officio. Se kapitel 14.

Med bosättning avses enligt förordningens artikel 1 h) stadigvarande bosättning. Ytterligare definition saknas i förordningen men finns i några domar från EG-domstolen (se bilaga 3). De krav som domstolen har uppställt för att stadigvarande bosättning ska anses föreligga, påminner om de omständigheter som i svensk skatterätt uppställs för att någon ska anses ha väsentlig anknytning till Sverige, t.ex. var personens familj finns, var centrum för hans levnadsintressen finns, varför han tagit arbete i annat medlemsland, arbetets längd, egna avsikter (se avsnitt 7.2.3).

Svensk-dansk
överenskommelse

Dåvarande Riksförsäkringsverket och den danska Sikringsstyrelsen ingick den 4 december 2001 en överenskommelse ("**Öresundsöverenskommelsen**") som berör vissa personer som är bosatta i Sverige eller Danmark och som arbetar delvis i Sverige, delvis i Danmark. Den som har sin arbetsgivare i endera landet och under minst tre månader arbetar minst halva arbetstiden i arbetsgivarlandet och resten i bosättningslandet på distans för denna arbetsgivare, ska genom ett dispensbeslut kunna omfattas av lagstiftningen i arbetsgivarlandet i stället för i bosättningslandet. Även den som har arvoderade förtroendeuppdrag i bosättningslandet men sin huvudarbetsgivare i det andra landet, kan få omfattas av lagstiftningen där huvudarbetsgivaren finns. Den enskilde och arbetsgivaren ansöker gemensamt om dispensen. Ett dispensbeslut ska vara tidsbegränsat till max. tre år med möjlighet till förlängning. Om den svenska medborgaren i exempel 16) nedan endast arbetar i Danmark och Sverige varav minst halva tiden i Danmark, kan han efter ett dispensbeslut bli omfattad av dansk socialförsäkring.

Överenskommelsen förlängdes 2007 och gäller till utgången av år 2010.

Exempel

13)	En svensk medborgare, bosatt i Sverige, arbetar samtidigt åt flera företag med säte i olika medlemsländer. Arbete utförs i alla nordiska länder.

Bosättningslandets lagstiftning tillämpas. PGI beräknas i Sverige. Arbetsgivaravgifter betalas i Sverige av respektive arbetsgivare. Detta gäller även om inget arbete skulle ha utförts här. |
| 14) | En svensk medborgare bosatt i Sverige utför arbete i Danmark och Norge för en arbetsgivare med säte i Danmark. Rätt till pension tjänas in enligt dansk lagstiftning. Socialavgifter betalas enligt danska regler. |
| 15) | Om den svenske medborgaren i exempel 14) även utför arbete i Sverige, omfattas han av lagstiftningen i Sverige. Någon proportionering av avgifter sker inte, utan den danska arbetsgivaren betalar samtliga avgifter i Sverige.

I samtliga fall ska intyg på blankett E 101 finnas. |

Artikel 14.3

”Den som arbetar inom en medlemsstats territorium hos ett företag, som har sitt säte inom en annan medlemsstats territorium och vars verksamhet sträcker sig över dessa staters gemensamma gräns, skall omfattas av lagstiftningen i den medlemsstat inom vars territorium företaget har sitt säte.”

Konsekvenser

En anställd i ett företag som bedriver verksamhet över landgränsen mellan två medlemsstater, omfattas av lagstiftningen i den stat där företaget har sitt säte. Detta gäller även om han utför arbetet i den andra medlemsstaten.

Kommentar

Regeln är i första hand tänkt för jordbruksverksamhet och gruvdrift som bedrivs över gränserna i Benelux-området och torde ha begränsad betydelse för svenskt vidkommande.

Exempel

16)	Ett företag med säte i Åmål bedriver verksamhet med jordbruk som sträcker sig över gränsen mellan Sverige och Norge. På den norska sidan sköts verksamheten av en norsk medborgare bosatt i Oslo.

Eftersom företaget har säte i Sverige ska PGI beräknas i Sverige och arbetsgivaravgifter betalas här. Intyg på blankett E 101 ska finnas.

Skatt betalas inte i Sverige eftersom inget arbete utförs här. |
|-----|--|

2.4 Särskilda regler för andra egenföretagare än sjömän

Artikel 14a

Särskilda regler för andra egenföretagare än sjömän

”Artikel 13.2b skall tillämpas med beaktande av följande undantag och omständigheter:”

Artikel 14a.1

- a) Den som normalt är egenföretagare inom en medlemsstats territorium och som utför arbete inom en annan medlemsstats territorium skall fortsätta att omfattas av den förstnämnda medlemsstatens lagstiftning, förutsatt att detta arbete inte väntas vara längre än tolv månader.
- b) Om arbetet på grund av oförutsebara omständigheter varar längre än som ursprungligen förväntades och om varaktigheten därför överstiger tolv månader, skall den förstnämnda medlemsstatens lagstiftning fortsätta att gälla tills arbetet har avslutats, under förutsättning att den behöriga myndigheten i den medlemsstat dit företagaren har rest för att utföra arbetet, eller det organ som har utsetts av denna myndighet, lämnar sitt samtycke. Sådant samtycke måste begäras före den första tolv månadersperiodens utgång. Samtycke kan dock inte lämnas för en förlängning som överstiger tolv månader.”

a) Konsekvenser

En person som normalt är egenföretagare inom en medlemsstats territorium och som utför arbete inom en annan medlemsstats territorium för en tid som inte förväntas överstiga tolv månader står kvar i det förstnämnda landets lagstiftning. Pensionsförmåner tjänas in i det landet och avgifter betalas där.

b) Konsekvenser

En egenföretagare får fortsätta att tillhöra lagstiftningen i det land i vilket han normalt utför sin verksamhet även om arbetet i den andra medlemsstaten av vissa skäl kommer att överstiga tolv månader.

En förutsättning för detta är att arbetslandets behöriga institution ger sitt samtycke. Samtycke måste begäras av egenföretagaren innan den första 12-månadersperioden har gått ut. Förlängningen är maximerad till tolv månader. Reglerna för att tjäna in pensionsrätt och betala avgifter är desamma som under a) ovan.

Kommentar

Förordningens utsändningsregler för egenföretagare motsvarar de utsändningsregler som finns för anställda.. Av beslut nr 181 av den 13 december 2000 framgår att utsänd egenföretagare under ”utsändningstiden” kan utföra arbete i det andra landet både som egenföretagare och som anställd. Förutsättningen är att han under utsändningstiden, i etableringsstaten, uppfyller de villkor som gör det möjligt för honom att utöva sin verksamhet när han kommer tillbaka.

För Sveriges del kan bibehållen verksamhet styrkas genom till exempel innehav av F-skattsedel, redovisning av moms, innehav av kontorsutrymmen eller andra lokaler, registrering i de fall företaget är ett handelsbolag eller kommanditbolag.

Intyg på blankett E 101 ska utfärdas även för utsända egenföretagare. Om förlängning har medgetts, **utfärdar institutionen i det land vars lagstiftning ska tillämpas** intyg på blankett E 102.

Exempel

- 17) En egenföretagare i Sverige kommer att arbeta i Frankrike under 14 månader. I och med att utsändningstiden från början beräknas överstiga tolv månader kommer arbetslandets lagstiftning att gälla från och med första arbetsdagen. Egenföretagaren tjänar in pensionsrätt och betalar avgifter enligt lagstiftningen i Frankrike. Jfr dock artikel 14a.2.

Artikel 14a.2

”Den som normalt är egenföretagare inom två eller flera medlemsstaters territorier skall omfattas av lagstiftningen i den medlemsstat inom vars territorium han är bosatt, om han utför någon del av sitt arbete inom den medlemsstatens territorium. Om han inte utför något arbete inom den medlemsstats territorium där han är bosatt skall han omfattas av lagstiftningen i den medlemsstat inom vars territorium han utför sitt huvudsakliga arbete. Kriterier för vad som skall anses vara huvudsakligt arbete fastställs i den förordning som anges i artikel 98.”

Konsekvenser

Den som är egenföretagare i flera medlemsstater och som utför någon del av arbetet inom den stat där han är bosatt ska omfattas av lagstiftningen i bosättningslandet.

Om inte någon del av arbetet utförs i bosättningslandet kommer lagstiftningen i det land där det huvudsakliga arbetet utförs att tillämpas.

Rätt till bl.a. pension kommer i första fallet att tjänas in i bosättningslandet och i andra fallet där det huvudsakliga arbetet utförs. Avgiftsskyldigheten följer socialförsäkringen.

Kommentar

Oavsett vilket lands lagstiftning som kommer att tillämpas enligt denna artikel ska hela inkomsten hänföras till ett och samma land (**jämför artikel 14d.1**). Någon uppdelning ska alltså inte göras. Såväl förmåner som avgifter beräknas på inkomsten enligt dessa regler.

Den behöriga institutionen ska utfärda intyg om tillämplig lagstiftning på blankett E 101.

Kriterier för vad som ska anses som huvudsakligt arbete (artikel 12a.5d i tillämpningsförförordningen) har fastställts enligt följande:

”Vid bestämmande av personens huvudsakliga arbete enligt förordningens artikel 14a.2 tredje meningen skall först och främst den ort beaktas på vilken de fasta och permanenta lokalerna finns i vilka personen utför sitt arbete. Om sådana saknas skall sådana kriterier beaktas som arbetets normala beskaffenhet eller varaktighet, antalet tjänster som tillhandahålls och den inkomst som arbetet ger.”

Exempel

- 18) En svensk medborgare är egenföretagare i samtliga Benelux-länder. Han bor i Belgien. Han tjänar in pensionsrätt och betalar socialavgifter för inkomsten enligt reglerna i den belgiska lagstiftningen.

Artikel 14a.3

”Den vars företag har sitt säte inom en medlemsstats territorium och sträcker sin verksamhet över två medlemsstaters gemensamma gräns, skall omfattas av lagstiftningen i den medlemsstat inom vars territorium företaget har sitt säte.”

Konsekvenser

När en egenföretagare har ett företag med säte i en medlemsstat och verksamheten sträcker sig över den gemensamma gränsen till en annan medlemsstat ska sätelandets lagstiftning gälla vad beträffar rätt till pension samt skyldighet att betala socialavgifter.

Exempel

19)	En egenföretagare som är svensk medborgare har ett företag med säte i Danmark. Verksamheten sträcker sig över gränsen till Tyskland.

Egenföretagaren tjänar in rätt till pension i Danmark. Socialavgifter betalas enligt dansk lagstiftning. |
|-----|--|

Artikel 14a.4 kommenteras inte här.

2.5 Särskilda regler för sjömän

*Artikel 14b**Särskilda regler för sjömän*

”Artikel 13.2c skall tillämpas med beaktande av följande undantag och omständigheter:”

Artikel 14b.1

”Den som är anställd hos ett företag till vilket han normalt är knuten, antingen inom en medlemsstats territorium eller ombord på ett fartyg som för en medlemsstats flagga, och som sänds ut av detta företag för att utföra arbete för detta företags räkning ombord på ett fartyg som för en annan medlemsstats flagga skall fortsätta att omfattas av lagstiftningen i den förstnämnda medlemsstaten enligt de villkor som anges i artikel 14.1.”

Konsekvenser

Utsändningsreglerna gäller även för sjömän.

När en sjöman är knuten till ett företag i ett visst medlemsland, antingen inom dess territorium eller ombord på ett fartyg som för en medlemsstats flagga, ska han fortsätta att omfattas av denna stats lagstiftning även när han arbetar för arbetsgivarens räkning ombord på ett fartyg under en annan medlemsstats flagga. Förutsättningen är att detta arbete inte förväntas vara längre än tolv månader. Förlängning kan dock ske enligt artikel 14.1b.

Intjänande av pensionsrätt samt skyldighet att betala socialavgifter följer enligt lagstiftningen i det land från vilket sjömannen är utsänd.

Kommentar

Vid utsändning ska intyg om tillämplig lagstiftning på blankett E 101 utfärdas och vid förlängning intyg på blankett E 102.

Exempel

- 20) En svensk medborgare är anställd på ett handelsfartyg som ägs av ett rederi i Genua. Fartyget för italiensk flagg. Under tio månader sänds han ut för att arbeta på ett norskt valfångstfartyg.

Utsändningstiden understiger tolv månader. Den svenske medborgaren kommer att tjäna in rätt till pension enligt italiensk lag. Italiensk lagstiftning kommer att tillämpas också beträffande uttaget av socialavgifter. Intyg på blankett E 101 ska finnas.

Artikel 14b.2

”Den som normalt är egenföretagare, antingen inom en medlemsstats territorium eller ombord på ett fartyg som för en medlemsstats flagga, och som utför arbete för egen räkning ombord på ett fartyg som för en annan medlemsstats flagga skall fortsätta att omfattas av den förstnämnda medlemsstatens lagstiftning enligt de villkor som anges i artikel 14a.1.”

Konsekvenser

Den egenföretagare som på grund av sin verksamhet omfattas av lagstiftningen i en medlemsstat, t.ex. flagglandets lagstiftning, ska också fortsättningsvis stå kvar i detta lands lagstiftning, även om han arbetar som egenföretagare på ett fartyg som för en annan medlemsstats flagg. Förutsättningen är att arbetet inte från början är avsett att vara mer än tolv månader. Förlängning kan dock ske enligt artikel 14a.1b.

Kommentar

Rätt till pension tjänas in i den förstnämnda staten. Socialavgifter ska också betalas enligt det landets lagstiftning. Intyg på blankett E 101 eller E 102 ska finnas.

Exempel

- 21) En tysk medborgare är egenföretagare på ett svenskt fartyg. Han får erbjudande om att under 15 månader utföra arbete för egen räkning på ett brittiskt fartyg. Enligt artikel 14a.1 ska brittisk lagstiftning tillämpas i detta fall, eftersom utsändningstiden från början är avsedd att vara längre än tolv månader.

Artikel 14b.3

”Den som normalt inte har anställning till sjöss men som utför arbete inom en medlemsstats territorialvatten eller hamn ombord på ett fartyg, vilket för en annan medlemsstats flagga inom detta territorialvatten eller denna hamn och vars besättning han inte tillhör, skall fortsätta att omfattas av den förstnämnda medlemsstatens lagstiftning.”

Konsekvenser

Den person som inte tillhör ett fartygs besättning utan t.ex. arbetar i en hamn i ett medlemsland på ett fartyg från ett annat medlemsland (t.ex. stuveriarbetare, vaktpersonal), ska omfattas av det landets lag där hamnen är belägen. Detta innebär att grundregeln i artikel 13.2, dvs. sysselsättningslandets lagstiftning, tillämpas.

Rätt till pension kommer att tjäna in i sysselsättningslandet. Socialavgifter ska betalas där.

Exempel

22)	En portugisisk hamnarbetare är anställd i hamnen i Amsterdam. En dag lossar han lasten från det svenska fartyget Svea.

Hamnarbetaren kommer att fortsätta att tjäna in rätt till pension enligt nederländsk lagstiftning. Socialavgifter betalas enligt denna lagstiftning. |
|-----|--|

Artikel 14b.4

”Den som är anställd på ett fartyg vilket för en medlemsstats flagga, och som får sin lön från ett företag eller en person som har sitt säte eller är bosatt inom en annan medlemsstats territorium skall omfattas av den sistnämnda stats lagstiftning, om han är bosatt inom denna stats territorium. Företaget eller personen som betalar lönen skall betraktas som arbetsgivare vid tillämpningen av den lagstiftningen.”

Konsekvenser

Den som får lön från ett företag med säte i en annan medlemsstat än flagglandet ska omfattas av lagstiftningen i det land där företaget har sitt säte om han samtidigt är bosatt där. I detta fall gäller inga utsändningsregler.

Exempel

23)	Fartyget Flora seglar under svensk flagg. Lönen till köks- och städpersonalen betalas ut från Spanien. Samtliga berörda är spanjorer, bosatta i Madrid.

Denna personal kommer att tjäna in sin pensionsrätt enligt spansk lagstiftning. Socialavgifter betalas i Spanien. |
|-----|--|

2.6 Särskilda regler för personer med inkomst både av anställning och egenverksamhet

Artikel 14c

Särskilda regler för personer som samtidigt är anställda inom en medlemsstats territorium och egenföretagare inom en annan medlemsstats territorium.

”En person som samtidigt är anställd inom en medlemsstats territorium och egenföretagare inom en annan medlemsstats territorium skall omfattas av följande:

- a) Om något annat inte följer av b), av lagstiftningen i den medlemsstat inom vars territorium han är anställd eller, om han utövar sådan verksamhet inom två eller flera medlemsstaters territorier, av den lagstiftning som bestäms enligt artikel 14.2 eller 14.3.
- b) I de fall som anges i bilaga 7
 - av lagstiftningen i den medlemsstat inom vars territorium han är anställd, sådan den har bestämts enligt bestämmelserna i artikel 14.2 och 14.3, om han utövar sådan verksamhet inom två eller flera medlemsstaters territorier, och
 - av lagstiftningen i den medlemsstat inom vars territorium han är egenföretagare, sådan den har bestämts enligt artikel 14a.2–4, om han utövar sådan verksamhet inom två eller flera medlemsstaters territorier.”

a) *Konsekvenser*

Enligt artikel 14 c.a ska en person som är anställd inom en medlemsstat och samtidigt är egenföretagare i en annan medlemsstat omfattas av lagstiftningen i den stat där han är anställd. Om anställningen i sin tur innebär arbete i flera medlemsstater bestäms den behöriga staten mot bakgrund av artikel 14.2 (resande personal, arbete för flera arbetsgivare etc.) eller 14.3 (anställda vid gränsföretag).

Denna bestämmelse innebär att förvärvsinkomster som tjänas in i flera medlemsländer samtidigt, ska utgöra underlag för rätt till bl.a. pension i det medlemsland där en eventuell anställningsinkomst tjänas in.

Socialavgifter ska betalas i samma land för dels anställningsinkomsten, dels egenverksamheten.

Intyg på blankett E 101 ska finnas.

Exempel

- 24) En svensk medborgare är bosatt i Sverige och anställd hos ett företag i Strömstad. Samtidigt bedriver han en egenverksamhet i Halden (Norge).
Enligt punkt a) kommer han att omfattas av svensk lagstiftning vad gäller båda inkomstslagen (= lagstiftningen i anställningslandet). Jämför även bilaga 7 till förordningen, sid 22.

b) *Konsekvenser*

I de fall som anges i ovan nämnda bilaga 7 hänförs varje inkomstslag för sig till respektive lands lagstiftning som har bestämts enligt artiklarna 14.2, 14.3 samt 14a.2–4. Enligt artikel 14d.2 ska, vid bestämmandet av den avgiftssats som påförs egenföretagaren enligt lagstiftningen i den medlemsstat där han är egenföretagare, företagaren behandlas som om han var anställd i den staten. (Se avsnitt 2.7.)

Kommentar

Detta är det ena av två fall där det blir fråga om att samtidigt betala socialavgifter i två länder om än på olika inkomster. Beträffande det andra fallet, se artikel 14f.

Exempel

- 25) En egenföretagare som är bosatt i Estland har en delikatessaffär i Tallinn och en deltidsanställning som hushållslärare i Norrtälje.
Till följd av bestämmelserna i bilaga 7 punkt 5 (sid 22) kommer han att tjäna in pension i Estland på egenverksamheten och pension i Sverige på anställningsinkomsten.
Socialavgifter ska betalas i Estland för egenverksamheten och i Sverige för anställningsinkomsten.
Egenföretagaren ska anmäla sin arbetssituation till den behöriga institutionen i bosättningslandet (dvs. Estland) som i sin tur meddelar Försäkringskassan i Sverige (art. 12a.8 i tillämpningsförförordningen).

2.7 Diverse bestämmelser samt särskilda system för offentligt anställda

Artikel 14 d

Diverse bestämmelser

- ”1. En person som avses i artikel 14.2, 14.3, 14a.2, 14a.3, 14a.4, 14c.a och 14e, skall vid tillämpningen av den lagstiftning som har fastställts i överensstämmelse med dessa bestämmelser, behandlas som om han utförde allt förvärvsarbete inom den berörda medlemsstatens territorium.
2. Den person som avses i artikel 14c.b skall vid bestämmande av den avgiftsats som påförs egenföretagare enligt lagstiftningen i den medlemsstat inom vars territorium han är egenföretagare, behandlas som om han vore anställd inom den statens territorium.
3. Bestämmelser i en medlemsstats lagstiftning, enligt vilka en pensionär som är förvärvsverksam inte skall omfattas av den obligatoriska försäkringen för denna verksamhet, skall gälla också pensionärer som har förvärvat rätt till pension enligt en annan medlemsstats lagstiftning, om inte personen i fråga hos den institution som har utsetts av den behöriga myndigheten i den förstnämnda medlemsstaten och som nämns i bilaga 10 till den förordning som anges i artikel 98, uttryckligen begär att få omfattas av försäkringen.”

Konsekvenser

I detta lagrum räknas de artiklar upp som berör situationer där anställda eller egenföretagare på grund av verksamhetens art har anknytning till flera medlemsländer samtidigt. Med hjälp av vissa regler ska *ett* visst lands lagstiftning tillämpas, exempelvis den där ett företag har sitt säte.

Enligt punkten 1 framgår vidare att när tillämplig lagstiftning väl har bestämts ska personen anses ha utfört allt förvärvsarbete inom den berörda medlemsstatens territorium. Detta innebär att exempelvis rätt till pension tjänas in i detta land för hela inkomsten. Avgifter ska betalas för hela inkomsten enligt samma principer.

Punkten 2 första stycket, innebär att hänsyn ska tas även till anställningsinkomsten vid beräkning av avgifterna på inkomsten från egenverksamheten. Den nationella lagstiftningen kan innehålla specialregler, som t.ex. tak för avgifterna eller lägre procentsats, som bara kan beaktas om hänsyn tas till båda inkomsterna. För svenskt vidkommande kan detta bli aktuellt t.ex. vid beräkningen av den allmänna pensionsavgiften.

Punkten 3 är inte tillämplig på svensk lagstiftning.

Artikel 14e

Särskilda regler för personer som är försäkrade i ett särskilt system för offentligt anställda och samtidigt är anställda och/eller egenföretagare inom en eller flera andra medlemsstaters territorium

”En person som samtidigt är offentligt anställd eller en person som behandlas som sådan och som är försäkrad i ett särskilt system för offentligt anställda i en medlemsstat, och som är anställd och/eller egenföretagare inom en eller flera

medlemsstaters territorium skall omfattas av lagstiftningen i den medlemsstat där han är försäkrad i ett särskilt system för offentligt anställda”

Konsekvenser

I Sverige är offentligt anställda omfattade av det allmänna socialförsäkringssystemet, varför varken artikel 14e eller 14f kan bli tillämpliga på svenska offentligt anställda.

Kommentar

I några medlemsländer (bl.a. Tyskland) omfattas offentligt anställda och därmed jämställda av ett särskilt system för social trygghet som skiljer sig från det allmänna systemet för anställda och som berör alla eller vissa kategorier av offentligt anställda. Före den 25 oktober 1998 gällde förordningen över huvud taget inte för de offentligt anställda som i sitt hemland omfattades av ett särskilt system för social trygghet. Genom rådets förordning (EG) nr 1606/98 om ändring av förordning (EEG) nr 1408/71 har emellertid förordning 1408/71 utvidgats till att omfatta även särskilda system för offentligt anställda. Detta medförde bl.a. att två artiklar, 14e och 14f, tillkom.

För offentliganställda som omfattas av artikel 14e utfärdar den behöriga institutionen intyg på blankett E 101.

Artikel 14f

Särskilda regler för offentligt anställda i mer än en medlemsstat och försäkrad i en av dessa stater i ett särskilt system

”En person som samtidigt är anställd i två eller flera medlemsstater som offentligt anställd eller som en person som behandlas som sådan och som är försäkrad i åtminstone en av dessa medlemsstater i ett särskilt system för offentligt anställda skall omfattas av lagstiftningen i var och en av dessa medlemsstater.”

Konsekvenser

En offentligt anställd som arbetar som sådan i flera medlemsstater samtidigt, kommer att omfattas av socialförsäkringen i vart och ett av arbetsländerna om han i åtminstone ett av länderna tillhör ett särskilt system för social trygghet för offentligt anställda. Socialavgifter kommer alltså att betalas i flera länder samtidigt.

2.8 Regler för personer anställda vid beskickningar m.m. samt för Europeiska gemenskapernas hjälppersonal

De olika personalkategorier som arbetar på en beskickning är i regel antingen statligt anställda (personer med diplomatstatus) eller lokalanställda. De statligt anställda omfattas av lagstiftningen i den stat som ambassaden representerar. För övrig personal gäller nedanstående regler.

Artikel 16

Särskilda regler för personer anställda på beskickningar och konsulat samt för Europeiska gemenskapernas hjälppersonal.

Artikel 16.1

”Bestämmelserna i artikel 13.2a skall tillämpas på personer som är anställda vid beskickningar och konsulat och på privattjänare hos tjänstemän på beskickningar eller konsulat.”

Konsekvenser

Bestämmelsen innebär att arbetslandets lagstiftning ska gälla, även om den anställda är bosatt inom en annan medlemsstats territorium eller arbetsgivararen tillhör en annan medlemsstat.

Vid arbete på beskickning och konsulat i Sverige kommer PGI därmed att tillgodoräknas de personer som inte omfattas av Wienkonventionen. Arbetsgivaravgifter ska betalas i Sverige.

Kommentar

En beskickning anses inte vara ett fast driftställe och de utländska beskickningarna och konsulaten ska därför inte betala allmän löneavgift och SLF.

Artikel 16.2

”Anställda som omfattas av punkt 1 och som är medborgare i den medlemsstat som är den ackrediterande eller sändande staten har dock rätt att välja att omfattas av lagstiftningen i den staten. Denna rättighet att välja kan utövas vid varje kalenderårs utgång och skall inte ha retroaktiv verkan.”

Konsekvenser

De personer som omfattas av punkt 1, dvs. personer som inte är statsanställda, har möjlighet att välja om de vill tillhöra arbetslandets eller arbetsgivarlandets lagstiftning. Om valmöjligheten inte utnyttjas gäller arbetslandets lag.

*Kommentar**Valmöjlighet*

En anställd som arbetar vid sitt lands ambassad i ett annat medlemsland kan således välja att omfattas av hemlandets lagstiftning i stället för arbetslandets. En svensk medborgare som arbetar vid franska ambassaden i London kan däremot inte välja att omfattas av fransk lag. Rätten att välja kan utövas vid varje kalenderårs utgång och gäller då för nästa kalenderår. Valrätten kan inte ha retroaktiv verkan utom vid anställningens början, när ett val som gjorts inom tre månader får effekt från och med anställningens första dag (artikel 13.1 i tillämpningsförfordningen. Se avsnitt 5.2). Se även Administrativa kommissionens beslut nr 89 från mars 1973 (se bilaga 10 i bilagedelen).

För den som har valt att tillhöra den sändande statens lagstiftning utfärdar den behöriga institutionen i det ”valda” landet intyg på blankett E 103.

Exempel

26)	En svensk medborgare (ej diplomat) lokalanställd vid svenska ambassaden i Paris omfattas av fransk lagstiftning enligt huvudregeln i artikel 16.1 (13.2a). . Han kan emellertid välja att i stället omfattas av svensk lagstiftning enligt artikel 16.2.
27)	Frankrikes ambassadör i Stockholm har lokalanställt två franska medborgare, bosatta i Sverige, som privattjänare.

Enligt huvudregeln ska dessa omfattas av svensk lagstiftning. De har dock möjlighet att välja att omfattas av fransk lagstiftning. De måste bestämma sig senast den 31 december varje år avseende det kommande året. Enligt artikel 13.1 i tillämpningsförfordningen måste rätten att välja utövas för första gången inom tre månader från den dag då anställningen påbörjades. Valet får då retroaktiv verkan. |

Artikel 16.3

”Europeiska gemenskapernas hjälppersonal kan välja att omfattas av lagstiftningen i den medlemsstat inom vars territorium de är anställda, av lagstiftningen i den medlemsstat som de senast har omfattats av eller av lagstiftningen i den medlemsstat i vilken de är medborgare, vad gäller andra bestämmelser än de som handlar om familjebidrag vilka är reglerade i anställningsvillkoren för denna personal. Denna rätt att välja, som endast kan utövas en gång, gäller från och med den dag anställningen påbörjas.”

Konsekvenser

En svensk medborgare som tillhör Europeiska gemenskapernas hjälppersonal och som väljer att omfattas av svensk lagstiftning, kommer att tillhöra den svenska socialförsäkringen under hela tjänstgöringstiden. Arbetsgivaren (EU-institutionen) ska betala arbetsgivaravgifter i Sverige.

Kommentarer

EU:s institutioner och organ

Med EU:s hjälppersonal (auxiliary staff) avses personer som anställs vid EU:s institutioner och organ⁴ på begränsad tid, i regel maximalt ett år. Hjälppersonalen utgörs bl.a. av översättare och personer som väntar på att en fast tjänst vid en institution ska bli ledig. Hjälppersonalen beskattas av EU och har immunitet mot nationell beskattning.

För den person som har valrätt enligt artiklarna 16.2 eller 16.3 ska den behöriga institutionen i det land vars lagstiftning den anställde valt att omfattas av utfärda intyg på blankett E 103. Om svensk lagstiftning har valts är Försäkringskassan, regionkontoret i Stockholms län, handläggande kontor.

Se även avsnitt 3.2 och 3.3

2.9 Nationella experter

EU-kommissionen anlitar för tidsbegränsade uppdrag – tre månader till tre år – s.k. nationella experter (detached national experts) från de olika medlemsländerna. Dessa experter arbetar åt kommissionen men anses formellt anställda av sin nationella arbetsgivare. Kommissionen betalar vissa kostnadsersättningar och arvode men betraktar sig inte som arbetsgivare. En svensk nationell expert ska stå kvar i den svenska socialförsäkringen under hela uppdraget. För offentligt anställda följer detta automatiskt enligt artikel 13.2d. För en privatanställd nationell expert måste arbetsgivaren ansöka om dispens enligt artikel 17 (se avsnitt 4.10) om uppdraget ska överstiga ett år eller om den nationella experten är stationerad i arbetslandet.

Den svenska arbetsgivaren betalar arbetsgivaravgifter på de ersättningar som han har utgett. Den anställde tillgodoräknas PGI på hela det utbetalda beloppet inklusive ersättningen från kommissionen.

⁴ EU:s fem gemensamma institutioner är: Europeiska kommissionen, Europeiska unionens råd (ministerrådet), Europaparlamentet, EG-domstolen med förstainstansrätten och Revisionsrätten. Exempel på övriga institutioner och organ är: Europeiska ombudsmannen, Ekonomiska och sociala kommittén (Ecosoc), Europeiska investeringsbanken (EIB), Europeiska centralbanken, Regionkommittén, Europeiska investeringsfonden, Europeiska polisbyrå och Europeiska miljöbyrå.

Nationella experter finns även vid the Joint Research Center (EU:s gemensamma forskningscenter).

2.10 Undantag från artikel 13–16 (dispens)

Artikel 17

Undantag från artikel 13–16

”Två eller flera medlemsstater, dessa staters behöriga myndigheter eller de organ som utses av dessa myndigheter kan komma överens om undantag från bestämmelserna i artikel 13–16 till förmån för vissa grupper av personer eller för vissa personer.”

Konsekvenser

Genom att tillämpa artikel 17 kan en anställd eller egenföretagare bli omfattad av lagstiftningen i ett annat medlemsland än vad som skulle ha blivit fallet om artiklarna 13-16 tillämpats.

Kommentar

Artikel 17 kan tillämpas bl.a. för att en anställd ska kunna vara omfattad av hemlandets lagstiftning vid en utsändning som avses vara längre än ett år.

Enligt praxis inom EU godtar de flesta medlemsländer att artikel 17 tillämpas på utsändningar som avses vara upp till fem år.

Dessutom kan dispens tillgripas för att korrigera att en person har blivit omfattad av ”fel” lands socialförsäkring.

De behöriga myndigheterna/institutionerna i de berörda länderna måste vara överens om dispensen. En dispens måste också vara till fördel för den enskilda personen. En dispens får aldrig leda till att en person inte blir omfattad av något lands socialförsäkring.

Vid dispens utfärdas intyg på blankett E 101. En dispens kan även utfärdas retroaktivt.

För Sveriges del är **Försäkringskassan** behörig att handlägga ärenden rörande artikel 17. När det gäller grupper av anställda och egenföretagare är Försäkringskassans **länskontor på Gotland** handläggande myndighet.

3. Förordning (EEG) nr 574/72 (tillämpningsförförordningen)

Rådets förordning (EEG) nr 574/72 om tillämpningen av förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen

3.1 Standardblanketter

Artikel 2.1

”Blanketter för intyg, bestyrkta utlåtanden, deklarationer, ansökningar och andra handlingar som behövs för tillämpningen av förordningen och tillämpningsförförordningen skall utarbetas av Administrativa kommissionen.

Två medlemsstater eller deras behöriga myndigheter kan efter samråd med Administrativa kommissionen komma överens om att sinsemellan använda förenklade blanketter”

Kommentar

De blanketter som kan bli aktuella för att bestämma vilket lands lagstiftning som ska tillämpas för rätt till förmåner och skyldighet att betala socialavgifter är:

- E 101 intyg om tillämplig lagstiftning
- E 102 förlängning av utsändningsperiod eller av verksamhet som egenföretagare
- E 103 val av tillämplig lagstiftning. Denna blankett används för beskickningsanställda och EU:s hjälppersonal.

Alla officiella blanketter är uppställda på samma sätt, oberoende av vilket språk de är tryckta på. Svenska är officiellt EU-språk, varför svenska blanketter som ska skickas till annat medlemsland, inte behöver översättas.

Reglerna om i vilka fall blankett ska utfärdas, vem som ska begära viss blankett och vilken institution som ska utfärda den, hur den behöriga institutionen ska förfara med blanketten m.m. finns i artiklarna 11, 11a och 12a.

Sjukförsäkringskort Från och med juni 2004 ersatte ett internationellt sjukförsäkringskort ("EU-kortet")⁵ blankett E 111 (intyg för rätt till sjukvårdsförmåner under tillfällig vistelse i en medlemsstat) och E 128 (intyg om rätt till nödvändiga vårdförmåner under vistelse i en medlemsstat). Tanken är att kortet så småningom ska ersätta ytterligare E-blanketter. Kortet gäller inom hela EES-området och i Schweiz. Det svenska kortet utfärdas av Försäkringskassan på begäran och gäller i tre år.

3.2 Rätten att välja för personer anställda vid beskickningar och konsulat

Artikel 13

1. Den rätt att välja som avses i förordningens artikel 16.2 måste första gången utövas inom tre månader från den dag då personen anställdes på beskickningen eller då han blev privattjänare hos tjänstemän vid en sådan beskickning eller sådant konsulat. Valet skall ha verkan från och med den dag då anställningen börjar.

Om personen i fråga på nytt utövar sin rätt att välja vid ett kalenderårs utgång skall valet ha verkan från och med det följande kalenderårets första dag.

2. Den person som utövar sin rätt att välja skall anmäla detta till den institution som har utsetts av den behöriga myndigheten i den medlemsstat vars lagstiftning han har valt att omfattas av och samtidigt underrätta sin arbetsgivare om detta. Denna institution skall, om det behövs, vidarebefordra denna information till alla andra institutioner i samma medlemsstat enligt de föreskrifter som har utfärdats av denna medlemsstats behöriga myndighet.
3. Den institution som har utsetts av den behöriga myndigheten i den medlemsstat vars lagstiftning personen i fråga har valt att omfattas av skall lämna honom ett intyg som anger att han omfattas av denna medlemsstats lagstiftning under den tid som han är anställd på beskickningen eller konsulatet eller som privattjänare hos tjänstemän vid en sådan beskickning eller ett sådant konsulat.
4. Om personen i fråga har valt att omfattas av tysk lagstiftning skall bestämmelserna i denna lagstiftning gälla som om han vore anställd på den plats där den tyska regeringen har sitt säte. Den behöriga myndigheten skall utse den behöriga sjukförsäkringsinstitutionen."

Kommentar

Möjligheten att välja gäller inte personal med diplomatstatus, som alltid följer reglerna för statsanställda. Övrig personal, dvs. medföljande privattjänare och lokalanställda, omfattas enligt huvudregeln av arbetslandets lagstiftning. Om de är medborgare i arbetsgivarlandet, kan de i stället välja att tillhöra det landets lagstiftning.

Intyg om val av tillämplig lagstiftning (blankett E 103) utfärdas av den behöriga institutionen i det land vars lagstiftning den anställda har valt att tillhöra. I Sverige utfärdas intyget av Försäkringskassan.

Se även avsnitt 2.8.

⁵ Administrativa kommissionens beslut 189-191.

3.3 Rätten att välja för Europeiska gemenskapernas hjälppersonal

Artikel 14

- ”1. Den rätt att välja som avses i förordningens artikel 16.3 måste utövas när anställningsavtalet träffas. Den myndighet som har rätt att sluta sådana avtal skall informera den institution som har utsetts av den behöriga myndigheten i den medlemsstat vars lagstiftning den anställda har valt att omfattas av. Denna institution skall, om det behövs, vidarebefordra sådan information till alla andra institutioner i samma medlemsstat.
2. Den institution, som har utsetts av den behöriga myndigheten i den medlemsstat vars lagstiftning medlemmen av hjälppersonalen har valt att omfattas av, skall lämna honom ett intyg som anger att han omfattas av denna medlemsstats lagstiftning under den tid som han är anställd av Europeiska gemenskaperna som medlem av hjälppersonalen.
3. De behöriga myndigheterna i medlemsstaterna skall, när det behövs, utse behöriga institutioner för Europeiska gemenskapernas hjälppersonal.
4. Om en medlem av hjälppersonalen, som är anställd inom en annan medlemsstats territorium än Tyskland, har valt att omfattas av tysk lagstiftning skall bestämmelserna i denna lagstiftning tillämpas som om medlemmen av hjälppersonalen vore anställd på den ort där den tyska regeringen har sitt säte. Den behöriga myndigheten skall utse den behöriga sjukförsäkringsinstitutionen.”

Kommentar

Svenska medborgare som arbetar utomlands som hjälppersonal för EU:s institutioner och organ, kan välja att omfattas av svensk lagstiftning. Institutionen ska i så fall betala arbetsgivaravgifter i Sverige.

Valmöjligheten kan bara utövas en gång, nämligen i anslutning till anställningsavtalet. Den myndighet med vilken den anställda har slutit avtalet, ska underrätta Försäkringskassan om valet. Försäkringskassan utfärdar intyg om val av tillämplig lagstiftning (blankett E 103) till den anställda.

3.4 Avtal om betalning av socialavgifter

Artikel 109

”Överenskommelser om betalning av avgifter

En arbetsgivare som inte har något fast driftställe i den medlemsstat inom vars territorium den anställda arbetar kan komma överens med den sistnämnde att denne skall överta arbetsgivarens skyldighet att betala avgifter.

Arbetsgivaren skall underrätta den behöriga institutionen eller, vid behov, den institution som har utsetts av medlemsstatens behöriga myndighet, om varje sådan överenskommelse.”

Konsekvenser

En överenskommelse om betalning av avgifter enligt artikel 109 medför att arbetsgivaren befrias från avgiftsskyldighet och att den anställde i stället betalar avgifter enligt lagstiftningen i det land vars socialförsäkringssystem han ska tillhöra (= den behöriga staten).

Kommentar

Även enligt svensk lag kan en arbetsgivare och en arbetstagare komma överens om att arbetstagaren ska betala socialavgifterna själv i form av egenavgifter under förutsättning att arbetsgivaren saknar fast driftställe i Sverige (jfr även 3 kap. 2a § AFL, 2 kap. 10 § LIP och 2 kap. 8 § SAL). **Den anställde ska även betala allmän löneavgift.**

Något krav på skriftligt avtal finns inte, men om arbetstagaren beskattas i Sverige ska han i sin inkomstdeklaration ange att en sådan överenskommelse finns (3 kap. 17 § lagen /2001:1227/ om självdeklarationer och kontrolluppgifter, LSK).

Enligt tillämpningsförfordningens artikel 109 ska dessutom arbetsgivaren underrätta den behöriga institutionen i arbetslandet, dvs. i Sverige Försäkringskassan, om avtalet.

Särskild EU-blankett finns inte.

Karenstid

När avtal om betalning av avgifter har slutits har den anställde möjlighet att hos Försäkringskassan anmäla karenstid till sjukförsäkringen (3 eller 30 dagar). Den anställde betalar då en nedsatt sjukförsäkringsavgift. Procentsatsen fastställs årligen i föreskrift av Försäkringskassan.

Om ett avtal saknas ska arbetsgivaren betala arbetsgivaravgifter i vanlig ordning.

Exempel

28)	Ett franskt företag utan fast driftställe i Sverige, anställer en person bosatt i Sverige för att göra marknadsanalyser i Mälardalen. Arbetet beräknas ta tio månader. Avtal om socialavgifter har slutits.
	Eftersom avtal om socialavgifter har slutits ska den anställde själv betala egenavgifter i Sverige. Eftersom arbetstagaren är obegränsat skattskyldig i Sverige ska han även betala allmän löneavgift.

3.5 Behöriga institutioner och organ i Sverige

Utdrag ur bilaga 10 till tillämpningsförfordningen

I Sverige är följande institutioner och organ behöriga vid tillämpning av resp. bestämmelse:

1.	För tillämpningen av förordningens artiklar 14.1, 14a.1, 14b.1 och 14b.2 och tillämpningsförfordningens artiklar 11.1a och 11a.1:	Det försäkringskontor hos vilken personen är försäkrad.
2.	För tillämpningen av artikel 14.1b och 14a.1b i fall då en person är utsänd till Sverige:	Försäkringskontoret på den ort där arbetet utförs.
3.	För tillämpningen av artikel 14b.1 och 14b.2 i fall när en person är utsänd till Sverige för en period som är längre än 12 månader:	Försäkringskassan Västra Götaland , Göteborg - sjöfartskontoret.

4. För tillämpningen av artikel 14.2, 14.3, 14a.2 och 14a.3 i förordningen: **Försäkringskontoret** på bosättningsorten.
5. För tillämpningen av förordningens artikel 14a.4 och tillämpningsförordningens artikel 11.1b, 11a.1b, 12a.5, 12a.6 och 12a.7a: **Försäkringskontoret** på den ort där arbetet utförs.
6. För tillämpningen av artikel 17 i förordningen:
 - a) **Försäkringskontoret** på den ort där arbetet utförs eller skall utföras och, när arbetet skall utföras i en annan medlemsstat, det kontor hos vilken personen är försäkrad när avtalet sluts, och
 - b) **Försäkringskassan, Gotland** angående vissa grupper av anställda eller egenföretagare.
7. För tillämpningen av artikel 102.2 i tillämpningsförordningen:
 - a) Försäkringskassan.
 - b) Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, för arbetslöshetsförmåner.

4. Konventioner om social trygghet

27 § lagen (1998:675) om införande av lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension

20 kap. 15 § lagen (1962:381) om allmän försäkring, AFL

8 kap. 14 § lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring, LAF

1 kap. 4 § socialförsäklingslagen (1999:799), SofL

1 kap. 3 § socialavgiftslagen (2000:980), SAL

4.1 Konventionernas syfte och utformning

Sverige har ingått ett tjugotal konventioner om social trygghet med andra länder (se bilaga 4). I dessa avtal regleras ländernas ömsesidiga förpliktelser vad gäller den sociala tryggheten. Även skyldigheten att betala socialavgifter blir då indirekt reglerad. Dessutom finns några överenskommelser rörande sjukvårdsförmåner. Sjukvårdsöverenskommelserna har ingen inverkan på socialavgifterna.

Syftet med de konventioner som Sverige slutit är att lösa de frågor som kan uppstå på socialförsäkringsområdet för svenskar i utlandet och utländska medborgare i Sverige. Konventionerna reglerar därför bl.a. frågor om likställighet i försäkringshänseende mellan det egna landets och andra länders medborgare och sammanläggning av försäkringsperioder från olika länder. Indirekt kommer även skyldigheten att betala socialavgifter att regleras.

Konventionerna är överordnade den interna rätten, men – inom EES-området – normalt inte förordningen.

Innebörden av konventionerna är

- att ge en person, som flyttar från ett land till ett annat, ett kontinuerligt försäkringsskydd
- att tillförsäkra en person som arbetar eller vistas i ett land förmåner, som han enligt lagstiftningen i det landet annars inte skulle ha rätt till
- att försäkringstider i ett land får tillgodosräknas i ett annat land för att en person ska få rätt till bl.a. sjukförsäkrings- och pensionsförmåner
- att trygga intjänade pensionsrättigheter

- att garantera att rättigheter som har tjänats in i det ena landet bevaras vid flyttning till det andra landet och kan göras gällande när ett försäkringsfall inträffar där.

Har någon fullgjort försäkringsperioder enligt svensk lagstiftning och enligt annat konventionslands lagstiftning får dessa perioder läggas ihop för att öppna rätten till svensk pension.

En av grundprinciperna i konventionerna är att medborgare i det ena landet likställs med medborgare i det andra landet när det gäller rätt till socialförsäkringsförmåner. Med konventionernas likställdhetsregel löser man frågor som orsakas av att det finns bestämmelser i ett lands lagstiftning om särbehandling av utländska medborgare.

De flesta av konventionerna innehåller inga uttryckliga regler om betalning av socialavgifter, men avgifterna följer automatiskt socialförsäkringstillhörigheten.

Konventionerna varierar innehållsmässigt beroende på att de är resultatet av förhandlingar mellan länderna. Alla konventioner är dock i stort sett disponerade på samma sätt och har samma huvudsakliga innehåll.

En konvention består vanligen av följande fyra delar:

- allmänna bestämmelser (bl.a. vilka socialförsäkringsgrenar och personer som omfattas)
- bestämmelser om tillämplig lagstiftning (lagvalsregler)
- särskilda bestämmelser (specifika bestämmelser om de olika förmånerna)
- övriga bestämmelser (t.ex. administrativa regler).

De konventioner med andra medlemsländer som Sverige har slutit efter 1994 (den nordiska konventionen och konventionerna med Luxemburg och Österrike) är uppbyggda på annat sätt i och med att de direkt hänvisar till förordningen.

I vissa fall har konventionerna ett slutprotokoll med bestämmelser som respektive land ska tillämpa. Vidare finns en särskild tillämpningsöverenskommelse till varje konvention. Denna utgör en del av konventionen och innehåller bl.a. bestämmelser om förbindelseorgan och deras verksamhet, om handläggning av pensionsansökningar, om i vilka fall som särskilda intyg krävs m.m.

Pensionskonventioner

En del konventioner omfattar endast ett begränsat antal försäkringsgrenar. Konventionerna med Kanada och USA omfattar t.ex. inte sjukförsäkring. Detta innebär att den interna lagstiftningen då ska gälla för de grenar som inte regleras av den aktuella konventionen.

Avsikts- och ej avsiktskonventioner

Sverige har slutit konvention om social trygghet med ett tjugotal länder. Konventionerna följer i stort endera av två huvudregler vid utsändning. Enligt den ena huvudtypen (s.k. ej avsiktskonvention) står den som sänds ut från ett konventionsland för arbete i ett annat kvar i hemlandets socialförsäkringssystem under den utsändningstid som gäller enligt konventionen (12, 24, 36 eller 60 månader). Först efter det att utsändningen har passerat den tiden, övergår den utsände till att omfattas av arbetslandets lagstiftning. Enligt den andra konventionstypen står den utsände kvar i hemlandets försäkring endast om avsikten är att utsändningen ska vara maximalt det antal månader som gäller enligt konventionen. Om utsändningen redan från början avses vara längre än 12, 24, 36 eller 60 månader, omfattas den utsände redan från första arbetsdagen av lagstiftningen i arbetslandet (s.k. avsiktskonvention). Se vidare under avsnitt 4.3.

Sverige har per den 1 januari 2006 ingått följande konventioner:

12 mån.	24 mån.	36 mån.	60 mån.
Norden	Grekland	Frankrike	Kanada
Chile	Italien	Israel	USA
Kap Verde	Jugoslavien	Marocko	
Luxemburg	Nederländerna		
Storbritannien och Nordirland	Portugal		
Turkiet	Schweiz		
Österrike	Spanien		
	Tyskland		

Dessutom har ett särskilt avtal slutits med provinsen Québec. Konventionerna med Kanada och USA avviker något i sin utformning från de övriga. Se avsnitt 4.5.2.

Jugoslavien Konventionen med Jugoslavien (numera Unionen Serbien-Montenegro) tillämpas från och med den 16 januari 1992 även i förhållandet mellan Sverige och Kroatien respektive Sverige och Slovenien samt från och med den 5 maj 2000 i förhållandet mellan Sverige och Bosnien-Hercegovina enligt särskilda överenskommelser. Makedonien omfattas inte.

Observera att från och med den 1 maj 2004 är Slovenien medlem i EU varför förordningen och inte konventionen i normalfallet blir tillämplig.

Österrike Den nordiska konventionen och konventionen med Österrike ansluter till reglerna i förordningen. Vid utsändningar enligt dessa konventioner används blankett E101.

Luxemburg Även den nya konventionen med Luxemburg (SFS 2004:491) som trädde i kraft den 1 juni 2005,⁶ ansluter till reglerna i förordningen, tillämpningsförordningen och förordning 859/2003 om tredjelandsmedborgare.

Turkiet Genom en tilläggsöverenskommelse som trädde i kraft den 1 februari 2002 har även den svensk-turkiska konventionen i viss mån anpassats till EG-rätten.

Ytterligare en tilläggsöverenskommelse som anpassar konventionen till det svenska reformerade pensionssystemet, har utarbetats.⁷ Ikraftträdandedatum är inte bestämt.

Nya Zeeland Förhandlingar pågår om en konvention med Nya Zeeland. Konventionen kommer att vara uppbyggd enligt samma mönster som den svensk-kanadensiska (pensionskonvention, ej avsikt och 60 månaders utsändningstid).

Konventionerna kan i regel tillämpas dels inom EES-området när den anställde inte är omfattad av förordning 1408/71, t.ex. en tredjelandsmedborgare som är bosatt i Danmark, dels när det andra landet inte ingår i EES-området.

Att konventioner som ingåtts före år 1999 gäller även i förhållande till LIP, framgår av 27 § lagen (1998:675) om införande av lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.

Se vidare bilagorna 4, 5, 8 och 9.

⁶ SFS 2005:336.

⁷ Prop. 2004/05:71, SFS 2005:234.

4.2 Huvudregler enligt konventionsregler

1 kap. 4 §, 2 kap. 1 och 7 §§ SofL

Konventioner om social trygghet, se bilaga 4

Riksförsäkringsverkets Vägledning 2004:4, Förmåner vid ålderdom och dödsfall enligt EG-förordningarna 1408/71 och 574/72 samt enligt konventioner om social trygghet

Den svenska socialförsäkringen omfattar enligt SofL alla personer som är bosatta i Sverige vad beträffar bosättningsbaserade förmåner och dem som förvärvsarbetar här vad beträffar arbetsbaserade förmåner. Bestämmelserna kan utvidgas till att omfatta även personer som inte är bosatta här eller personer som under längre tid vistas utomlands. Som nämnts har regeringen enligt 20 kap. 15 § AFL möjlighet att ingå överenskommelser med andra länder om utsträckt tillämpning av lagen eller undantag från lagregler i vissa fall.

När det gäller personer som reser från Sverige för att arbeta i ett annat konventionsland och personer som kommer från ett konventionsland för att arbeta i Sverige bestäms försäkringstillhörigheten enligt konventionsreglerna. Konventionerna är överordnade den interna lagstiftningen, **men inte EG-rätten**.

Huvudregeln om försäkringstillhörighet enligt konventionerna är att en person omfattas av lagstiftningen i det land där han förvärvsarbetar. Från denna huvudregel finns i alla konventionerna undantag för utsänd arbetstagare som vanligtvis medför att den anställda under viss tid omfattas av lagstiftningen i det land varifrån han är utsänd.

Den som kommer från ett konventionsland för att förvärvsarbete i Sverige utan att vara utsänd, ska enligt konventionernas huvudregel omfattas av den svenska lagstiftningen. Regeln innebär att en utländsk medborgare bl.a. kan tjäna in PGI i Sverige.

För den som utan att vara utsänd lämnar Sverige för förvärvsarbete i konventionsland, innebär konventionernas huvudregel att tillhörigheten till svensk försäkring upphör när han börjar sitt arbete i det andra landet. Det spelar ingen roll om han ska arbeta utomlands exempelvis tre månader eller två år. Han anses inte utföra arbete här i SofL:s mening och kan inte tjäna in PGI i Sverige.

Exempel

- 30) En tekniker som är bosatt i Sverige får en sex månaders anställning hos en turkisk arbetsgivare för ett industriprojekt i Istanbul. Konventionens regler om tillämplig lagstiftning innebär att han under arbetet i Turkiet omfattas av socialförsäkringen där. Socialavgifter ska betalas i Turkiet enligt turkisk lagstiftning.
- 31) En försäkrad som är utsänd för arbete i Kap Verde, upphör att vara försäkrad i Sverige när utsändningsperioden enligt konventionens bestämmelser (12 månader, ej avsikt) är slut. Detta innebär att han, om han fortsätter sitt arbete efter 12-månadersperiodens utgång, blir omfattad av socialförsäkringen i Kap Verde. Förekommande socialavgifter ska betalas där. Den anställdes lön blir pensionsgrundande i Kap Verde, även om lönen betalas av en arbetsgivare i Sverige.

4.3 Utsändning enligt konventionsregler

1 kap. 4 § SofL

Konventioner om social trygghet, se bilaga 4

Riksförsäkringsverkets Vägledning 2004:4, Förmåner vid ålderdom och dödsfall enligt EG-förordningarna 1408/71 och 574/72 samt enligt konventioner om social trygghet

Riksförsäkringsverkets Vägledning 2004:11, Tillämplig lagstiftning, EU, socialförsäkringskonventioner, m.m.

Samtliga konventioner innehåller särskilda regler för utsända arbetstagare. Med en utsänd arbetstagare menas en person som är anställd av sin arbetsgivare i det ena landet och som sänds till det andra landet för att där utföra arbete för arbetsgivarens räkning under begränsad tid. Det faller utanför utsändningsbegreppet om en person anställs direkt hos ett utländskt företag även om företaget är ett dotterföretag till svenskt moderbolag och den anställde rekryteras från Sverige.

En förutsättning för att en person ska kunna omfattas av en utsändningsregel är vidare att han i utsändningsögonblicket är försäkrad i utsändningslandet.

Exempel

- 31) En svensk medborgare sänds ut under fjorton månader av sin arbetsgivare i Sverige för arbete i Kroatien. Han omfattas av den svenska lagstiftningen under hela tiden, eftersom utsändning enligt konventionen med Jugoslavien kan ske under längst två år. Arbetsgivaren betalar arbetsgivaravgifter i Sverige. Utsändningsintyg ska finnas.
- 32) En svensk medborgare som är bosatt i USA anställs av ett svenskt företag för försäljningsuppdrag i USA. Eftersom hon vid anställningens början inte är omfattad av den svenska lagstiftningen omfattas hon inte heller av konventionens regler om utsändning. Socialavgifter betalas enligt amerikansk lag i USA.

För den som sänds ut från Sverige för förvärvsarbete i konventionsland, kvarstår tillhörigheten till svensk socialförsäkring om utsändningsregeln i tillämplig konvention gäller. Den anställde anses bosatt här under utsändningsperioden och omfattas av hela det svenska socialförsäkringssystemet. Det innebär rätt till bl.a. PGI i Sverige. För den som är utsänd från ett konventionsland för arbete i Sverige gäller på motsvarande sätt att han under utsändningsperioden omfattas av lagstiftningen i det land som sänt ut honom. Han ska således inte tillhöra svensk försäkring under denna tid. Han anses inte bosatt här i SofL:s mening och arbetet anses inte som arbete i Sverige. Han kan inte tjäna in PGI i Sverige. Konventionerna med Kanada och USA avviker från de övriga genom att de endast omfattar begränsade delar av socialförsäkringen, se avsnitt 4.5.

Medföljande familjemedlemmar

I flertalet konventioner är endast den utsände arbetstagaren omfattad av lagstiftningen i utsändningslandet. Vid utsändning från Sverige till Chile, Turkiet, Kap Verde och Israel omfattas även den utsändes medföljande familjemedlemmar, vilket innebär att även dessa anses som bosatta i Sverige och därmed omfattade av den svenska bosättningsbaserade socialförsäkringen under utsändningstiden. Även enligt den nordiska konventionen omfattas medföljande familjemedlemmar. Enligt konventionerna med Kanada och USA anses från Sverige medföljande familjemedlemmar bosatta i Sverige i pensionshänseende.

Medborgarskap	Den personkrets som omfattas av en konventions bestämmelser varierar från konvention till konvention. De flesta konventioner är tillämpliga även på personer som, utan att vara medborgare i något av länderna, omfattas av eller har omfattats av lagstiftningen i något av dessa länder, på flyktingar och statslösa samt på efterlevande till medborgare i något av länderna. Krav på medborgarskap i utsändnings- eller sysselsättningslandet finns endast i konventionerna med Jugoslavien och Marocko.
Ej avsiktskonvention	En del av konventionerna är konstruerade så, att en anställd som sänds ut från ett land till ett annat för arbete där, obligatoriskt står kvar i det utsändande landets socialförsäkring under en viss tid efter utsändandet (= utsändningstiden). Först därefter övergår den anställda till att omfattas av arbetslandets lagstiftning. Dessa konventioner brukar populärt kallas "ej avsiktskonventioner". Om arbetet i det andra landet fortsätter efter utsändningsperiodens slut och tillhörigheten till det utsändande landets lagstiftning inte förlängs, ska alltså den utsände efter periodens utgång enligt dessa konventioners huvudregel omfattas av lagstiftningen i sysselsättningslandet. Vid utsändning från Sverige innebär detta att den utsändes lön från och med denna tidpunkt inte blir pensionsgrundande i Sverige även om den liksom tidigare betalas av en arbetsgivare här i landet. Avgifter betalas i arbetslandet. Konventionerna med följande länder är ej avsiktskonventioner (utsändningstiden inom parentes): Kap Verde (12 månader), Grekland, Italien, Jugoslavien, Nederländerna, Portugal, Schweiz, Tyskland (24 månader), Marocko (36 månader) och Kanada (60 månader).
Avsiktskonvention	Övriga konventioner skiljer sig från de ovan nämnda genom att utsändningsreglerna inte blir tillämpliga om utsändningen från början avses överstiga respektive tidsperiod (s.k. avsiktskonventioner). Om avsikten är att arbetet i det andra landet ska pågå längre tid än konventionens utsändningstid, omfattas alltså den anställda av socialförsäkringen i arbetslandet från första dagen och avgifter ska betalas i det landet. Den nordiska konventionen och konventionerna med Chile, Luxemburg, Storbritannien och Nordirland, Turkiet, Österrike (12 månader), Spanien (24 månader), Frankrike, Israel (36 månader) och USA (60 månader) är s.k. avsiktskonventioner.
Utsändningsintyg	För att reglerna om utsändning ska kunna tillämpas måste utsändningen också kunna styrkas genom uppvisande av ett utsändningsintyg, se kapitel 14.
Exempel	33) En anställd sänds ut av sin svenska arbetsgivare för att arbeta i Israel under fyra år. Eftersom utsändningen redan från början är avsedd att vara längre än 36 månader, som enligt den svensk-israeliska konventionen är den längsta utsändningsperioden, anses han inte som utsänd i försäkringshänseende. Han blir i stället omfattad av Israels lagstiftning från första arbetsdagen. 34) En anställd sänds av sin svenska arbetsgivare till Chile för att arbeta där i tolv månader. Han har med sig ett utsändningsintyg. När 12 månader har gått arbetar han fortfarande i Chile och kommer att arbeta ytterligare fyra månader. Arbetsgivaren har inte begärt dispens eller förlängning. Den anställda ska direkt efter 12-månadersperiodens utgång omfattas av chilensk lagstiftning. Någon retroaktiv ändring av försäkringstillhörigheten görs inte.

4.4 Den nordiska konventionen om social trygghet

Den nordiska konventionen gäller från och med den 2 november 2004 (SFS 2004:114). Konventionen omfattar de fem nordiska länderna inklusive Färöarna, Grönland och Åland och är uppbyggd med utgångspunkt i förordning 1408/71 med tillhörande tillämpningsförfordning. Till följd av att konventionen täcker alla som är bosatta i

Norden oavsett medborgarskap och också tillämpas på personer som inte förvärvsarbetar, omfattar konventionen en vidare personkrets än vad förordningen gör. I övrigt följer konventionen förordningens regler vad beträffar utsändning, förlängning, arbete i flera länder och dispens.

Efter det att förordning 859/2003 trätt i kraft den 1 juni 2003 är även tredjelandsmedborgare som är bosatta inom ett EU-land omfattade av förordning 1408/71 från detta datum. Detta medför att den nordiska konventionen har fått en mycket begränsad tillämplighet på personer som förvärvsarbetar. Eftersom Danmark har begärt ett permanent undantagande och förordning 859/2003 ännu (december 2005) inte införlivats i EES-avtalet, tillämpas konventionen i förhållande till Danmark, Island och Norge på de tredjelandsmedborgare som är bosatta inom Norden.

För tiden före den 2 november 2004 tillämpas konventionen av den 15 juni 1992 (SFS 1993:1529).

Blankett E 101 används när den nordiska konventionen är tillämplig. Behörig myndighet är Försäkringskassan.

Exempel

- 35) Japanske medborgaren H. Nagamura bor sedan 1990 i Sverige. Den 15 augusti 2005 sänds han ut av fotofirman Klick AB för arbete i Köpenhamn. Utsändningstiden är 12 månader. Nagamura kommer att omfattas av den nordiska konventionen. Han står därmed kvar i det svenska socialförsäkringssystemet under hela perioden. Intyg på blankett E 101 ska finnas.

4.5 Konventionerna med Kanada och USA

4.5.1 Konventionen med Kanada

Konventionen mellan Sverige och Kanada gäller från den 1 april 2003. Den är en ej avsiktskonvention med en längsta utsändningstid om 60 månader och den omfattar endast ålderspension, efterlevandepension samt sjuk- och aktivitetsersättning. Sjuk- och aktivitetsersättningen ersatte från och med år 2003 sjukbidrag och förtidspension och finansieras via sjukförsäkringsavgiften. Andelen sjukförsäkringsavgift, som årligen beräknas av Försäkringskassan var 5,35 % för år 2007 och är 4,92 för år 2008.⁸

För övriga förmåner tillämpas respektive lands lagstiftning.

Avtalet med Québec Sverige har dessutom slutit ett speciellt avtal med provinsen Québec vilket även omfattar arbetsskadeavgiften. I övrigt gäller samma regler som i konventionen med Kanada.

Den gamla konventionen med Kanada⁹ som gällde före den 1 april 2003, omfattade endast ålders- och efterlevandepension och hade en utsändningstid på 24 månader.

Svensk arbetsgivare sänder personal till Kanada

Ålderspensions- och efterlevandepensionsavgift samt andelen av sjukförsäkringsavgiften betalas enligt konventionen i högst 60 månader. Vid utsändning till Québec betalas även arbetsskadeavgiften.

Om utsändningen kan antas vara i högst ett år betalas dessutom övriga avgifter enligt svensk lag (1 kap. 8 § SAL).

⁸ Försäkringskassans föreskrifter FKFS 2006:15 resp. 2007:17.

⁹ SFS 1985:949.

Efter 60 månaders utsändning betalas inga avgifter i Sverige såvida inte beslut om förlängd försäkringstillhörighet till svensk pensionsförsäkring finns (se avsnitt 4.6.1).

Kanadensisk arbetsgivare sänder personal till Sverige

Om utsändningen kan antas vara högst ett år betalas inga avgifter i Sverige.

Om utsändningen kan antas vara längre tid än ett år ska arbetsgivaren från första dagen betala alla avgifter i Sverige utom ålderspensions- och efterlevandepensionsavgift samt andelen sjukförsäkringsavgift i högst 60 månader. Vid utsändning från Québec betalas inte heller arbetsskadeavgift. Efter 60 månaders utsändning betalas alla avgifter i Sverige såvida inte beslut finns om förlängd försäkringstillhörighet till kanadensisk pensionsförsäkring.

Utländsk arbetsgivare betalar inte den allmänna löneavgiften.

4.5.2 Konventionen med USA

Konventionen är en avsiktskonvention och maximal utsändningstid är 60 månader.

Från och med 27 november 2007 omfattar konventionen förutom efterlevandepension och ålderspension även sjuk och aktivitetsersättning¹⁰. Andelen sjukförsäkringsavgift, som årligen beräknas av Försäkringskassan, är för år 2008 4,92 %.¹¹ För övriga förmåner och motsvarande avgifter tillämpas respektive lands lagstiftning.

Svensk arbetsgivare sänder personal till USA

Om utsändningen till USA avses vara i högst ett år ska alla avgifter betalas i Sverige.

Om utsändningen avses vara längre tid än ett år men högst 60 månader ska ålderspensions- och efterlevandepensionsavgift samt andel av sjukförsäkringsavgift betalas i Sverige.

Om utsändningen avses vara längre tid än 60 månader ska från första dagen inga avgifter betalas i Sverige om inte beslut finns om förlängd försäkringstillhörighet till Sverige (se avsnitt 4.6.1).

Arbetsgivare i USA sänder personal till Sverige

Om utsändningen avses vara högst ett år ska inga avgifter betalas i Sverige.

Om utsändningen avses vara längre tid än ett år men högst 60 månader ska arbetsgivaren betala alla avgifter utom ålders- och efterlevandepensionsavgift samt andel av sjukförsäkringsavgift i Sverige.

Om utsändningen avses vara längre tid än 60 månader ska arbetstagaren helt omfattas av svensk socialförsäkring och alla avgifter betalas i Sverige från första dagen om inte beslut finns om förlängd försäkringstillhörighet till amerikansk pensionsförsäkring.

Utländsk arbetsgivare betalar inte den allmänna löneavgiften.

¹⁰ Prop. 2004/05:16, SFS 2004:1192 och SFS 2007:807.

¹¹ FKFS 2007:16.

4.6 Förlängning och dispens

4.6.1 Förlängning

Alla konventioner innehåller bestämmelser som gör det möjligt för en anställd att vara fortsatt omfattad av det egna landets socialförsäkring efter det att den obligatoriska utsändningsperioden har gått ut.

I flera av konventionerna finns särskilda regler om förlängning av tillhörigheten till det utsändande landets lagstiftning, om utsändningstiden skulle bli längre än vad som ursprungligen avsågs.

Ansökan om förlängning görs i Sverige hos **Försäkringskassan**, som därefter gör en framställning om förlängd utsändning hos den behöriga myndigheten i det andra landet. Om förlängning av tillhörigheten till den svenska socialförsäkringen har medgetts, fattar Försäkringskassan beslut och utfärdar ett intyg på särskild blankett för respektive konvention. Beslutet delges arbetsgivaren, arbetstagaren och Skatteverket.

För den som är utsänd till Sverige och önskar förlängning av tillhörigheten till det andra landets försäkring görs ansökan hos den behöriga myndigheten i utsändningslandet.

Den tid som förlängning kan medges varierar mellan konventionerna.

4.6.2 Dispens

I alla konventioner, också de som inte har särskilda regler om förlängning, finns det möjlighet att genom ett särskilt dispensbeslut medge undantag från reglerna om tillämplig lagstiftning. Den som t.ex. inte uppfyller kraven för utsändning från Sverige kan ändå omfattas av svensk socialförsäkring genom ett särskilt beslut. Dispensärenden handläggs av **Försäkringskassan**. Beslut fattas efter samråd med den behöriga myndigheten i det andra landet. Försäkringskassan delger därefter arbetsgivaren, arbetstagaren och Skatteverket beslutet. När dispens har medgetts, utfärdas i regel inte något intyg utan det särskilda beslutet som sådant styrker förhållandet.

Ett dispensbeslut kan även gälla en person från annat konventionsland som arbetar i Sverige. Ansökan om dispens görs hos den behöriga myndigheten i det andra landet. Beslutet fattas efter samråd med Försäkringskassan. Om dispens medges, undantas personen från tillhörighet till den svenska socialförsäkringen. Han omfattas i stället av försäkringen i det andra landet. Försäkringskassan delger Skatteverket beslutet.

Arbetsgivaren, den anställde eller respektive lands behöriga myndighet kan ta initiativ till en ansökan om dispens.

4.7 Avtal om betalning av socialavgifter

Även en arbetsgivare i ett konventionsland kan sluta avtal med en anställd i Sverige om betalning av socialavgifter enligt 2 kap. 8 § SAL. Förutsättningen är att arbetsgivaren saknar fast driftställe i Sverige. Den anställde ska göra en notering i sin inkomstdeklaration att avtal finns. I övrigt är avtalet formlost. Om ett avtal har slutits ska den anställde betala egenavgifter i tjänst, inklusive allmän löneavgift.

Egenavgifter får inte påföras den anställde om det inte finns ett avtal om betalning av avgifter.

Se även avsnitt 5.5.

Konventionerna innehåller inga regler om avtal om avgifter. En svensk arbetsgivare med lokalanställd personal i ett annat konventionsland kan sluta ett sådant avtal endast om det är möjligt enligt det andra landets interna lagstiftning.

4.8 Konventionernas tillämplighet

4.8.1 Inom EES-området

De konventioner som Sverige har slutit med länder inom EES-området gäller inom detta område på den personkrets som *inte* omfattas av förordningen.

Exempel på personer på vilka konventionerna tillämpas efter förordningens ikraftträdande:

- de personer som inte omfattas av artikel 2 i förordningen, t.ex. en italienare som aldrig har förvärvsarbetat
- tredjelandsmedborgare som sänds ut för arbete till eller från Danmark, Schweiz eller något av EES-länderna Island och Norge.

Exempel

36) En svensk arbetsgivare sänder en i Sverige bosatt rysk medborgare för arbete i Danmark i åtta månader. Den anställda omfattas av svensk socialförsäkring under utsändningen med stöd av den nordiska konventionen. Blankett E 101 ska finnas.

Möjlighet finns även fortsättningsvis att sluta konventioner enligt förordningens principer, se artikel 8 i förordningen.

4.8.2 Utanför EES-området

Utanför EES-området gäller inte förordningen. I stället är konventionerna tillämpliga både på förordningens personkrets och övrig personkrets som omfattas av konventionerna.

Exempel på hur de bilaterala konventionerna tillämpas efter förordningens ikraftträdande:

Exempel

37) Den i Sverige bosatta portugisiska medborgaren P. Angelo ska arbeta i Kanada som utsänd från Sverige under två år. Han kommer under den tiden att vara omfattad av svensk pensionsförsäkring. Hans svenska arbetsgivare betalar p.g.a. konventionen med Kanada ålders- och efterlevandepensionsavgift samt andelen sjukförsäkringsavgift för honom i Sverige. Eventuella övriga avgifter betalas i Kanada enligt kanadensisk lagstiftning. Utsändningsintyg ska finnas.

5. Svensk lag

2 kap. socialförsäkringslagen, SofL

1 och 2 kap. SAL

6-16 §§ folkbokföringslagen (1991:481), FBL

Lagen (1994:1920) om allmän löneavgift 3 kap. 2 och 2 a §§ AFL

2 kap. 3-8 §§ LiP

5.1 Allmänna avgiftsregler

Arbetsgivaravgifter	Arbetsgivare är generellt skyldiga att betala arbetsgivaravgifter för utgivna löner och skattepliktiga förmåner enligt 2 kap. 1, 4 och 10 §§ SAL för den som enligt SofL är omfattad av den arbetsbaserade försäkringen, dvs. arbetar i Sverige. Vissa inskränkningar finns uppräknade i 2 kap. 12-23 §§ SAL. I de fall arbetsgivaren inte finns i Sverige eller arbetet utförs i annat land kan avgiftsskyldigheten också vara inskränkt. Avgiftsskyldigheten regleras i dessa fall i 1 kap. 3 och 8 §§ SAL.
Allmän löneavgift	En svensk arbetsgivare eller en utländsk arbetsgivare med fast driftställe i Sverige betalar förutom de egentliga arbetsgivaravgifterna också allmän löneavgift enligt lagen om allmän löneavgift. Eftersom löneavgiften trots namnet är en skatt och inte en socialavgift, betalas löneavgiften inte av utländsk arbetsgivare som saknar fast driftställe, enligt IL, i Sverige, utländska arbetsgivare se vidare avsnitt 5.5.
Arbetstagare född 1938 eller senare	För arbetstagare som är födda 1938 eller senare och som vid årets ingång har fyllt 65 år, ska arbetsgivaren i enlighet med reglerna i 2 kap. 27 § SAL och reglerna om inkomstgrundad ålderspension betala ålderspensionsavgift (f.n. 10,21 %). Inkomsten är pensionsgrundande.
Arbetstagare född 1937 eller tidigare	För arbetstagare som är födda 1937 eller tidigare, ska arbetsgivaren fr.o.m. 1 januari 2008 inte betala några arbetsgivaravgifter alls, se SFS 2007:1250. T.o.m. utgången av 2007 betalade arbetsgivaren särskild löneskatt med 24,26 %. (p. 4 av övergångsbestämmelserna till SFS 1998:685 och p. 5 av övergångsbestämmelserna till SAL). Inkomsten är inte pensionsgrundande eftersom personer som är födda före 1938 inte omfattas av systemet med inkomstgrundad ålderspension.

5.2 Försäkrad enligt SofL

Den svenska socialförsäkringen är indelad i en bosättningsbaserad och en arbetsbaserad del. Rätten till de bosättningsbaserade förmånerna grundar sig på bosättning i Sverige medan rätten till de arbetsbaserade förmånerna grundar sig på förvärvsarbete i Sverige. Reglerna om vad som anses som bosättning i Sverige finns i 2 kap. 1–6 §§, reglerna om vad som är förvärvsarbete i Sverige finns i 2 kap. 7–10 §§.

5.3 Bosättning enligt SofL

Innebörden av begreppet bosättning är olika vad gäller socialförsäkringslagstiftningen respektive skattelagstiftningen. Beträffande det skatterättsliga bosättningsbegreppet, se kapitel 9.

Det är **Försäkringskassan** som bedömer om en person är att anse som bosatt i Sverige enligt SofL.

I 2 kap. 1-6 §§ SofL regleras frågan om en person ska anses bosatt i Sverige eller inte. Bosättning ska anses föreligga i följande fall:

- när en person har sitt egentliga hemvist i Sverige
- när en person kommer till Sverige och kan antas komma att vistas här under längre tid än ett år, om inte synnerliga skäl talar mot det. Med synnerliga skäl avses t.ex. att vistelsen i Sverige beror på fängelsestraff.

När det gäller den närmare bedömningen av om en person har sitt egentliga hemvist i Sverige tillämpas folkbokföringens regler om dygnsvila. Även i övrigt är folkbokföringen vägledande vid ställningstagande till bosättningsfrågan.

Omvänt gäller att den som lämnar Sverige anses bosatt här endast om utlandsvistelsen kan antas vara längre ett år (2 kap. 1 § SofL).

Statligt anställda

Anställda, som av en statlig myndighet i Sverige sänds ut för att arbeta utomlands, är att betrakta som bosatta i Sverige under *hela* utsändningstiden (2 kap.2 § SofL). Detta gäller även statsanställda som sänds från ett land utanför Sverige till ett annat, om de någon gång varit bosatta i Sverige.

Trossamfund

Den som är anställd av ett svenskt trossamfund eller en svensk ideell organisation som bedriver biståndsverksamhet, ska anses som bosatt här om han sänds ut för arbete i längst fem år (2 kap. 4 § SofL). **Observera att detta är en ren bosättningsregel som varken påverkar de arbetsbaserade förmånerna eller socialavgifterna. Här gäller allmänna regler (ettårsgräns vid utsändning).**

Om en utsänd arbetstagare ska anses som bosatt i Sverige gäller detta även för medföljande make och barn under 18 år (2 kap. 6 § SofL).

Beskickningar

Svenska och utländska medborgare som är lokalt anställda vid utländska beskickningar i Sverige (ambassader och lönade konsulat), omfattas av SofL. Med lokalt anställd avses här den som antingen var svensk medborgare eller obegränsat skattskyldig i Sverige vid anställningens början.

5.3.1 Bosättningsbaserade förmåner

Den som är bosatt i Sverige är enligt 3 kap. 1 och 2 §§ SofL försäkrad för följande förmåner:

- ersättning för sjukvård
- föräldrapenning på lägstnivå och grundnivå
- sjukersättning och aktivitetsersättning i form av garantiersättning
- rehabilitering
- barnbidrag

- förlängt barnbidrag
- bilstöd till handikappade
- bidrag vid adoption av utländska barn
- särskilt pensionstillägg för långvarig vård av sjukt eller handikappat barn
- assistansersättning
- bostadsbidrag
- bostadstillägg till pensionärer
- underhållsstöd
- garantipension
- handikappersättning och vårdbidrag
- efterlevandestöd till barn i form av garantipension
- äldreförsörjningsstöd.

De bosättningsbaserade förmånerna är skattefinansierade.

5.3.2 Rätten till garantipension/garantiersättning

Lagen (1962:381) om allmän försäkring, AFL
Lagen (2000:461) om efterlevandepension
Lagen (1998:702) om garantipension
Socialförsäkringslagen (1999:799), SofL
Förordning (EEG) nr 1408/71

Den 1 januari 2003 upphörde förmånen folkpension och ersattes av garantipension som är inkomstprövad. Även förmånerna sjukbidrag och förtidspension upphörde och ersattes med sjukersättning (för den som fyllt 30 år) och aktivitetsersättning (för den som är mellan 19 och 30 år).

Bestämmelserna om pensionsförmåner i förordningen omfattar för Sveriges del från och med den 1 januari 2003

- garantipension/garantiersättning enligt lagen om garantipension, lagen om efterlevandepension och lagen om allmän försäkring
- inkomstpension, tilläggspension och premiepension enligt LIP
- särskilt pensionstillägg enligt lagen om särskilt pensionstillägg till ålderspension för långvarig vård av sjukt eller handikappat barn och
- äldreförsörjningsstöd enligt lagen om äldreförsörjningsstöd.

Den som är bosatt i Sverige har rätt till ålderspension eller efterlevandepension i form av garantipension och sjukersättning i form av garantiersättning med stöd av SofL.

För rätt till garantipension/garantiersättning krävs en minsta försäkringstid om tre år. Som försäkringstid för garantipension tillgodoräknas tid under vilken en person har varit bosatt i Sverige enligt SofL. För tid före år 2001 avses med försäkringstid bosättningsstid enligt 5 kap. AFL. För rätt till oavkortad garantipension/garantiersättning krävs 40 år med försäkringstid.

Den som omfattas av förordningens bestämmelser och har arbetat i ett annat medlemsland, kan lägga samman försäkringsperioder fullgjorda i det andra landet med den svenska försäkringstiden för att på så sätt uppfylla kravet på tre års försäkringstid. Förutsättningen är att det finns minst ett år med försäkringstid i Sverige.

Övergångs-
bestämmelser

Vissa övergångsbestämmelser gäller för personer som är födda år 1937 eller tidigare.

5.4 Arbete i Sverige enligt SofL

Den som förvärvsarbetar i Sverige är försäkrad för arbetsbaserade förmåner. Något krav på bosättning, visst medborgarskap eller inskrivning i Försäkringskassan finns numera inte. Vissa beloppsgränser gäller dock.

Med arbete i Sverige avses enligt 2 kap. 7 § SofL förvärvsarbete i verksamhet här i landet. Näringsverksamhet som bedrivs av en fysisk person från sådant fast driftställe i Sverige som avses i 2 kap. 29 § inkomstskattelagen (IL) anses också som arbete här, även om arbetet rent faktiskt bedrivs utomlands.

Bare-boat charter

Arbete som sjöman på svenskt handelsfartyg ses som arbete i Sverige, även vid s.k. bare-boat charter¹² (2 kap. 8 § SofL).

Utsänd

Arbete utomlands som utsänd av arbetsgivare i Sverige ses också som arbete i Sverige om utsändningen kan antas vara längst ett år. Motsatsvis ses det inte som arbete i Sverige om utländsk arbetsgivare¹³ sänder hit en arbetstagare för arbete i längst ett år (2 kap. 9 § SofL).

Statsanställd

Den som sänds ut av en svensk, statlig arbetsgivare anses arbeta här i landet under hela utsändningstiden även om den varar längre än ett år (2 kap. 9 § jämfört med 2 kap. 2 § SofL). **Anställda vid statliga bolag ses inte som statsanställda.**

Diplomater som arbetar på en utländsk beskickning i Sverige anses inte utföra arbete i Sverige (2 kap. 10 § 1 st. SofL).

Internationell organisation

Personer som arbetar för en internationell organisation i Sverige anses i vissa fall inte utföra arbete i Sverige (2 kap. 10 § 2 st. SofL).

5.4.1 Arbetsbaserade förmåner

Den som arbetar i Sverige är enligt 3 kap. 4 och 5 §§ SofL försäkrad för följande förmåner:

- sjukpenning och havandeskapspenning
- föräldrapenning över lägstnivå och tillfällig föräldrapenning
- efterlevandepension och efterlevandestöd till barn i fråga om inkomstgrundad efterlevandepension
- rehabilitering och rehabiliteringsersättning
- ersättning vid arbetsskada
- ersättning och ledighet vid närståendevård
- inkomstgrundad ålderspension
- inkomstrelaterad sjuk- och aktivitetsersättning.

De arbetsbaserade förmånerna finansieras i huvudsak med socialavgifter.

¹² Bare-boat charter föreligger när en svensk redare hyr in ett i huvudsak obemannat utländskt handelsfartyg eller hyr ut ett i huvudsak obemannat svenskt handelsfartyg till en utländsk redare.

¹³ Med utländsk arbetsgivare avses, om inte annat sägs, utländsk arbetsgivare som saknar fast driftställe i Sverige.

5.4.2 Ålderspensionssystemet

Det allmänna ålderspensionssystemet är obligatoriskt och administreras av Försäkringskassan och Premiepensionsmyndigheten (PPM). De reformerade reglerna ersätter från och med den 1 januari 1999 successivt pensionsformerna folkpension och allmän tilläggspension (ATP) inom ålderspensioneringen och berör dem som är födda 1938 eller senare.

5.4.3 Bakomliggande principer

Livsinkomstprincipen är grundläggande för den allmänna pensionen. Den innebär att inkomsterna under hela livet ligger till grund för beräkning av den framtida ålderspensionen. Pensionen ska i princip motsvara värdet av alla inbetalda pensionsavgifter.

Åldersgräns

Någon övre åldersgräns för möjligheten att tjäna in pensionsrätt finns inte. Från och med år 2004 slopades genom ändring i 2 kap. 2 § LIP också den nedre åldersgränsen (16 år) för den som är född 1938 eller senare. För dessa personer ska pensionsgrundande inkomst (PGI) även fastställas retroaktivt för åren 1999 – 2003.¹⁴

5.4.4 Inkomstgrundad ålderspension

Den inkomstgrundade ålderspensionen består av två olika delar:

- pension från fördelningssystemet och
- pension från premiepensionssystemet.

Dessutom får vissa åldersgrupper även i fortsättningen sin ålderspension beräknad helt eller delvis enligt ATP-systemets regler.

Inkomstpension

Pensionen från fördelningssystemet kallas inkomstpension. Från och med år 1999, då de nya reglerna trädde i kraft, baseras inkomstpensionen på 16 procent av pensionsunderlaget.

Premiepensionssystemet

Den del av det nya ålderspensionssystemet där avgifterna, premien, faktiskt fonderas kallas för premiepensionssystemet. I premiepensionssystemet förvaltas de inbetalda pengarna på särskilt konto för varje enskild försäkrad. Den försäkrade har själv möjlighet att välja i vilken eller vilka fonder pengarna ska placeras. Premiepensionen administreras av PPM.

Premiepension

Pensionen från premiepensionssystemet kallas premiepension. Premiepensionen baseras från och med år 1999 i normalfallet på 2,5 procent av pensionsunderlaget. För den som är född 1938 – 1953 är procentsatsen reducerad.

5.4.5 Pensionsgrundande inkomst

PGI

PGI fastställs för en person för varje år under vilket han eller hon varit försäkrad och haft inkomst av anställning eller av annat förvärvsarbete.

PGI fastställs av Skatteverket (13 kap.1 § LIP).

PGB

Utöver verkliga inkomster ger även vissa s.k. fiktiva inkomster pensionsrätt. Sådana tänkta inkomster kallas pensionsgrundande belopp, PGB. PGB kan tillgodoräknas en försäkrad som

¹⁴ SFS 2002:206 och övergångsbestämmelserna p. 2 till denna lag.

- har inkomstrelaterad sjuk- eller aktivitetsersättning
- fullgör plikttjänstgöring
- är förälder till ett eller flera små barn eller
- har studerat med studiemedel eller (från 2003) rekryteringsbidrag.

PGB fastställs av Försäkringskassan.

På PGB betalas statlig ålderspensionsavgift med 18,5 %.

Pensionsunderlag En försäkrads pensionsunderlag är summan av fastställd PGI och tillgodoräknade PGB.

Intjänandetaket Intjänandetaket är en gräns över vilken inkomster inte kan grunda rätt till pension. Summan av PGI och PGB, som utgör pensionsunderlaget, kan alltså högst nå upp till detta tak som ligger på 7,5 inkomstbasbelopp (t.o.m. år 2000 = förhöjda prisbasbelopp).

Pensionsrätt Pensionsrätt fastställs årligen och utgör 18,5 procent av pensionsunderlaget, varav 16 procentenheter grundar rätt till inkomstpension och 2,5 procentenheter fonderas i premiepensionssystemet. För pensionsrätter som fastställs för tid före 1999, liksom i vissa speciella situationer, avviker dessa procenttal.

Mellangenerationen För personer i mellangenerationen, födda 1938–1953, fastställs pensionsrätten till endast ett visst antal tjugondelar av full pensionsrätt. För den som är född 1953 utgör denna kvot 19/20. Den som är född 1952 tillgodoräknas 18/20 pensionsrätt, osv. så att födda 1938 får 4/20 av full pensionsrätt i det reformerade systemet.

Pensionsberättigade som är födda 1954 eller senare omfattas fullt ut av det nya ålderspensionssystemet.

Personer födda 1937 eller tidigare kan inte tjäna in inkomst- och premiepension. De får sin inkomstgrundade ålderspension beräknad enligt ATP-reglerna.

Årlig information Personer som omfattas av den nya allmänna pensionen får senast den 31 mars året efter fastställelseåret en underrättelse från Försäkringskassan om den pensionsrätt som fastställts för dem.

PPM lämnar samtidigt information om pensionsspararens tillgodohavanden i premiepensionssystemet.

Basbelopp Basbelopp används bl.a. för att värdesäkra olika socialförsäkringsförmåner, exempelvis de allmänna pensionerna. Från 1999 finns två olika slag av basbelopp:

- prisbasbelopp som följer den allmänna prisutvecklingen och
- inkomstbasbelopp som visar inkomstutvecklingen i samhället genom att spegla förändringarna i genomsnittlig PGI per person.

5.4.6 Uttag av inkomstgrundad pension

Inkomstgrundad ålderspension – inkomstpension, premiepension och tilläggspension – får tas ut tidigast från och med 61 års ålder. Uttaget kan avse hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels pension, allt efter den försäkrades önskemål. Någon senaste tidpunkt för att påbörja uttaget av pension finns inte.

Uttag av pension förutsätter att ansökan lämnas in till Försäkringskassan.

De första utbetalningarna av inkomstgrundad ålderspension kunde ske i januari 2001.

Skatteplikt Den inkomstgrundade ålderspensionen är skattepliktig som inkomst av tjänst.

5.5 Arbetsgivaravgifter och särskild löneskatt

5.5.1 Avgifter och skatteform

Huvudprincipen är att alla inkomster som grundar rätt till arbetsbaserade förmåner, dvs. kan ligga till grund för beräkning av bl.a. PGI och SGI, också ska bli föremål för uttag av socialavgifter.

Avgifterna betalas enligt 1 kap. 2 § SAL antingen i form av arbetsgivaravgifter eller i form av egenavgifter.

Till socialavgifter hör även den allmänna pensionsavgiften enligt lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift och den statliga ålderspensionsavgiften enligt lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift.

I socialavgiftslagen har begreppen arbetsgivare och arbetstagare i stort sett utmönstrats. I stället beskriver lagen vem som ska betala arbetsgivaravgifter respektive vem som ska betala egenavgifter i olika situationer. Någon anledning att definiera eller särskilja begrepp som arbetstagare, anställd eller uppdragstagare finns normalt inte.

A-skatt eller F-skatt

Skatteform

För den som betalar ut ersättning för arbete föreligger skyldighet att betala **arbetsgivaravgifter om** mottagaren har A-skatt. Om mottagaren enbart har en F-skattsedel ska han betala sina socialavgifter själv i form av egenavgifter. F-skattsedel kan tilldelas den som har inkomst av näringsverksamhet. Den som endast har inkomst av tjänst ska normalt ha A-skattsedel men även den som har inkomst av näringsverksamhet kan ha A-skatt.

En person som har inkomst både av näringsverksamhet och av tjänst kan ha en F-skattsedel med villkor. När så är fallet ska utbetalaren betala arbetsgivaravgifter på ersättningen såvida inte mottagaren *skriftligen* åberopar F-skattsedeln i arbetsavtalet.

Arbetsgivaravgifter betalas inte för juridiska personer.

Även utländsk näringsidkare som avser att bedriva näringsverksamhet i Sverige kan tilldelas F-skattsedel (4 kap. 7 §SBL)

Särskild A-skatt

Den som bara har A-skatt kan i vissa fall få en debiterad (särskild) A-skatt som ett komplement till den "vanliga" A-skatten. Debiterad A-skatt blir aktuell om den skattskyldige har inkomster där den slutliga skatten inte kan förväntas bli täckt genom skatteavdrag. Som exempel kan nämnas inkomster från utländsk arbetsgivare där något avdrag för preliminär skatt inte görs av arbetsgivaren. Om parterna dessutom har slutit ett avtal om betalning av avgifter kommer egenavgifter att ingå i den debiterade skatten.

Särskild A-skatt kan inte kombineras med en F-skattsedel.

5.5.2 Utvidgat arbetsgivarbegrepp

3 kap. 2 § andra stycket AFL

2 kap. 1 och 10 §§ SAL

- Svensk utbetalare** I vissa fall kan ersättning för utfört arbete **betalas ut** av någon som inte är arbetsgivare till mottagaren, men det kan finnas en intressegemenskap mellan utbetalaren och den egentliga arbetsgivaren eller ersättningen är på annat sätt att se som ett utflöde ur tjänsten. I dessa fall ska den som betalar ut ersättningen (tillhandahåller en förmån) i regel betala arbetsgivaravgifter. Som exempel kan nämnas det fall att en anställd i ett bolag **får** en förmån från ett annat bolag i samma koncern. Förmånen är ett utflöde ur mottagarens tjänst och den som tillhandahåller förmånen ska betala avgifter. Avgiftsskyldighet föreligger också för utgivaren när ersättningen inte är en direkt ersättning för arbete, men ändå ges ut med anledning av ett avtal om arbete, t.ex. ett avgångsvederlag (2 kap. 10 § SAL).
- Utländsk utbetalare** Om den som tillhandahåller ersättningen eller förmånen är en fysisk person bosatt utomlands eller en utländsk juridisk person som saknar fast driftställe i Sverige och förmånen har sin grund i en anställning i Sverige, ska emellertid den *svenska* arbetsgivaren betala arbetsgivaravgifter (2 kap. 3 § SAL).
- Om det finns ett direkt arbetsgivar-/arbetstagarförhållande mellan den utländska utbetalaren och mottagaren i Sverige, ska utbetalaren betala arbetsgivaravgifter enligt allmänna regler.

5.5.3 Utlandstillägg

- Lönetillägg** Tidigare fanns regler om s.k. lönetillägg som gällde även för icke statliga arbetsgivare. Lönetilläggen som var skatte- och avgiftsfria var avsedda att kompensera den utsände för vissa ökade levnadskostnader m.m. i sysselsättningslandet. Dessa regler slopades 2001.
- Till och med 2006 fanns i 11 kap. 21 och 21a §§ IL regler om olika slag av skattefria utlandstillägg och liknande ersättningar till statligt anställda. Enligt 21 § var utlandstillägg och liknande ersättningar för utomlands stationerad personal vid UD och Sida skattefria och därmed avgiftsfria. I 21 b § fanns regler om skattefrihet för vissa ersättningar för annan utomlands stationerad personal vid statliga myndigheter. Bakgrunden till att det fanns bestämmelser i två lagrum för utomlands stationerad personal vid statliga myndigheter berodde på de helt olika ersättningsformerna som finns för personal vid UD och Sida jämfört med dem vid övriga statliga myndigheter som omfattades av det s.k. URA-avtalet.
- Från och med 2007 har 21 a § upphört att gälla och den nya regleringen i 21 § omfattar samtliga anställda vid statliga myndigheter som är stationerade utomlands. Reglerna gäller för den som är stationerad utomlands (dvs. har sitt tjänsteställe utomlands) och inte är på tjänsteresa.
- Skattefriheten enligt 11 kap. 21 § IL omfattar
1. bostad på stationeringsorten,
 2. avgift för barns deltagande i förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg eller liknande och avgift för barnets måltider där, dock endast till den del avgiften överstiger den avgift som normalt tillämpas för sådan verksamhet i Sverige,
 3. avgift för barns skolgång i grundskola, gymnasieskola eller liknande och avgift för barnets skolmåltider,

4. egna och familjemedlemmars resor till och från stationeringsorten, dock högst fyra resor per person och kalenderår,
5. medföljandetillägg för make, maka eller sambo, som på grund av stationeringen går miste om egen förvärvsinkomst, till den del tillägget inte överstiger en tolfedel av tre och ett halvt prisbasbelopp per månad, och
6. merkostnadstillägg till den del det inte överstiger ett belopp som motsvarar den normala ökningen av levnadskostnaderna för den anställde och för medföljande familjemedlemmar när det gäller livsmedel, transporter och andra merkostnader på stationeringsorten.

Äldre bestämmelser tillämpas på utlandsstationering som har tillträtts före den 1 januari 2007. Från och med den 1 september 2009 ska de nya reglerna dock gälla oavsett när stationeringen tillträdde.

Skatteverket bestämmer i ett allmänt råd de högsta belopp per land som enligt bestämmelsen kan betalas ut skattefritt som merkostnadstillägg (se SKV A 2007:42 och SKV M 2006:35).

Enligt 11 kap. 21 § IL är också, som tidigare, ersättningar för ökade levnadskostnader m.m. till vissa forskare vid fredsforskningsinstitut SIPRI skattefria.

De ersättningar och förmåner som är skattefria enligt 11 kap. 21 § IL är också avgiftsfria.

5.5.4 Särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster

Lag (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster

På inkomster som inte alls ger rätt till socialförsäkringsförmåner eller endast grundar rätt till inkomstgrundad ålderspension, ska i regel särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster, SLF, betalas. SLF betalas på samma sätt som arbetsgivaravgifter av arbetsgivare och därmed jämställd utbetalare och som egenavgifter av egenföretagare och anställd med inkomst av annat förvärvsarbete. SLF betalas på

- inkomst av passiv näringsverksamhet i Sverige
- vissa försäkringsersättningar (t.ex. AGB, AGS, TFA) samt på
- avsättningar till vinstandelsstiftelse.

Födda 1938 och senare

Fr.o.m. 1 januari 2007 har den särskilda löneskatten på vissa förvärvsinkomster har avskaffats för dem som är över 65 år och som omfattas av det reformerade pensionssystemet dvs. för personer födda efter 1937. Detta innebär att för den som är född 1938 eller senare och som vid årets ingång fyllt 65 år ska endast ålderspensionsavgift betalas.

Födda före 1938

Fr.o.m. 1 januari 2008, SFS 2007:1250, har den särskilda löneskatten på vissa förvärvsinkomster slopats för den som är född 1937 eller tidigare. Detta innebär att för dessa personer betalas inte några arbetsgivaravgifter alls.

Egenföretagare

En egenföretagare som är född 1938 eller senare och som hela året har haft hel ålderspension (kan inträffa från 61 års ålder) ska bara betala ålderspensionsavgift av egenavgifterna på inkomst av aktiv näringsverksamhet.

Den som har inkomst av passiv näringsverksamhet ska oavsett ålder ska även i fortsättningen betala särskild löneskatt på den inkomsten. Reglerna om att dödsbo efter den som avlidit under inkomståret ska betala särskild löneskatt finns också kvar.

Sjuk- och aktivitetsersättning Den som ska betala egenavgifter och en del av året haft hel sjuk- eller aktivitetsersättning, ska endast betala ålderspensionsavgift, inte SLF (3 kap. 16 § SAL jämfört med 2 § SLFL).

5.6 Svensk arbetsgivare

Arbetet utförts i Sverige

Arbetsgivaravgifter betalas i Sverige för arbetstagare som saknar F-skattsedel. Detta innebär att arbetsgivaravgifter betalas även för utländsk arbetstagare som visas kortare tid än ett år i Sverige. En sådan person omfattas av de arbetsbaserade förmånerna enligt 3 kap. 4 och 5 §§ SofL.

A-SINK Observera att om arbetstagaren omfattas av reglerna om A-SINK är ersättningen inte underlag för arbetsgivaravgifter (2 kap. 12 § SAL). Inkomsten är i regel PGI-grundande.

Arbetet utförs utanför EES- och konventionsområdet av utsänd personal

Om en anställd sänds ut från Sverige betalar arbetsgivaren alla avgifter i Sverige om utsändningstiden kan antas vara högst tolv månader. Om utsändningen kan antas vara längre än tolv månader betalas redan från utsändningsdagen inga avgifter i Sverige. I förstnämnda fall står den försäkrade kvar i socialförsäkringen helt och hållet. I sistnämnda fall omfattas arbetstagaren inte alls av svensk socialförsäkring.

Trossamfund m.m. Observera att femårsregeln i 2 kap. 4 § SofL för anställda av svenskt trossamfund eller bosättningsregel som varken påverkar de arbetsbaserade förmånerna eller socialavgifterna. Även i denna fall gäller den allmänna ettårsregeln vid utsändning.

Arbetet utförs utanför EES- och konventionsområdet av lokalt anställd arbetstagare (ej utsänd)

Inga avgifter betalas i Sverige vare sig för svensk eller för utländsk arbetstagare. Däremot kan det bli fråga om avgifter i arbetslandet.

Utsänd av statlig arbetsgivare

Den som av en statlig arbetsgivare sänds ut för arbete i annat land är omfattad av den svenska socialförsäkringen under hela utsändningstiden även om denna överstiger ett år. Avgifter betalas i Sverige.

5.7 Utländsk arbetsgivare

Arbetet utförs i Sverige av lokalt anställd arbetstagare (ej hitsänd)

Fast driftställe Utländsk arbetsgivare med fast driftställe i Sverige är skyldig att betala arbetsgivaravgifter enligt samma regler som gäller för svensk arbetsgivare. Definitionen av fast driftställe finns i 2 kap. 29 § IL.

Fast driftställe saknas Utländsk arbetsgivare som saknar fast driftställe i Sverige ska enligt 2 kap. 4 § SAL betala samtliga arbetsgivaravgifter för arbetstagare som är lokalt anställda här och utför arbete här för arbetsgivarens räkning. Skatteverket kan efter ansökan i undantagsfall medge att arbetsgivaren får redovisa och betala avgifterna i annan ordning än varje månad (10 kap. 12 § skattebetalningslagen, SBL). Vanligen redovisas och betalas i så fall avgifterna en gång per år.

Avtal om betalning av avgifter kan slutas enligt 2 kap. 8 § SAL. Se nedan.

Utländsk arbetsgivare som saknar fast driftställe i Sverige ska inte göra skatteavdrag på utbetald ersättning, se prop. 2003/04:151 sid. 9 och Skatteverkets skrivelse den 18 oktober 2004, dnr 130604246-04/111.

Allmän löneavgift

Utländsk arbetsgivare som saknar fast driftställe här, enligt IL:s definition, betalar inte allmän löneavgift eller särskild löneskatt på förvärvsinkomster (Skatteverkets skrivelse dnr 7300-02/100). Den allmänna löneavgiften och löneskatten är skatter, inte socialavgifter.

Arbetet utförs i Sverige av arbetstagare som sänts ut från land utanför EES- och konventionsområdet av arbetsgivare som saknar fast driftställe i Sverige.

Om utsändningen kan antas vara i högst tolv månader betalar arbetsgivaren inga avgifter i Sverige. Den anställde kommer inte att få någon PGI på inkomsten i Sverige.

Om utsändningen kan antas vara mer än tolv månader betalas alla avgifter (utom allmän löneavgift) i Sverige från första dagen.

Avtal om betalning av socialavgifter

En utländsk arbetsgivare som inte har fast driftställe i Sverige och en arbetstagare som arbetar för hans räkning kan träffa avtal om att arbetstagaren själv ska betala socialavgifterna i form av egenavgifter (3 kap. 6 § SAL). Arbetsgivaren betalar i så fall inga avgifter (2 kap. 8 § SAL). När överenskommelse träffats ska inkomsten hänföras till inkomst av annat förvärvsarbete vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst (SGI) och PGI (3 kap. 2a § AFL och 2 kap. 10 § andra stycket LIP). Den anställde betalar egenavgifter i tjänst, inklusive allmän löneavgift (2 § lagen om allmän löneavgift).

Karenstid

Den anställde har också möjlighet att hos Försäkringskassan anmäla karenstid vid sjukförsäkringen (3 eller 30 dagar). Han betalar då en nedsatt sjukförsäkringsavgift (3 kap. 17 § SAL).¹⁵

Den anställde ska lämna uppgift om avtal om avgifter i sin inkomstdeklaration (3 kap. 17 § LSK). I övrigt är avtalet formlost.

Om den anställde inte har upplyst i deklarationen att överenskommelse finns, och annan bevisning saknas att avtal verkligen slutits, upprättas vid taxeringen ett meddelande till arbetsgivarkontrollen på blankett ATP 16. Har arbetsgivaren inte heller lämnat skattedeklaration utreder arbetsgivarkontrollen vem av de två parterna som ska betala socialavgifter.

Egenavgifter får inte påföras den anställde om det inte finns ett avtal om betalning av avgifter.

Arbetet utförs utanför EES- och konventionsområdet av lokalt anställd arbetstagare bosatt i Sverige

En i Sverige bosatt person som arbetar utomlands för en utländsk arbetsgivare är inte omfattad av den svenska arbetsbaserade försäkringen. Varken arbetsgivaren eller arbetstagaren betalar avgifter i Sverige. Inkomsten blir inte PGI i Sverige. Egenavgifter i arbetslandet kan förekomma.

¹⁵ Sjukförsäkringsavgiften vid karenstid fastställs årligen i föreskrift (FKFS) av Försäkringskassan. För inkomståret 2007 är avgiften 7,86 % vid tre dagars karens och 6,99 % vid 30 dagars karens. FKFS 2006:17.

5.8 Inkomstbegreppen enligt lagen om allmän försäkring och lagen om inkomstgrundad ålderspension

5.8.1 Inkomstbegrepp och skatteform

3 kap. 2 och 2a §§ AFL

2 kap. 3-8 §§ LIP

Inkomstbegreppen Förfärvsinkomster hänförs inom AFL och LIP antingen till inkomst av anställning eller till inkomst av annat förfärvsarbete än anställning, vilket anges i 3 kap. 2 och 2a §§ AFL beträffande SGI och 2 kap. 3–8 §§ LIP beträffande PGI.

Grunden för beräkning av inkomst av anställning och inkomst av annat förfärvsarbete är den försäkrades taxering till statlig inkomstskatt, 2 kap. 18 § LIP. Inkomst av anställning för vilken en försäkrad inte är skattskyldig i Sverige eller inkomst av anställning för vilken särskild inkomstskatt för utomlands bosatta (SINK) ska betalas, bestäms med ledning av särskilda kontrolluppgifter enligt 12 kap. 2 § LSK. Se vidare om dessa kontrolluppgifter i kapitel 16.

I socialavgiftslagen förekommer inte begreppen inkomst av anställning respektive annat förfärvsarbete. Här talar man i stället om ersättning som är avgiftspliktig för arbetsgivaravgifter och inkomst som är avgiftspliktig för egenavgifter.

Begreppen inkomst av anställning respektive inkomst av annat förfärvsarbete motsvaras delvis av inkomstskattelagens begrepp inkomst av tjänst respektive inkomst av näringsverksamhet.

5.8.2 Inkomst av anställning

Begreppet inkomst av anställning överensstämmer delvis med inkomstskattelagens begrepp inkomst av tjänst. AFL:s/LIP:s begrepp inkomst av anställning är emellertid snävare, eftersom det endast avser inkomster av förfärvsarbete som kan ligga till grund för SGI och PGI.

5.8.3 Inkomst av annat förfärvsarbete än anställning

Näringsverksamhet i Sverige AFL:s/LIP:s begrepp "inkomst av annat förfärvsarbete än anställning" innefattar IL:s begrepp inkomst av näringsverksamhet men även vissa andra inkomster. Inkomst av aktiv näringsverksamhet i Sverige innefattar vad som före skattereformen kallades inkomst av rörelse respektive inkomst av jordbruksfastighet. Personer som bedriver näringsverksamhet har i regel F-skattsedel. Detta innebär att de betalar sin preliminära skatt själva i form av debiterad F-skatt. Fysiska personer betalar också sina socialavgifter i form av egenavgifter.

Handelsbolag Även handelsbolag kan tilldelas F-skattsedel. Bolagets inkomster ska beskattas hos delägarna, varför någon skatt inte debiteras bolaget.

Avtal om avgifter Till inkomst av annat förfärvsarbete räknas också ersättning från en arbetsgivare som är bosatt utomlands eller är en utländsk juridisk person om arbetet har utförts i Sverige och arbetsgivaren och arbetstagaren har träffat överenskommelse enligt 3 kap. 2a § AFL om

	att ersättningen ska hänföras till sådan inkomst. Inkomsten är inkomst av tjänst enligt IL, se avsnitt 5.5. Betalning av preliminär skatt och socialavgifter sker genom debiterad särskild A-skatt, se avsnitt 5.4.1.
Hobby	Hobbyverksamhet beskattas enligt IL som inkomst av tjänst och är enligt 2 kap. 6 § 2. LIP att betrakta som inkomst av annat förvärvsarbete än anställning. Om den som bedriver hobbyverksamhet bara har A-skatt ska han debiteras särskild A-skatt, se vidare avsnitt 5.4.1.
Karenstid	Den som har inkomst av annat förvärvsarbete kan hos Försäkringskassan begära att få sjukförsäkring med karenstid (3 eller 30 dagar). Sjukförsäkringsavgiften blir då nedsatt. Se Försäkringskassans föreskrifter (FKFS) om procentsatser för beräkning av egenavgifter till sjukförsäkringen.
Utlandsinkomster	Inkomst av anställning som förvärvats från arbetsgivare i utlandet för arbete utomlands ska i den mån inkomsten är skattepliktig i Sverige tas upp i inkomstslaget tjänst. Dessa utlandsinkomster ska normalt inte ligga till grund för beräkning av PGI eller SGI enligt 1 kap. 1 § SofL. I vissa fall kan dock dessa inkomster bli förmånsgrundande när förordningen är tillämplig. I så fall ska den utländska arbetsgivaren betala arbetsgivaravgifter i vanlig ordning.
Näringsverksamhet i utlandet	Enligt 14 kap. 12 § IL hänförs självständig näringsverksamhet i utlandet till en särskild förvärvskälla som alltid anses som passiv näringsverksamhet. Inkomsten är varken sjukpenning- eller pensionsgrundande i Sverige enligt SofL, men kan bli förmånsgrundande (och avgiftspliktig) här i vissa fall när förordningen är tillämplig. Se avsnitt 10.3 och Skatteverkets skrivelse den 21 september 2006 dnr 131 505127-06/111.

6. Egenföretagare och egenavgifter

3 kap. socialavgiftslagen (2000:980), SAL

Artikel 14a, 14b och 14c i förordning 1408/71

6.1 Inkomst som grundar egenavgifter (annat förvärvsarbete)

Inkomst på vilken egenavgifter ska betalas (inkomst av annat förvärvsarbete enligt 2 kap. 6 § LIP) omfattar flera olika slags inkomster, nämligen

- överskott av aktiv näringsverksamhet som ses som arbete i Sverige (3 kap. 3 § SAL)
- tillfälliga förvärvsinkomster av självständigt bedriven verksamhet (bl.a. hobby, 3 kap. 4 § SAL)
- ersättning för arbete åt en privatperson när ersättningen understiger 10 000 kr/år (3 kap. 5 § SAL) i den mån ersättningen inte utges till god man, förmyndare eller förvaltare enligt 12 kap. 16 § föräldrabalken eller parterna har kommit överens om att utbetalaren ska betala arbetsgivaravgifter (2 kap. 7 § SAL)
- ersättning från en arbetsgivare som är bosatt utomlands eller är en utländsk juridisk person utan fast driftställe i Sverige om arbetet har utförts här och arbetsgivaren och arbetstagaren har kommit överens om att arbetstagaren ska betala socialavgifterna själv (3 kap. 6 § SAL)
- forskarstipendium (s.k. Marie Curie-stipendium) som utges av EU om stipendiet utbetalats av en utländsk institution (3 kap. 7 § SAL)
- inkomst för mottagare som har en F-skattsedel (2 kap. 5 § och 3 kap. 8 § SAL). Ersättning till delägare i handelsbolag av bolaget och till medlem i europeisk ekonomisk intressegruppering (EEIG) av grupperingen är i regel att se som inkomst av näringsverksamhet och underlag för egenavgifter (3 kap. 3 § och 2 kap. 9 § SAL)

allt i den mån inkomsten inte enligt 2 kap. SAL är underlag för arbetsgivaravgifter.

Inkomst av näringsverksamhet kan också vara inkomst av passiv näringsverksamhet i Sverige. I dessa fall är inkomsten inte PGI-grundande.

Bland dessa olika former av inkomster torde endast den som har inkomst av aktiv näringsverksamhet omfattas av förordningens begrepp "egenföretagare" (förordningens artikel 1 a).

Aktiv och passiv näringsverksamhet

Inkomst av enskild näringsverksamhet betraktas antingen som aktiv eller passiv verksamhet. I socialförsäkringshänseende har indelningen i aktiv och passiv näringsverksamhet betydelse såtillvida att inkomst av aktiv näringsverksamhet grundar rätt till socialförsäkringsförmåner och beläggs med socialavgifter i form av egenavgifter. Inkomst av passiv näringsverksamhet grundar inte socialförsäkringsförmåner och egenavgifter tas inte ut. I stället beläggs inkomsten med särskild löneskatt om verksamheten bedrivs i Sverige.

Bedömningen om en verksamhet är aktiv eller passiv görs med hänsyn till vilken omfattning en person arbetar i verksamheten. Enligt prop. 1989/90:110 ska en person anses vara aktiv om han arbetar i "icke oväsentlig omfattning" i verksamheten. Med icke oväsentlig omfattning menas att aktiviteten i regel ska motsvara en tredjedel av vad som går åt för att sköta en vanlig anställning på heltid. En person som utöver sin vanliga anställning bedriver näringsverksamhet som i huvudsak baseras på egen arbetskraft, kan också uppfylla aktivitetskravet även om tiden inte uppgår till en tredjedel av normal arbetstid.

Enligt 14 kap. 12 och 13 §§ IL ska all inkomst av näringsverksamhet som bedrivs av en fysisk person, ett dödsbo eller ett handelsbolag hänföras till en och samma verksamhet. Det innebär att en fysisk person, som vid sidan av egen näringsverksamhet är delägare i ett handelsbolag som också bedriver näringsverksamhet, har två verksamheter. Självständig näringsverksamhet i utlandet utgör alltid en särskild näringsverksamhet.

Om den som bedriver aktiv näringsverksamhet i en annan medlemsstat enligt reglerna i förordningen ska omfattas av svensk socialförsäkring, blir inkomsten förmånsgrundande. Egenavgifter ska betalas i Sverige, förutsatt att inkomsten ska beskattas i Sverige.

Om egenverksamheten i andra fall inte är att se som arbete i Sverige, grundar inkomsten inga förmåner i Sverige och några egenavgifter eller särskild löneskatt ska inte betalas.

6.2 Egenavgifter

Egenavgifter i näringsverksamhet	Underlaget för debitering av egenavgifter i näringsverksamhet är enligt SAL den taxerade nettointäkten av aktiv näringsverksamhet (3 kap. 12 §) minskad med eventuellt erhållen sjukpenning och rehabiliteringspenning som redovisas som inkomst i verksamheten (3 kap. 10 §).
Egenavgifter i tjänst	Inkomst av tjänst enligt IL, som enligt AFL är inkomst av annat förvärvsarbete än anställning, ligger också till grund för debitering av egenavgifter, t.ex. hobbyinkomster och inkomst när ett avtal om betalning av avgifter har slutits enligt 3 kap. 2 a § AFL (2 kap. 8 § SAL) eller artikel 109 i tillämpningsförordningen.
Schablonavdrag	Schablonavdrag medges under inkomst av tjänst enligt 12 kap. 36 § första och andra stycket IL och under inkomst av näringsverksamhet enligt 16 kap. 29-30 §§ IL med högst 25 % för egenavgifter och med högst 20 % för särskild löneskatt. Schablonavdraget återförs följande taxeringsår efter avstämning med faktiskt debiterade egenavgifter. Inkomsten måste beskattas i Sverige för att egenavgifter ska kunna tas ut.

Utländska
socialavgifter

Den som är obegränsat skattskyldig i Sverige får göra avdrag för obligatoriska, slutligt fastställda socialavgifter som vid arbete i annat land påförts enligt reglerna i förordningen eller den nordiska konventionen. Förutsättningen är att inkomsten beskattas i Sverige (62 kap. 6). För den som varit obegränsat skattskyldig i Sverige endast del av året ska avdraget proportioneras. Från och med den 1 januari 2005 medges dock avdrag utan proportionering under förutsättning att minst ca 90 procent av överskottet av den totala förvärvsinkomsten utgörs av överskott av förvärvsinkomster i Sverige (62 kap. 9 § IL).

6.3 Egenföretagare i ett medlemsland som är verksam i ett eller flera medlemsländer

Intäkter som förvärvas av enskilda näringsidkare och som utgör näringsverksamhet i Sverige, hänförs till en och samma näringsverksamhet. Regler om detta finns i bl.a. 14 kap. IL. Gränsdragningen mellan aktiv och passiv näringsverksamhet beskrivs i avsnitt 7.1.

Bosatt i ett medlemsland – egenföretagare i ett annat medlemsland

Enligt artikel 13.2 b i förordningen ska den som är egenföretagare inom en medlemsstats territorium omfattas av denna stats lagstiftning även om han är bosatt inom en annan medlemsstats territorium. Företagaren kommer att omfattas av svensk lagstiftning om verksamheten bedrivs i Sverige.

Förmåner ges ut och avgifter betalas enligt det lands lagstiftning där verksamheten anses vara bedriven.

För att egenavgifter ska kunna tas ut när Sverige är behörig stat, krävs att inkomsten beskattas här.

Bosatt i ett medlemsland – egenföretagare i flera medlemsländer

Enligt artikel 14a.2 i förordningen ska den som normalt är egenföretagare inom två eller flera medlemsstater och samtidigt är bosatt inom någon av dessa stater omfattas av lagstiftningen i bosättningsstaten. Hela inkomsten blir underlag för beräkning av förmåner och socialavgifter i bosättningsstaten (förordningens artikel 14d.1). Jfr Skatteverkets skrivelse 21 september 2006 dnr 131 505127-06/111.

Om egenföretagaren inte utför något arbete inom det land där han är bosatt ska det lands lagstiftning där han utför sitt huvudsakliga arbete tillämpas. För definitionen av ”huvudsakligt arbete” se avsnitt 2.4.

Intyg på blankett E 101 ska utfärdas.

Utsänd från ett medlemsland för verksamhet i annat medlemsland

Enligt artikel 14a.1 i förordningen gäller följande:

Den som normalt är egenföretagare inom en medlemsstats territorium och som utför arbete inom en annan medlemsstats territorium, ska fortsätta att omfattas av den förstnämnda medlemsstatens lagstiftning, förutsatt att arbetet i den andra staten inte avses vara längre än tolv månader.

Under vissa omständigheter kan utsändningstiden förlängas i ytterligare tolv månader under förutsättning att samtycke lämnas av berörd myndighet i arbetslandet.

Om egenföretagaren redan vid arbetsperiodens början vet att vistelsen i det andra medlemslandet kommer att överstiga tolv månader tillämpas arbetslandets socialförsäkringslagstiftning från första dagen.

Utsändning och förlängning ska styrkas med intyg på blankett E 101 respektive E 102.

Utsändning i samband med arbete till sjöss

Enligt artikel 14b.2 i förordningen kan en egenföretagare som antingen är verksam inom en medlemsstats territorium eller ombord på ett fartyg som för en medlemsstats flagga, arbeta på ett fartyg som för en annan medlemsstats flagga och fortsätta att tillhöra det ursprungliga landets lagstiftning. Utsändningsvillkoren är desamma som under föregående rubrik.

Anställd i ett medlemsland och egenföretagare i ett annat

Den som har inkomst av anställning från ett land och inkomst av egenverksamhet från ett annat, omfattas enligt artikel 14c a av lagstiftningen i anställningslandet om inte undantagsreglerna i bilaga 7 är tillämpliga. (Se avsnitt 4.6 och 4.7).

6.4 Näringsverksamhet när en konvention är tillämplig. Förordningen är inte tillämplig

I motsats till förordningens regler kan en egenföretagare enligt de flesta av konventionerna inte ses som utsänd. Undantag gäller när bl.a. den nordiska **konventionen är tillämplig**.

Vilka socialförsäkrings- och avgiftsregler som ska tillämpas avgörs med utgångspunkt i varje konvention för sig. Endast ett fåtal konventioner, bl.a. de med USA och Kanada, nämner uttryckligen egenföretagare.

I huvudsak gäller vid arbete i Sverige att egenföretagaren omfattas av svensk socialförsäkring. Egenavgifter betalas här om inkomsten beskattas här.

6.5 Näringsverksamhet när vare sig förordningen eller konvention är tillämplig

*Bosatt i Sverige – näringsverksamhet i Sverige samt i **land utanför EES- och konventionsområdet***

Aktiv
näringsverksamhet

Inkomst av aktiv näringsverksamhet i Sverige blir pensionsgrundande i Sverige. Fulla avgifter debiteras. Om näringsverksamhet som bedrivs i utlandet är hänförlig till ett fast driftställe i Sverige eller annars att se som en del av aktiv näringsverksamhet bedriven i Sverige blir även inkomsten från den utländska verksamheten PGI i Sverige och underlag för egenavgifter (1 kap. 6 § och 3 kap. 3 § SAL).

Passiv
näringsverksamhet

Inkomst av passiv näringsverksamhet i Sverige är underlag för särskild löneskatt och är inte pensionsgrundande. Inkomst av passiv näringsverksamhet utomlands är varken underlag för egenavgifter eller särskild löneskatt.

*Bosatt i Sverige – näringsverksamhet i **land utanför EES- och konventionsområdet***

Aktiv näringsverksamhet som bedrivs självständigt utomlands betraktas som passiv i Sverige. PGI beräknas inte här. Egenavgifter betalas inte i Sverige och inte heller särskild löneskatt.

*Bosatt i **land utanför EES- och konventionsområdet** – aktiv näringsverksamhet i Sverige*

Egenföretagaren omfattas av svensk socialförsäkring.

För att inkomsten ska bli avgiftspliktig måste den beskattas här. I så fall kan egenavgifter debiteras.

7. Skatterättsligt bosättningsbegrepp m.m.

3 kap. 3-21 §§ IL

3 § SINK

4 § lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl., A-SINK

4 § kupongskattelagen (1970:624), KupL

7.1 Begreppen obegränsad och begränsad skattskyldighet

Obegränsad skattskyldighet

De grundläggande bestämmelserna om skattskyldighet för fysiska personer finns i 3 kap. 3-21 §§ IL, 3 § SINK, 4 § A-SINK, 4 § KupL samt 6 och 7 §§ NSFL. Som huvudmetod vid beskattningen använder Sverige hemvistprincipen. Den som är bosatt i Sverige, vistas stadigvarande här eller har väsentlig anknytning hit är obegränsat skattskyldig här. Detta innebär att skattskyldighet föreligger för all inkomst oavsett om inkomsten förvärvats inom eller utom Sverige och för all förmögenhet som räknas upp i 3 § 1 st. NSFL.

Begränsad skattskyldighet

Den som är begränsat skattskyldig i Sverige är skattskyldig endast för inkomst och förmögenhet som särskilt anges. I förhållande till den som är begränsat skattskyldig tillämpar Sverige källstatsprincipen. De inkomster för vilka skattskyldighet föreligger finns uppräknade i 3 kap. IL, 5 § SINK, 7 § A-SINK och 4 § KupL.

7.2 Obegränsad skattskyldighet

Avgörande för skattskyldighetens omfattning är om en person är obegränsat skattskyldig i Sverige. Om personen är begränsat eller obegränsat skattskyldig får dessutom betydelse vid tillämpning av bestämmelserna om beskattningsort (och därmed kommunal skattesats), allmänna avdrag, grundavdrag, deklarationsskyldighet, SINK m.m. Begreppet obegränsat skattskyldig behandlas i 3 kap. 3 § IL.

**Bosättnings-
grunderna**

Följande tre rekvisit utgör var för sig grund för att anse en person obegränsat skattskyldig i Sverige:

- bosättning
- stadigvarande vistelse
- väsentlig anknytning.

7.2.1 Bosättning

Som obegränsat skattskyldig i Sverige räknas i första hand den som är bosatt här. Bestämmelsen tar sikte på personer som faktiskt är bosatta i Sverige, dvs. normalt alla som bor här, är folkbokförda här och själva anser sig bosatta här. Den som är bosatt i Sverige räknas alltid som obegränsat skattskyldig här även om han vistas utomlands och även om han är utländsk medborgare.

7.2.2 Stadigvarande vistelse

Den som stadigvarande vistas i Sverige likställs enligt 3 kap. 3 § IL med den som är bosatt här. Någon närmare definition av begreppet stadigvarande vistelse finns inte. Enligt uttalanden i förarbetena till den numera upphävda kommunalskattelagen (KL) bör en sammanhängande vistelse på sex månader eller mer anses stadigvarande. Tillfälliga avbrott i Sverigevistelsen saknar betydelse. Vistelsetiden beräknas utan hänsyn till årsskiften. Tid för vistelse i utlandet avräknas inte från tiden för vistelsen i Sverige om utlandsvistelsen framstår som ett tillfälligt avbrott i en sammanhängande vistelse här i landet. Syftet med vistelsen inom och utom landet saknar betydelse.

I rättspraxis har en person som en normal arbetsvecka under perioden januari 1994 – april 1995 lämnat Nederländerna med flyg på måndag morgon och återvänt dit med flyg på fredag eftermiddag och under tiden måndag – fredag vistats i Sverige (dock att denna vistelse avbrutits för besök en eller två dagar med en övernattnings vid filialerna i Danmark eller Norge) ansetts ha stadigvarande vistats i Sverige i den mening som avses i 3 kap. 3 § IL (dåvarande 68 § KL, RÅ 1997 ref 25). Av rättsfallet torde kunna utläsas att en regelmässig vistelse med genomsnittligen tre övernattnings per vecka i Sverige under en period om minst sex månader konstituerar bosättning här. **Se även Skatteverkets skrivelse den 21 februari 2005, dnr 130 92658-05/111.**

7.2.3 Väsentlig anknytning

En person som inte vistas stadigvarande i Sverige men som tidigare har varit bosatt här, ska anses som obegränsat skattskyldig här om han har väsentlig anknytning till Sverige. Reglerna omfattar både svenska och utländska medborgare som tidigare haft sitt egentliga bo och hemvist här. Reglerna gäller inte bara utflyttningsfall. Skattemässig återbosättning är möjlig även om avsevärd tid förflutit sedan den faktiska utflyttnings. Den som aldrig haft sitt egentliga bo och hemvist i Sverige kan dock inte under några förhållanden anses ha väsentlig anknytning hit.

De omständigheter som ska beaktas vid bedömningen av om en person ska anses ha väsentlig anknytning till Sverige är följande:

- att han är svensk medborgare,
- den tid under vilken han tidigare har haft sin egentliga bosättning i Sverige,
- att han inte är varaktigt bosatt på viss utländsk ort,
- att han vistas utomlands för studier eller av hälsoskäl,

- att han har en bostad i Sverige inrättad för åretruntbruk,
- att han har familj i Sverige,
- att han bedriver näringsverksamhet i Sverige eller genom att han har tillgångar som direkt eller indirekt ger honom ett väsentligt inflytande i sådan näringsverksamhet är ekonomiskt engagerad i Sverige,
- att han innehar fastighet här i riket och
- därmed jämförliga förhållanden.

Återbosättning	Reglerna om väsentlig anknytning får störst betydelse i utflyttningsfallen, främst i omedelbar anslutning till avresan från Sverige och tiden närmast därefter. Bestämmelserna har dock utformats så att den som tidigare varit bosatt här kan få sådan väsentlig anknytning hit att han anses obegränsat skattskyldig här utan att han flyttar tillbaka. Detta gäller även om han tidigare ansetts begränsat skattskyldig och oavsett när utflyttning skett. En person som flyttat utomlands med sin make för mer än fem år sedan har ansetts bosatt i Sverige när maken flyttat tillbaka hit och skaffat bostadslägenhet (RÅ 1989 not 443). Det ligger emellertid i sakens natur att utlandsbosättningens varaktighet bör påverka bedömningen. Varje enskild anknytningsfaktor bör rimligen minska i styrka ju längre tid bosättningen i utlandet pågått. Enbart den omständigheten att en sedan många år utflyttad person skaffar en bostadslägenhet för tillfälliga besök i Sverige har inte ansetts medföra väsentlig anknytning hit (RÅ 1987 not 800 och not 801 samt RÅ 1989 not 276). Även i dessa fall hade mer än fem år förflutit från avresan från Sverige.
Femårsregeln	Femårsregeln är en bevisbörderegeln som innebär att den som flyttar ut från Sverige under en femårsperiod efter dagen för avresan måste visa att han inte har väsentlig anknytning till Sverige för att undgå att bli betraktad som obegränsat skattskyldig här. Efter femårsperiodens utgång övergår bevisbördan på Skatteverket för att den skattskyldige har sådan väsentlig anknytning till Sverige att han ska anses obegränsat skattskyldig här. Femårsregeln gäller såväl svenska som utländska medborgare. För utländska medborgare krävs dock att de varit bosatta här under sammanlagt minst tio år. Den skattskyldige ska i princip fullgöra sin bevisskyldighet varje år för sig, oberoende av hur bedömningen utfallit för tidigare beskattningsår. För den som saknar eller har obetydlig anknytning till Sverige torde det bli aktuellt att prestera sådana bevis först när Skatteverket ifrågasätter hans skatterättsliga bosättning.
Tidpunkten för skattskyldighetens förändring	Om det står klart att en person efter utflyttning från Sverige inte längre ska anses som obegränsat skattskyldig här, upphör den obegränsade skattskyldigheten i och med avresan från Sverige. Anses han efter avresan obegränsat skattskyldig här på grund av reglerna om väsentlig anknytning, gäller obegränsad skattskyldighet tills dess att anknytningen till Sverige inte längre kan betraktas som väsentlig. För den som anses återbosatt i Sverige på grund av att han skaffat sig väsentlig anknytning hit föreligger obegränsad skattskyldighet från den tidpunkt anknytningen blivit så stark att den framstår som väsentlig. Vid inflyttning till Sverige inträder obegränsad skattskyldighet från dagen för ankomsten hit. Den som stadigvarande vistas här i landet anses obegränsat skattskyldig från första dagen av den sammanhängande vistelsen här.
Inverkan av skatteavtal	Den omständigheten att en person betraktas som obegränsat skattskyldig i Sverige enligt intern svensk rätt, utesluter inte att han vid tillämpning av skatteavtal kan anses ha hemvist i annat land. I sådana fall kan avtalets bestämmelser hindra att viss inkomst och förmögenhet beskattas här. Någon motsvarighet till skattelagstiftningens femårsregel finns inte inom folkbokföringen. Utskrivning ur folkbokföringen sker alltså utan någon bedömning av frågan om väsentlig anknytning till Sverige.

Utredning I utflyttningsfall gäller att det skattekontor inom vars region den skattskyldige var bosatt vid tiden för utflyttningen ska ta ställning till frågan om han har väsentlig anknytning för tiden efter avresan från Sverige. En utredning ska därför regelmässigt göras. För detta ändamål finns en särskild blankett (SKV 2704). Utredningen ska belysa alla relevanta frågor om personens anknytning till Sverige och förbindelser med det andra landet. Det är särskilt viktigt att fastställa om den utflyttade anses ha tagit "varaktigt bo och hemvist" på viss utländsk ort.

7.3 Sexmånadersregeln och ettårsregeln

Den som är obegränsat skattskyldig i Sverige och som arbetar utomlands kan under vissa i 3 kap. 9-13 §§ IL angivna förutsättningar bli befriad från att betala skatt i Sverige på utlandsinkomsten. Som förutsättning för sådan skattebefrielse gäller bl.a. att

- anställningen och vistelsen i utlandet har varat minst sex månader och inkomsten har beskattats i verksamhetslandet, eller
- anställningen och vistelsen utomlands har varat minst ett år i samma land, även om inkomsten inte har beskattats i verksamhetslandet på grund av lagstiftning eller administrativ praxis i detta land eller på grund av annat avtal än skatteavtal.

En beskrivning av begreppet beskatta finns i Skatteverkets skrivelse den 24 september 2007, dnr 131-512720-07/111.

Sexmånadersregeln kan även tillämpas på förmåner som åtnjuts men inte beskattats i verksamhetslandet, se vidare Skatteverkets skrivelse den 29 september 2007, dnr 131-512720-07/111.

Bestämmelserna gäller endast för anställda och inte för egenföretagare.

Anställda i offentlig tjänst För den som är anställd i svensk offentlig tjänst gäller sexmånadersregeln men inte ettårsregeln. Observera att ettårsregeln kan bli tillämplig på offentliganställda när det är fråga om statlig och kommunal tjänsteexport, dvs. en från övrig offentlig verksamhet klart avgränsad affärsverksamhet.

Ombordanställda Sexmånadersregeln och ettårsregeln gäller inte beträffande anställda ombord på fartyg eller ombord på svenskt, danskt eller norskt luftfartyg. För land- och markanställd personal är reglerna tillämpliga.

Inkomst av anställning ombord på utländskt fartyg är dock skattebefriad om

- anställningen och vistelsen utomlands varat sammanlagt minst 183 dagar under en tolv månadersperiod,
- arbetsgivaren **hör hemma inom EES-området¹⁶** och
- fartyget huvudsakligen går i oceanfart.

Sexmånadersregeln Sexmånadersregeln är tillämplig om anställningen och vistelsen i utlandet varat minst sex månader och inkomsten har beskattats i verksamhetslandet. Det ställs inga krav på att tjänstgöringen ska fullgöras i ett och samma land, utan regeln kan bli tillämplig även om arbetet utförts i flera olika länder. Det kan också vara fråga om flera olika anställningar. Det avgörande är att beskattning sker i verksamhetslandet. Skatteuttagets storlek har ingen betydelse, men det ska vara en inkomstskatt på lönen. Skattefriheten omfattar endast den del av lönen som faktiskt beskattats i utlandet. Beskattning av kontant

¹⁶ Andring i 3 kap. 12 § IL från och med 2006. Prop. 2005/06:21. SFS 2005:898.

lön i utlandet anses dock även innefatta beskattning av sådana förmåner som exempelvis fri bil och fri bostad som **den skattskyldige fått** i verksamhetslandet under samma period som lönen avser.

Har utlandstjänstgöringen omfattat två länder men har endast det ena landet beskattat inkomsten som tjänats in där, beskattas inkomsten från det andra landet i Sverige.

Ettårsregeln	Har anställningsinkomsten inte beskattats i verksamhetslandet kan skattebefrielse ändå medges i Sverige enligt ettårsregeln. Som förutsättning för skattebefrielse gäller att anställningen och vistelsen i utlandet varat sammanhängande minst ett år. Till skillnad från vad som gäller vid tillämpning av sexmånadersregeln ska utlandsarbetet ha fullgjorts i ett och samma land. Dessutom krävs att inkomsten ska vara skattebefriad i verksamhetslandet antingen enligt verksamhetslandets interna lagstiftning, genom avtal med den aktuella staten, genom särskilt beslut av myndighet i landet i fråga eller på grund av att bestämmelser om beskattning saknas. Med "avtal" avses bland annat s.k. proceduravtal som ingås med biståndsländer och avser biståndsarbete och liknande, avtal med statshandelsländer samt andra avtal om skattebefrielse i särskilda fall som verksamhetsstaten ingått. Om däremot skattebefrielsen i verksamhetslandet beror på bestämmelser i skatteavtal som Sverige ingått med landet i fråga, är ettårsregeln inte tillämplig.
Antalet hembesöksdagar	Sexmånadersregeln och ettårsregeln bryts inte av kortare uppehåll för semester, tjänsteuppdrag och liknande i Sverige eller i annat land än verksamhetslandet. Med kortare uppehåll i Sverige menas sex dagar per månad – varje hel månad kvalificerar till sex dagar – eller sammanlagt högst 36 dagar under sex månaders utlandsarbete och högst 72 dagar vid ett års utlandsarbete. De intjänade dagarna får läggas ihop och kan tas ut när som helst under utlandstjänstgöringen utom som inledning eller avslutning av anställningen. Besöken i Sverige får dock aldrig överstiga 72 dagar per helt år om fråga är om en och samma utlandstjänstgöring.
Oförutsedda händelser m.m.	Sexmånadersregeln och ettårsregeln tillämpas även om ett utlandsarbete måste avbrytas på grund av omständigheter som den skattskyldige själv inte kunnat råda över och det därför skulle vara uppenbart oskäligt att beskatta inkomsten. Kriteriet "uppenbart oskäligt" bör tillämpas restriktivt i de fall vistelsen varat endast en kortare tid. Innan hälften av den tid förflutit som erfordras för skattefrihet i Sverige, kan det endast i undantagsfall föreligga omständigheter som gör att det framstår uppenbart oskäligt att beskatta inkomsten i Sverige. Denna säkerhetsventil bör främst användas när villkoren endast med liten marginal inte blivit uppfyllda beroende på omständigheter som den skattskyldige inte kan råda över. Sexmånadersregeln och ettårsregeln innebär att skattebefrielse medges endast för den i utlandet intjänade anställningsinkomsten. Det saknar betydelse om lönen betalas ut i Sverige eller i utlandet.
Andra inkomster	Övriga inkomster – inkomst av kapital eller näringsverksamhet samt förmögenhet – berörs inte av sexmånaders- eller ettårsregeln utan ska bedömas enligt vanliga regler och deklarerar på vanligt sätt. Inte heller berörs rätten till grundavdrag eller allmänna avdrag. En mera uttömmande redogörelse över bestämmelserna finns i broschyren Ska du betala skatt i Sverige när du arbetar utomlands? – Sexmånadersregeln och ettårsregeln (SKV 339).

7.4 Det nordiska skatteavtalet

Enskild tjänst	Enligt huvudregeln i det nordiska skatteavtalet, artikel 15 punkt 1, ska inkomst av enskild (privat) tjänst beskattas i den stat där arbetet faktiskt har utförts (arbetsstaten). Undantag från denna allmänna regel finns bl.a. i artikel 16 (styrelsearvoden), artikel 18 (pension m.m.), artikel 19 (offentlig tjänst), artikel 20 (studerande och praktikanter) samt artikel 21 (verksamhet i samband med förberedande undersökning, utforskning eller utnyttjande av kolväteförekomster).
183 dagar under en tolv månadersperiod	I punkten 2 till artikel 15 finns även infört ett undantag från huvudregeln att beskattning ska ske i arbetslandet. Detta undantag tar sikte på kortvariga anställningar utomlands. För att ersättningen ska undantas från beskattning i arbetsstaten måste samtliga i punkten 2 uppställda villkor vara uppfyllda: • vistelsetiden i arbetsstaten får inte överstiga 183 dagar under en tolv månadersperiod som börjar eller slutar under beskattningsåret i fråga, • arbetsgivaren som betalar ersättningen/på vilkens vägnar ersättningen betalas får inte ha hemvist i arbetsstaten, • ersättningen får inte belasta fast driftställe eller stadigvarande anordning som arbetsgivaren har i arbetsstaten samt • det får inte vara fråga om uthyrning av arbetskraft. Är inte samtliga förutsättningar uppfyllda innebär detta att arbetsstaten har beskattningsrätten till ersättningen från första dagen.
Ombordanställd	Artikel 15 p. 3 innehåller en specialbestämmelse rörande ersättningar som utbetalas till anställda ombord på skepp i internationell trafik. Sådan inkomst får beskattas i den stat vars nationalitet skeppet har och Sverige medger sedan avräkning som hemviststat (artikel 25 p. 6.a). Enligt p. 4 i övergångsbestämmelserna beskattas emellertid sådan inkomst t.o.m. 2007 års taxering¹⁷ endast i den stat vars nationalitet skeppet har. Med "internationell trafik" menas transport med skepp eller luftfartyg utom då skeppet eller luftfartyget används uteslutande mellan platser i en avtalsslutande stat. Punkten 4.a) innehåller en specialbestämmelse rörande inkomst av arbete ombord på luftfartyg i internationell trafik. Sådan inkomst beskattas endast i arbetstagarens hemviststat.
Gränsgångare	Speciella bestämmelser gäller vid beskattning av s.k. gränsgångare. I det nordiska skatteavtalet har dessa bestämmelser tagits in i punkten VI i protokollet till avtalet. Enligt dessa bestämmelser gäller att inkomst, som på grund av arbete som utförts i en avtalsslutande stat förvärfvas av fysisk person som har hemvist i en annan stat, endast beskattas i den stat där inkomsttagaren har hemvist om han regelmässigt uppehåller sig i sin fasta bostad i hemviststaten. Med "regelmässigt" avses att den skattskyldige i normalfallet minst en gång i veckan uppehåller sig i sin fasta bostad. Vistelsen ska omfatta minst två dagar. Med "dag" avses också del av dag. För att gränsgångarreglerna ska vara tillämpliga krävs dessutom att personen ska ha hemvist i en kommun i Sverige eller Norge som gränsar till landgränsen mot Norge respektive Sverige. Vidare krävs att arbetet utförs i en kommun som gränsar till landgränsen mot Norge respektive Sverige. Motsvarande villkor uppställs också i de mellan

¹⁷ SFS 2005:891.

Sverige och Finland gällande gränsgångarreglerna. Bestämmelserna omfattar såväl enskild som offentlig tjänst.

Gränsgångarreglerna med Danmark har upphört från och med den 1 januari 1997. Enligt ikraftträdandebestämmelserna i artikel 31 punkt 5 i 1996 års nordiska skatteavtal tillämpas reglerna emellertid fortfarande på personer som den 1 januari 1997 uppfyller och för tid därefter fortfarande uppfyller villkoren i punkterna 2 och 3 i punkt VII respektive punkterna 2 och 3 i punkt VIII i protokollet till 1989 års nordiska skatteavtal.

7.4.1 Avtal mellan Sverige och Danmark

I avtal mellan Sverige och Danmark om vissa skattefrågor, undertecknat den 29 oktober 2003, har bl.a. överenskommits om en utvidgad källstatsbeskattning (artikel 1), ökade möjligheter till avdrag i arbetsstaten för inbetalning till pensionsordning i hemviststaten (artikel 2) och att ett s.k. utjämningsbelopp ska betalas av arbetsstaten till hemviststaten (artikel 6). Se vidare bilaga 4 till lagen (1996:1512) om dubbelbeskattningsavtal mellan de nordiska länderna.

8. Särskild inkomstskatt för utomlands bosatta

Lag (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta, SINK

8.1 Skatterättsliga bestämmelser

Särskilda beskattningsregler gäller i vissa fall för tjänsteinkomster som uppbärs av personer som är bosatta utomlands. Dessa bestämmelser finns införda i lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta (SINK). Den särskilda inkomstskatten är en statlig definitiv källskatt och innebär att deklarationsskyldigheten för inkomst av tjänst upphört och att taxering för sådan inkomst inte ska ske.

Bosatt utomlands	Skattskyldig är endast sådan person som enligt bestämmelserna i IL är att anse som bosatt utomlands, dvs. begränsat skattskyldig i Sverige, och som inte ska beskattas enligt IL.
Undantag från SINK-beskattnings	Speciellt undantagna från SINK-beskattnings är sådana personer som anges i 3 kap. 4-6 §§ IL, exempelvis i utlandet bosatt personal med familjer vid svenska beskickningar o.d. på vilka bestämmelserna om obegränsat skattskyldiga personer ska tillämpas. Undantagen från SINK-beskattnings är också den som i och för sig omfattas av SINK-lagstiftningen men som enligt 4 § SINK begär att bli beskattad enligt IL (gäller från 2005 ¹⁸).
Inkomst av tjänst	Skattskyldigheten omfattar endast intäkter hänförliga till inkomst av tjänst. Inkomst av näringsverksamhet omfattas exempelvis inte, utan ska beskattas på vanligt sätt enligt bestämmelserna i IL. Detta innebär alltså att en person som är bosatt utomlands med både tjänsteinkomster och andra inkomster i Sverige (t.ex. från fastighet eller näringsverksamhet) dels ska lämna inkomstdeklaration för vissa inkomster och dels kan beskattas enligt reglerna i SINK för andra inkomster.
Skattepliktiga inkomster	De inkomster för vilka skattskyldighet föreligger finns uppräknade i 5 §. Denna uppräkningslista över vilka inkomster som är skattepliktiga är uttömmande och avser bl.a.: 1. <i>Anställningsinkomster.</i> <i>Skattepliktiga anställningsinkomster är t.ex.</i> • avlöning och förmån på grund av anställning eller uppdrag hos svenska staten, svensk kommun eller svenskt landsting oavsett var verksamheten bedrivs

¹⁸ Se prop. 2004/05:19.

- avlönning och förmån på grund av anställning i enskild tjänst om verksamheten utövats i Sverige
 - styrelsearvode och liknande ersättning från svenskt företag, oavsett var verksamheten utövats
 - semesterersättning etc. på anställningsinkomster enligt ovan
 - sjöinkomst.
2. *Ersättning från Försäkringskassan m.m.
Exempel på skattepliktiga inkomster är*
- ersättning på grund av sjukdom och olycksfall i arbetet
 - yrkesskadelivränta (skattepliktig del)
 - arbetsskadelivränta.
3. *Pensioner.
Skattepliktig inkomst är*
- pension i form av bl.a. inkomstgrundad ålderspension, garantipension eller efterlevandepension till den del beloppet överstiger en tolfedel av 0,77¹⁹ prisbasbelopp per kalendermånad
 - sjuk- och aktivitetsersättning till den del beloppet överstiger en tolfedel av 0,77 prisbasbelopp per kalendermånad
 - barnpension
 - pension på grund av anställning eller uppdrag hos svenska staten, svensk kommun eller svenskt landsting
 - enskild tjänstepension från Sverige
 - belopp som utbetalas på grund av privat pensionsförsäkring från Sverige
 - belopp som utbetalas från pensionssparkonto fört av ett svenskt pensionssparinstitut eller av utländskt instituts filial i Sverige enligt lagen om individuellt pensionssparande.

Någon nedre beloppsgräns för SINK finns inte.

Skattefria ersättningar

Vissa inkomster har speciellt undantagits från skatteplikt och finns uppräknade i 6 §. Denna uppräkning är uttömmande. Med dessa ersättningar avses bl.a.:

- ersättning från utländsk arbetsgivare som avser arbete under kortare tid än 183 dagar under en tolv månaders period
- kostnadsersättning för logi under tillfällig anställning i Sverige
- kostnadsersättning för resa till och från Sverige vid anställningens början och slut
- kostnadsersättning för logi till ledamot eller suppleant i styrelse i svenskt bolag i samband med förrättning i Sverige eller utomlands
- kostnadsersättning för resa till och från förrättning till ledamot eller suppleant i styrelse i svenskt bolag i samband med förrättning i Sverige eller utomlands
- inkomst för vilken särskild inkomstskatt för artister betalas

¹⁹ Ändring från 1 januari 2006. SFS 2005:827.

- ersättning från svensk utlands- eller biståndsmyndighet (gäller s.k. lokalanställd som är medborgare i arbetslandet)
- ersättningar som är skattebefriade enligt skatteavtal.

8.2 Skattesats

Skattesatsen utgör 25 procent av den skattepliktiga inkomsten. För sjöinkomst är skattesatsen 15 procent. Några avdrag för kostnader medges inte.

8.3 Beskattningsmyndighet

Beskattningsmyndighet är Skatteverket.

För personer som omfattas av SINK ska ett särskilt beslut meddelas av beskattningsmyndigheten efter ansökan av den skattskyldige eller av den som ska betala ut ersättningen. Ansökan ska lämnas till Skatteverket på blankett SKV 4350.

8.4 Avgifter

Arbetsgivaren ska i regel betala arbetsgivaravgifter om utbetalad ersättning för arbete i Sverige uppgår till 1 000 kr eller mer per mottagare. För arbetsgivare som är fysisk person som inte bedriver näringsverksamhet är gränsen 10 000 kr, om arbetsgivaren inte har åtagit sig att betala avgifter redan från 1 000 kr. I vissa fall kan avgiftsskyldighet i stället föreligga i den anställdes bosättningsland p.g.a. reglerna i förordningen eller i en konvention. Tillhörighet till ett annat lands socialförsäkring ska styrkas med intyg på blankett E 101 eller ett utsändningsintyg.

Observera att även de kostnadsersättningar som omfattas av SINK ska ingå i underlaget för avgifterna.

Om en anställd som ursprungligen beskattats enligt reglerna i SINK senare begär att bli beskattad enligt IL eller omvänt, kan ersättningar som tidigare varit avgiftsfria bli underlag för arbetsgivaravgifter. Även den motsatta situationen kan uppkomma, dvs. att tidigare avgiftspliktiga ersättningar blir avgiftsfria, vilket kan leda till återbetalning av arbetsgivaravgifter. Se Skatteverkets skrivelse den 19 maj 2005, dnr 130 274291-05/111.

8.5 Pensionsgrundande inkomst och kontrolluppgift

PGI ska beräknas på samma underlag som arbetsgivaravgifterna.

Om den anställda enligt intyg på blankett E 101 ska omfattas av annat lands socialförsäkring, ska PGI inte beräknas i Sverige.

Utbetalaren ska lämna särskild kontrolluppgift, KU 13, på SINK-inkomster. Se även avsnitt 16.4.

9. Särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.

Lag (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl., A-SINK

9.1 Skatterättsliga bestämmelser

Bosatt utomlands

Särskilda beskattningsregler gäller för artister m.fl. som är bosatta utanför Sverige. Bestämmelserna finns införda i lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl. Lagen är tillämplig på artister och idrottsmän som är bosatta utanför Sverige samt på artistföretag och arrangörer hemmahörande eller bosatta i utlandet.

Skattskyldigheten omfattar både fysiska och juridiska personer, dvs. både enskilda personer och företag. De ska vara bosatta eller hemmahörande i utlandet och ta emot inkomster som är skattepliktiga enligt denna lag.

Observera att en artist eller idrottsman inte är skattskyldig om han uppbär inkomsten från ett artistföretag som är hemmahörande i utlandet.

Skattepliktiga inkomster

Vad som är skattepliktig inkomst finns uppräknat i 7 § och avser kontant betalning eller annan ersättning som kommer från Sverige och som är

- ersättning för artist- eller idrottsverksamhet och
- som bedrivs i Sverige eller på svenskt fartyg.

För en arrangör som hör hemma utanför Sverige är den skattepliktiga inkomsten de intäkter som kommer in när en tillställning genomförs i Sverige eller på ett svenskt fartyg. Här avses normalt biljettintäkter och reklamintäkter, men även andra former av intäkter vid försäljning av programblad, dekaler och annat.

Skattefria inkomster

Vissa inkomster har speciellt undantagits från skatteplikt och finns uppräknade i 8 § och avser:

- frivilliga betalningar till gatumusikanter och liknande artister
- inkomst av näringsverksamhet som bedrivs från ett fast driftställe i Sverige
- inkomst av royalty eller periodiskt utgående avgift för utnyttjande av materiella eller immateriella tillgångar. Ersättning från svensk ljudradio eller svensk television anses i det här sammanhanget som royalty, såvida den inte är ersättning för förstagångssändning från sändare i Sverige

- ersättning för kostnader för nödvändig resa eller transport samt förmåner av kost och logi i samband med artist- eller idrottsverksamheten som betalas särskilt av arrangör/utbetalare
- inkomster som är skattbefriade enligt skatteavtal
- ersättning i annan form än kontanter om det sammanlagda värdet från en utbetalare under en redovisningsperiod är högst 0,03 (pris)basbelopp
- inkomster enligt 7 § när den utländska arrangören i allt väsentligt motsvarar en svensk ideell förening som skulle ha varit skattebefriad enligt 7 kap. 7 § IL.²⁰

9.2 Skattesats

Skattesatsen utgör 15 procent av den skattepliktiga inkomsten. Några avdrag för kostnader medges inte. Den avdragna skatten redovisas av svensk utbetalare på blankett SKV 2727, av utländsk arrangör på blankett SKV 2728.

9.3 Beskattningsmyndighet

Beskattningsmyndighet är Skatteverket, Särskilda skattekontoret i Ludvika.

9.4 Avgifter

Arbetsgivaravgifter ska inte betalas på grund av stadgandet i 2 kap. 13 § SAL.

Om beskattningen av en person som varit omfattad av reglerna om A-SINK ändras till beskattning enligt IL på grund av att sexmånadersgränsen överskrids, blir emellertid ersättningen underlag för arbetsgivaravgifter, även retroaktivt (jfr 2 kap. 13 § SAL). Se även Skatteverkets skrivelse den 21 februari 2005, dnr 130 92658-05/111.

9.5 Pensionsgrundande inkomst och kontrolluppgift

PGI ska beräknas på inkomsterna såvida inte artisten ska omfattas av annat lands lagstiftning p.g.a. förordningen eller konvention (ska styrkas med intyg på blankett E 101 eller utsändningsintyg). Särskild kontrolluppgift, KU 14, ska lämnas för de artister som omfattas av svensk arbetsbaserad socialförsäkring och när uppgift ska sändas till annat land i informationssyfte. Se även avsnitt 11.5.

²⁰ Gäller från 2005. Prop. 2004/05:19.

10. Beskickningar, konsulat och internationella organisationer

Wienkonventionen den 18 april 1961 om diplomatiska förbindelser

Wienkonventionen den 24 april om konsulära förbindelser

Lagen (1976:661) om immunitet och privilegier

Enligt Wienkonventionerna den 18 april 1961 om diplomatiska förbindelser respektive den 24 april 1963 om konsulära förbindelser ska främmande stats beskicknings- och konsulatsmedlemmar jämte familjer och betjäning åtnjuta immunitet och privilegier. Med privilegier avses bl.a. undantagande från den mottagande statens lagstiftning om social trygghet.

Utländsk beskickning i Sverige

Beträffande beskickningar och beskickningspersonal som omfattas av förordningen, se avsnitt 2.8.

Lokalanställda	För övriga beskickningar gäller att i Sverige bosatta personer som arbetar på beskickningen (lokanställda), från och med den 1 januari 2001 helt omfattas av både den bostättningsbaserade och den arbetsbaserade försäkringen. Detta medför att beskickningarna ska betala arbetsgivaravgifter på utbetald lön.
Diplomater	Personal med diplomatstatus är generellt undantagen från den mottagande statens socialförsäkring.
Privattjänare	Utländska diplomaters privattjänare som inte är bosatta i Sverige, är också undantagna från svensk socialförsäkring under förutsättning att de omfattas av socialförsäkringen i arbetsgivarlandet eller i tredje land.
Dispens enligt SBL	Utländska beskickningar i Sverige ses som utländsk arbetsgivare som saknar fast driftställe här och kan alltså medges dispens enligt 10 kap. 12 § SBL från skyldigheten att betala arbetsgivaravgifter varje månad. Utländska beskickningar betalar inte allmän löneavgift eller SLF. (Skatteverkets skrivelse dnr 7300-02/100.)
Avtal om avgifter	Avtal om betalning av socialavgifter kan slutas. Inkomsten är pensionsgrundande.

Beskattning

Lokalanställd personal vid utländska beskickningar i Sverige är fr.o.m. 1 januari 2007 skattskyldiga för sin inkomst från beskickningen. Beskickningen ska dock inte göra skatteavdrag. De anställda ska i stället betala särskild A-skatt på ersättningen från beskickningen, **inklusive egenavgifter om ett avtal om betalning av avgifter har slutits**. I undantagsfall kan ett skatteavtal göra att den lokalanställda personalen i stället ska beskattas i det land som ambassaden representerar.

En utländsk beskickning ska lämna vanlig lönekontrolluppgift (KU10) från och med inkomståret 2007.

Svensk beskickning utomlands

Beträffande beskickningar och beskickningspersonal som omfattas av förordningen, se avsnitt 2.8.

Utanför EES-området

För övriga beskickningar gäller att anställda med diplomatstatus jämföras med statligt anställda och på den grunden omfattas av svensk socialförsäkring. För svenska medborgare som är anställda som privattjänare, **har UD till och med utgången av år 2005 betalat ålderspensionsavgift i enlighet med en förbindelse med Riksförsäkringsverket. Från och med 2006 betalas inga avgifter i Sverige för denna personal**. Arbetet är inte att se som arbete i Sverige.

Internationella organisationer

Även vissa anställda vid internationella organisationer som t.ex. FN och dess fackorgan, kan vara undantagna från arbetslandets socialförsäkring. I lagen (1976:661) om immunitet och privilegier finns en bilaga över sådana organisationer. Den exakta omfattningen av de anställdas tillhörighet till svensk socialförsäkring framgår av respektive organisations överenskommelse med **Regeringen** som finns publicerad i Sveriges internationella överenskommelser (SÖ). Om de anställda är undantagna från svensk **(arbetsbaserad)** socialförsäkring ska organisationen inte heller betala avgifter här.

11. Kontrolluppgifter

6 kap., 7 kap. och 12 kap. 2 § lag (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter, LSK

11 kap. 1 § förordning (2001:1244) om självdeklarationer och kontrolluppgifter

Skatteverkets föreskrifter (SKVFS 2005:10) om skyldighet att lämna kontrolluppgift för begränsat skattskyldiga

Handledning för skattebetalning, kap. 26 (SKV 404)

11.1 Kontrolluppgiftsskyldigheten

En utbetalare ska enligt 6 kap. 1 och 2 §§ LSK lämna kontrolluppgift för en fysisk person på ersättning och förmån som är intäkt i inkomstslaget tjänst. Enligt 7 kap. 1-3 §§ ska kontrolluppgift i vissa fall även lämnas på ersättning för arbete som är intäkt av näringsverksamhet, bl.a. för näringsidkare med A-skatt. Även för den som är begränsat skattskyldig i Sverige ska kontrolluppgift lämnas enligt huvudregeln (12 kap. 2 § LSK). Skatteverket får emellertid genom föreskrift meddela undantag från skyldigheten att lämna kontrolluppgift, bl.a. när mottagaren av ersättningen varken ska beskattas i Sverige eller omfattas av svensk socialförsäkring (18 kap. 1 § LSK).

För utbetalda ersättningar för arbete finns fyra olika typer av kontrolluppgifter, vanlig lönekontrolluppgift (KU10) för den som ska betala inkomstskatt i Sverige enligt reglerna i IL, kontrolluppgift för sjöinkomst (KU 16) kontrolluppgift för den som inte alls ska beskattas i Sverige för inkomsten eller ska beskattas enligt reglerna om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl. (KU 14) och kontrolluppgift för den som ska beskattas enligt reglerna om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta (KU13). Vidare finns särskilda kontrolluppgifter för sjöinkomst.

Också en utländsk arbetsgivare med anställda i Sverige ska lämna kontrolluppgift, i regel den vanliga lönekontrolluppgiften, KU10.

Kontrolluppgift på datamedia lämnas till Skatteverkets inläsningscentral i Östersund. Kontrolluppgift på papper lämnas till det skattekontor där arbetsgivaren är registrerad. Se avsnitt 5.7 beträffande utländsk arbetsgivare.

Samtliga kontrolluppgifter ska lämnas till Skatteverket senast den 31 januari året efter inkomståret.

11.2 Lönekontrolluppgift och kontrolluppgift om sjöinkomst

I broschyren Kontrolluppgifter – lön, förmåner m.m., SKV 304, framgår att kontrolluppgift KU10, SKV 2300 (engelsk version SKV 2301) ska lämnas av arbetsgivare för anställda som är bosatta och beskattas i Sverige. Med ”bosatt” avses i broschyren obegränsat skattskyldiga enligt IL, vilket innebär en vidare krets än enligt SofL:s bestämmelser. Kontrolluppgift ska också lämnas för personer som är utsända eller lokalt anställda utomlands och för vilka det kan ifrågasättas om skattskyldighet **för inkomsten** föreligger eller inte.

Även utländsk arbetsgivare som saknar fast driftställe i Sverige ska lämna kontrolluppgift för anställda som ska beskattas i Sverige eller omfattas av svensk socialförsäkring. En utländsk arbetsgivare lämnar i regel KU10.

I de fall Sverige har överenskommelse om administrativ assistans med ett annat land²¹ förekommer det också att skattemyndigheten i det andra landet utan anmaning förmedlar kontrolluppgifter till Skatteverket avseende olika typer av ersättningar och intäkter från det landet till personer som är hemmahörande i Sverige.

För anställda som har sjöinkomst, ska Kontrolluppgift om sjöinkomst, KU16, SKV 2306, lämnas.

Mer information om hur kontrolluppgiften ska fyllas i finns i kontrolluppgiftsbroschyren.

11.3 Särskild kontrolluppgift – Pensionsgrundande inkomst och utbyte av kontrolluppgifter

På sådana inkomster **som den anställde inte beskattas för här** i landet men som ska ligga till grund för beräkning av PGI här, ska KU14, SKV 2303, engelsk version, SKV 2309 lämnas.

KU14 ska bl.a. lämnas när en anställd som är omfattad av svensk socialförsäkring sänds ut från Sverige för arbete i icke-konventionsland i högst ett år eller sänds ut från Sverige för arbete i konventionsland under sådan tid att den utsände ska stå kvar i svensk socialförsäkring. Detsamma gäller när den som är omfattad av förordningen sänds ut från Sverige för arbete i annat medlemsland för högst tolv månader (eller längre tid om förlängning eller dispens har medgetts) och inte ska beskattas för inkomsten i Sverige.

²¹ Sverige har överenskommelse om administrativ assistans med de övriga nordiska länderna, med Estland, Lettland, Litauen, Frankrike, Italien, Japan, Nya Zeeland (endast royalty vad beträffar kontrolluppgifter), Ryssland, Spanien och Storbritannien och Nordirland.

Utbyte av kontrolluppgifter	KU 14 (SKV 2303 eller 2309) ska även lämnas som ett led i internationellt informationsutbyte när mottagaren av ersättningen är bosatt eller ska beskattas i annat land även om ersättningen inte ska beskattas i Sverige eller ligga till grund för beräkning av PGI här. Kontrolluppgiften kan då ligga till grund för beskattning i det andra landet. Vilka länder som omfattas framgår av Skatteverkets föreskrifter SKVFS 2005:10. Kontrolluppgifterna ska antingen lämnas på datamedia till Skatteverkets inläsningscentral eller på papper i särskild bunt med eget sammandrag till det lokala skattekontoret. Kontoret sänder blanketterna till Skatteverkets huvudkontor som förmedlar kontrolluppgifterna vidare till respektive land.
TIN-nummer	När kontrolluppgift lämnas för den som är begränsat skattskyldig ska från och med inkomståret 2005 uppgift lämnas om mottagarens utländska skatteregistreringsnummer (s.k. TIN-nummer, Tax Identification Number).

11.4 Kontrolluppgift – Särskild inkomstskatt för utomlands bosatta (SINK)

För den som från Skatteverket har fått ett beslut om särskild inkomstskatt enligt lagen om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta (SINK) finns tre olika kontrolluppgifter.

Dessa har följande ordningsnummer och huvudsakliga användningsområden:

- KU13, SKV 2340 - Förvärvsinkomster, finns även på engelska, SKV 2343
- KU16, SKV 2307 - Sjöinkomst
- KU18, SKV 2341 - Pensionsinkomster m.m. från Försäkringskassan, SPV, KPA och försäkringsföretag.

Beträffande KU 13 gäller följande.

På kontrolluppgiften redovisas inkomster som tjänats in såväl i Sverige som utomlands. Upplysningar om hur kontrolluppgifterna ska fyllas i finns i broschyren Kontrolluppgifter - lön, förmåner m.m., SKV 304. Inkomster som redovisas i rutorna 11–13 samt 18 ska ligga till grund för beräkning av särskild inkomstskatt, arbetsgivaravgifter samt PGI.

På inkomster som redovisas i rutorna 30 och 31 betalas endast särskild inkomstskatt, inga avgifter.

Inkomster som ska redovisas i **ruta 36** är befriade från skatt och avgifter. PGI beräknas inte.

11.5 Uppgift om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.

Redovisning av inkomster som omfattas av särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl. görs på särskilda blanketter, 2727 för svenska arrangörer eller 2728 för utländska arrangörer. Blanketten lämnas till Särskilda skattekontoret i Ludvika.

Om artisten ska omfattas av svensk socialförsäkring (E-blankett eller utsändningsintyg finns inte) eller om kontrolluppgift ska sändas utomlands för informationsutbyte, ska svensk utbetalare av ersättning också lämna gul kontrolluppgift. Arbetsgivaravgifter ska inte betalas.

11.6 Kontrolluppgift – Särskild inkomstskatt för utomlands bosatta sjömän (SINK)

Särskild kontrolluppgift ska lämnas för utomlands bosatta sjömän som har fått sjöinkomst. Blanketten har beteckningen Kontrolluppgift – Särskild inkomstskatt för utomlands bosatta sjömän (SINK), KU16, SKV 2307. Den särskilda inkomstskatten för utomlands bosatta sjömän är 15 procent på bruttoersättningen.

Information om hur kontrolluppgiften ska fyllas i finns i broschyren Kontrolluppgifter – lön, förmåner m.m., SKV 304.

12. Skatte- och uppbördsfrågor

Arbetsgivare i Danmark, Färöarna, Grönland, Island, Polen, Slovakien, Slovenien, Tjeckien, Tyskland och Österrike som ska betala arbetsgivaravgifter eller lämna kontrolluppgift, ska registrera sig vid Skatteverket, utlandsskattekontoret, Malmö. Övriga utländska arbetsgivare registrerar sig vid skattekontoret i Stockholm. Kontoren tilldelar också arbetsgivaren registreringsnummer.

En utländsk arbetsgivare som saknar fast driftställe i Sverige ska inte göra skatteavdrag. Den anställda ska betala särskild (debiterad) A-skatt (4 kap. 5 § SBL). Om ett avtal om betalning av socialavgifter föreligger ska den särskilda A-skatten även innefatta egenavgifter. I den preliminära självdeklarationen ska den anställda upplysa om att ett sådant avtal finns, så att den preliminära skatten blir rätt beräknad. Uppgift om avtalet ska också lämnas i den anställdes inkomstdeklaration (3 kap. 17 § första stycket LSK).

Om arbetsersättning har utbetalats i utländsk valuta (t.ex. euro), ska omräkning ske till svenska kronor med utgångspunkt i valutakursen som gällde på dagen för löneutbetalningen (8 kap. 30 § SBL). Det omräknade beloppet är det som ska ligga till grund för beräkning av arbetsgivaravgifter och eventuellt skatteavdrag och som ska redovisas på kontrolluppgiften.

13. Allmän pensionsavgift

Den som är skattskyldig enligt inkomstskattelagen och är omfattad av svensk socialförsäkring ska betala allmän pensionsavgift. För åren 2005 - 2008 uppgår den allmänna pensionsavgiften till 7 %. Avgiften betalas på inkomst av anställning och inkomst av annat förvärvsarbete. För den som är född 1938 eller senare ska allmän pensionsavgift betalas på förvärvsinkomst även efter 65 års ålder. Avgiften ska inte betalas av den vars inkomster understiger 42,3 procent av prisbasbeloppet. Allmän pensionsavgift betalas inte heller på inkomster till den del de överstiger 8,07 gånger inkomstbasbeloppet. **Från och med inkomståret 2006 medges skattereduktion med hela beloppet.**

Den som skattemässigt anses bosatt utomlands men ändå ska omfattas av svensk socialförsäkring, kan inte påföras allmän pensionsavgift om vederbörande inte beskattas för inkomsten **(3 § lagen om allmän pensionsavgift).** Detta gäller bl.a. den som omfattas av SINK eller A-SINK eller gränsgångare som arbetar i Sverige men betalar skatt i bosättningslandet. Inte heller den som är skattebefriad enligt sexmånaders- eller ettårsregeln kan påföras allmän pensionsavgift.

Den som beskattas i Sverige men ska omfattas av ett annat lands socialförsäkring, t.ex. på grund av reglerna om utsändning i förordningen eller i en konvention, ska inte påföras allmän pensionsavgift.

14. Handläggning av intyg hos Försäkringskassan och Skatteverket

Försäkringskassan

När en framställning om intyg om tillämplig lagstiftning/utsändningsintyg kommer in begär Försäkringskassan in uppgift om bl.a.

- att arbetstagaren är anställd hos uppgiven arbetsgivare i Sverige
- arbetsgivarens organisationsnummer
- utsändningsperiodens längd
- vistelseadress i sysselsättningslandet och
- adress till företaget i sysselsättningslandet (i förekommande fall).

Försäkringskassan har tagit fram en blankett, **FK 6209**, som ska fyllas i när arbetsgivaren/den anställda begär intyg på blankett E 101. För egenföretagare finns en särskild blankett, **FK 6210**.

Intyget bör utfärdas innan anställningen i det andra landet påbörjas, men kan också utfärdas retroaktivt när den försäkrade är omfattad av svensk arbetsbaserad socialförsäkring och uppfyller övriga villkor för utsändning. Intyget bör dock utfärdas inom den tidsperiod, räknad från tidpunkten för utsändandet, som anges som längsta utsändningsperiod i förordningen eller respektive konvention, se kapitel 4 och avsnitt 6.1.

Överklagande av intyg

Ett beslut i ärende om intyg som har utfärdats av Försäkringskassan enligt bestämmelserna i förordningen, kan omprövas eller överklagas till allmän förvaltningsdomstol enligt 20 kap. 13a § AFL.

Om Skatteverket anser att ett utfärdat intyg, svenskt eller utländskt, är felaktigt ska kontoret snarast möjligt kontakta Försäkringskassan. Skatteverket kan inte självständigt underkänna en E-blankett eller ett utsändningsintyg.

Utsändning

Om det efter kontroll visar sig att intyg i samband med utsändning inte har utfärdats av Försäkringskassan, men arbetsgivaren uppger att han har begärt ett sådant, godtas uppgiften i detta skede av Skatteverket. Skatteverket bör se till att intyg kommer in. Kontakt bör tas med dels arbetsgivaren, dels **med** berört **försäkringskontor**.

Arbete i flera
länder

Om Sverige enligt förordningen är behörig stat när en person arbetar i två eller flera medlemsländer, men intyg på blankett E 101 saknas, bör skattekontoret kontakta Försäkringskassan som efter utredning kan utfärda intyg ex officio.²²

Uppgiftsskyldighet enligt en EG-förordning bryter sekretess mellan myndigheterna enligt sekretesslagen.²³

14.1 Distribution av utsändningsintyg/intyg om tillämplig lagstiftning

E-blanketter

När en anställd sänds ut *från* Sverige till ett annat medlemsland ska Försäkringskassan lämna ett intyg om tillämplig lagstiftning, blankett E 101, till arbetsgivaren och arbetstagaren. Kopia av intyget ska också skickas till skattekontoret i det område där den anställda anses bosatt samt, om den utsändes arbetsgivare har sitt säte på annan ort, också till skattekontoret på den orten. Om förlängning har medgetts förmedlar Försäkringskassan blankett E 102 till Skatteverket enligt samma rutiner (Riksförsäkringsverkets Vägledning 2004:11).

När en anställd sänds ut *till* Sverige från annat medlemsland ska en kopia av utsändningsintyget skickas av Försäkringskassan till Skatteverket i Stockholm **eller Malmö samt** till skattekontoret på den utsändes vistelseort.

Även intyg som utfärdats för en egenföretagare förmedlas av Försäkringskassan till Skatteverket.

Utsändningsintyg

Vid utsändning *från* Sverige till ett konventionsland ska utsändningsintyg och kopia av detta sändas till arbetstagaren, arbetsgivaren och försäkringsorgan i konventionslandet i enlighet med vad som har överenskommits med det aktuella landet. Kopia av intyg ska också skickas till skattekontoret i det område där den anställda anses bosatt samt, om den utsändes arbetsgivare har sitt säte på annan ort, också till skattekontoret på denna ort.

När en anställd sänds ut *till* Sverige från ett konventionsland ska en kopia av utsändningsintyget skickas av Försäkringskassan till Skatteverket i Stockholm **eller Malmö samt** till skattekontoret på den utsändes vistelseort.

Vid utsändningar i enlighet med **den nordiska konventionen** används blankett E 101.

²² Se Skatteverkets skrivelse den 24 januari 2005, YSVM-68XASM.

²³ Se Skatteverkets skrivelse den 13 januari 2005, dnr 130 6975-05/111.

15. Anmälan till Försäkringskassan

Den som bosätter sig i Sverige utan att vara folkbokförd har skyldighet att anmäla bosättningen till Försäkringskassan. Den som är statsanställd men inte är folkbokförd och av sin arbetsgivare sänds utomlands för arbete ska anmäla detta till Försäkringskassan (5 kap. 1 § SofL).

Skyldighet att göra en anmälan till Försäkringskassan finns även när en person lämnar Sverige för bosättning eller arbete i annat land (5 kap. 3 § SofL).

Den som arbetar här i landet utan att vara bosatt här har ingen generell skyldighet att anmäla detta till Försäkringskassan, men arbetsbaserade förmåner kan inte betalas ut retroaktivt för längre tid än tre månader innan kassan fick kännedom om arbetet (5 kap. 2 § 1 st. SofL).

Anmälningsskyldigheten är i övrigt begränsad till de situationer då det kan ha betydelse för en förmån.

15.1 Beslutande försäkringskontor

Beslutande försäkringskontor är det kontor inom vars område en person var folkbokförd den 1 november föregående år eller, för den som inte är folkbokförd, var bosatt vid årets ingång.

Om personen inte är bosatt här avgörs ärendet av det kontor inom vars område personen normalt tillbringar sin dygnsvila och om dygnsvilan inte tillbringas i Sverige av det kontor inom vars område personen regelmässigt arbetar. För sjömän är regionkontoret i Göteborg handläggande kontor utom i pensionsärenden där Försäkringskassan, Gotland, är handläggande kontor.

Går det inte att fastställa kontor för den som inte är bosatt här, ska Gotlandskontoret handlägga ärenden som rör pension, sjuk- och aktivitetsersättning samt yrkesskade- och arbetsskadelivränta. Stockholmskontoret handlägger övriga ärenden.

Se vidare Riksförsäkringsverkets Vägledning 2004:4.

BILAGOR

INNEHÅLLSFÖRTECKNING TILL BILAGEDELEN

	Sid.
Bilaga 1. Domar från EG-domstolen	123
Bilaga 2. Socialförsäkringskonventioner	125
Bilaga 3. Utsänd för arbete i konventionsland, försäkringstillhörighet	127
Bilaga 4. Flödesschema socialavgifter, arbetsgivare i Sverige	129
Bilaga 5. Flödesschema socialavgifter, arbetsgivare i annat medlemsland	131
Bilaga 6. Flödesschema försäkringstillhörighet, arbetsgivare i Sverige	133
Bilaga 7. Flödesschema försäkringstillhörighet, arbetsgivare utomlands	135
Bilaga 8 – 14. Beslut från Administrativa kommissionen	137
Bilaga 15 – 17. EG:s intyg om tillämplig lagstiftning	157
Bilaga 18. Särskild kontrolluppgift	169
Bilaga 19. Special income statement	171
Bilaga 20. Kontrolluppgift SINK	173
Bilaga 21. Income Statement – SINK	175
Bilaga 22. Socialavgifter 2007 – 2008	177

DOMAR FRÅN EG-DOMSTOLEN**Nr 19/67 Van der Vecht, 35/70 Manpower**

En arbetstagare som anställs av t.ex. ett uthyrningsföretag för att omedelbart sändas ut för arbete i annat medlemsland omfattas av utsändningsregeln i art. 14 1.a).

Nr 8/75 Football Club d'Andlau

Vid samtidigt arbete i flera länder omfattas den anställde av lagstiftningen i bosättningslandet även om arbetet där är av mindre omfattning.

Nr 76/76 di Paolo, 216/89 Reibold, 102/91 Knoch

Definition av stadigvarande bosättning.

Nr 102/76 Perenboom

En migrerande arbetstagare kan inte åläggas att betala socialavgifter i flera medlemsstater på en och samma arbetslön.

Nr 276/81 Kuijpers

Vid samtidigt arbete i bosättningslandet och i andra medlemsländer skall den anställde omfattas av bosättningslandets lag även om arbetet där är av obetydlig omfattning.

Nr 101/83 Brusse

Ett beslut om dispens enligt art. 17 kan utfärdas med retroaktiv verkan.

Nr 302/84 Ten Holder

Reglerna i förordningen avdelning II utgör ett fullständigt system av lagvalsregler som fråntar medlemsländerna möjligheten att i strid mot dessa regler tillämpa nationell lagstiftning.

Nr 66/85 Lawrie-Blum

Definition av begreppet "arbetstagare".

Nr C-2/89 Kits van Heijningen

Villkor i den nationella lagstiftningen som uppställer krav på bosättning i arbetslandet för att den anställde skall omfattas av socialförsäkringen kan inte upprätthållas gentemot förordningen. I samma mål fastslås att även arbete av begränsad omfattning (i detta fall 2 timmar 2 dagar/vecka) etablerar ett anställningsförhållande.

Nr C-3/90 Bernini

Begreppet "arbetstagare" får inte ges en restriktiv tolkning.

Nr C-425/93 Calle Grenzshop

Vid arbete i flera medlemsländer inklusive bosättningslandet för en och samma arbetsgivare skall bosättningslandets lag tillämpas. Det är inte nödvändigt att huvuddelen av arbetet har utförts i bosättningslandet, det räcker med "viss del".

Nr C-134/97 Victoria Film A/S

Skatterättsnämnden är inte att jämföras med en domstol, varför EG-domstolen saknar behörighet att besvara nämndens frågor angående tolkning av EG-rätten.

Nr C-202/97 Fitzwilliam Executive Search Ltd

Även ett uthyrningsföretag kan vara utsändande arbetsgivare enligt art. 14 1.a). Ett intyg om tillämplig lagstiftning på blankett E 101 är bindande för myndigheterna i arbetslandet.

Nr C-34/98, C-169/98 Kommissionen mot Frankrike

Gränsdragningen mellan skatt och socialavgift.

Nr C-178/97 Barry Banks m.fl

Ett intyg på blankett E 101 avseende en persons status som egenföretagare är bindande för såväl myndigheter som uppdragsgivare i arbetslandet även om personen är att se som anställd enligt arbetslandets lagstiftning.

Nr C-404/98 Josef Plum

Ett företag som inte bedriver självständig verksamhet kan underkännas som arbetsgivare.

Nr C-393/99 Hervein – Hervillier SA, C-394/99 Lorthiois – Comtexbel SA

Domstolen har efter prövning funnit att bilaga VII till artikel 14 c b) i förordningen inte strider mot Romfördraget.

Nr C-169/03 Florian Wallentin

Den svenska SINK-lagstiftningen är diskriminerande eftersom den inte ger utomlands bosatta rätt till grundavdrag och andra personliga avdrag vilket kan leda till högre beskattning än för bosatta i Sverige.

Nr C-249/04 José Allard

Om en egenföretagare som bedriver verksamhet i flera medlemsstater ska omfattas av bosättningslandets lagstiftning enligt art. 14a.2, ska hela inkomsten ligga till grund för beräkning av socialavgifter i bosättningsstaten. Detta gäller trots att egenföretagaren inte kan göra anspråk på förmåner från de andra medlemsstaterna.

Nr C-2/05 Herbosch Kiere NV

En blankett E101 (EEG) som utfärdats i enlighet med artikel 11.1 a i rådets förordning (EEG) nr 574/72 av den 21 mars 1972 är så länge den inte har återkallats bindande för den behöriga institutionen och domstolarna i den medlemsstat där arbetstagarna är utstationerade.

SOCIALFÖRSÄKRINGSKONVENTIONER

Läge 2006-01

1. NORDISK KONVENTION OM
SOCIAL TRYGGHET	Prop. 2003/04:44, SFS 2004:114
konventionen i kraft 2004-11-02
2. TYSKLAND	SFS 1977:740, SFS 1979:323
SFS 1991:1183, SFS 1991:1184
konventionen i kraft 1977-10-01
tilläggsöverenskommelse i kraft 1991-08-01
3. JUGOSLAVIEN	SFS 1978:798
konventionen i kraft 1979-01-01
Enligt SFS 1992:996 (Kroatien) och
SFS 1994:320 (Slovenien) gäller konventionen
i förhållande till dessa länder från och med den
16 januari 1992.
Enligt skriftväxling mellan Sverige och
Bosnien-Hercegovina gäller konventionen i
förhållande även till Bosnien-Hercegovina
från och med den 5 maj 2000 (SÖ 2002:14).
4. GREKLAND	SFS 1979:56, SFS 1985:774
SFS 1993:1670 i kraft den 1 januari 1994
konventionen i kraft 1979-03-01
5. PORTUGAL	SFS 1979:869
konventionen i kraft 1979-12-01
6. SCHWEIZ	SFS 1980:32, SFS 1986:246
konventionen i kraft 1980-03-01
7. TURKIET	SFS 1981:208
konventionen i kraft 1981-05-01
tilläggsöverenskommelse I i kraft 2002-02-01.
Prop. 1997/98:3, SFS 2001:1285
tilläggsöverenskommelse II, ikraftträdande
inte bestämt
Prop. 2004/05:71, SFS 2005:234
8. FRANKRIKE	SFS 1981:584, SFS 1982:78 (tillämpnings-
överenskommelse)
konventionen i kraft 1981-08-01
(tilläggsavtal om adm. åtgärder 1982-02-24)
9. MAROCKO	SFS 1982:249
konventionen i kraft 1982-06-01
10. ITALIEN	SFS 1982:887
konventionen i kraft 1982-11-01
11. NEDERLÄNDERNA	SFS 1983:22
konventionen i kraft 1983-03-01
12. ISRAEL	SFS 1983:325
konventionen i kraft 1983-07-01

13. SPANIEN	SFS 1984:555 konventionen i kraft 1984-07-01
14. STORBRITANNIEN OCH NORDIRLAND	SFS 1988:106 med ändringar SFS 1992:1090 med giltighet från och med den 1 januari 1994 konventionen i kraft 1988-05-01
15. KAP VERDE	SFS 1991:1333 konventionen i kraft 1991-12-01
16. CHILE	Prop. 2005/06:79, SFS 2006:286 konventionen i kraft 2007-01-01
17. ÖSTERRIKE	Prop. 1995/96:203, SFS 1997:265 konventionen i kraft 1997-07-01
18. KANADA (pensionskonvention)	Prop. 2001/02:106, SFS 2002:221 konventionen i kraft 2003-04-01
19. QUÉBEC (avtal)	SFS 1988:100 avtalet i kraft 1988-04-01
20. USA (pensionskonvention)	Prop. 2003/04:16, SFS 2004:1192 och SFS 2007:807 konventionen i kraft 2007-11-27
21. LUXEMBURG	Prop. 2003/04:98, SFS 2004:491 konventionen i kraft 2005-06-01

Utsänd för arbete i ett konventionsland

Konventions- land	Omfattad person- krets		Utsändningsperiod				Medföljande familjemedlem- mar omfattas av utsänd- ningslandets försäkring under utsänd- ningsperioden
	Medbor- gare	Alla försäk- rade	12 mån	24 mån	36 mån	60 mån	
Norden ¹		x	x				x
Chile ¹		x	x				x
Frankrike ¹		x			x		
Grekland		x		x			x
Italien		x		x			
Israel ¹		x			x		x
Jugoslavien	x			x			
Kanada ²		x				x	x
Kap Verde		x	x				x
Luxemburg ¹		x	x				
Marocko	x				x		
Nederländerna		x		x			
Portugal		x		x			
Québec ³		x				x	
Schweiz		x		x			
Spanien ¹		x		x			
Storbritannien och Nordirland ¹		x	x				
Tyskland		x		x			
Turkiet ¹		x	x				x
USA ^{1, 4}		x				x	x
Österrike ¹		x	x				

¹ Utsändning föreligger endast om arbetet från början beräknas vara längst utsändningsperioden.

² Tillhörigheten till svensk socialförsäkring gäller endast ålderspension, efterlevandepension samt sjuk- och aktivitetsersättning.

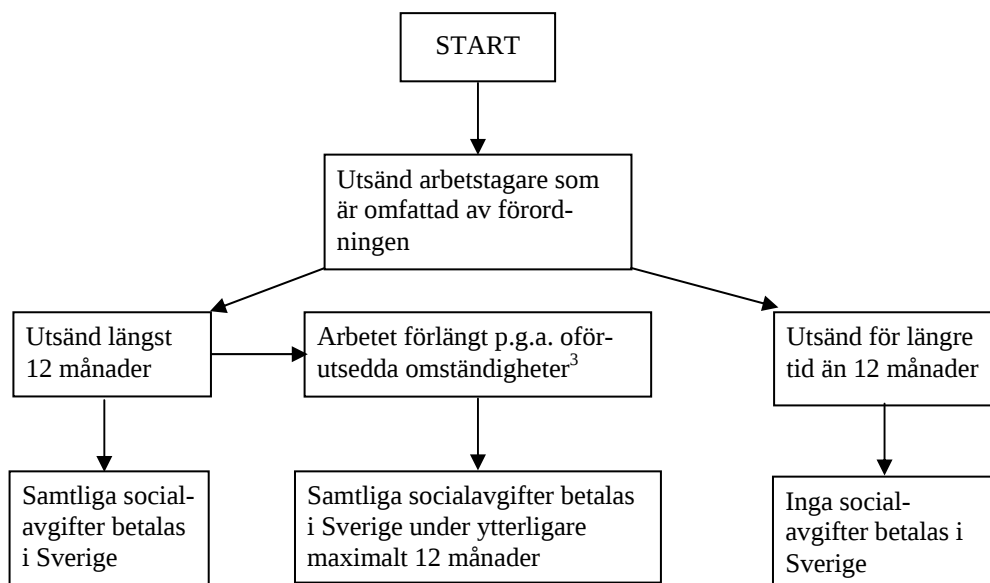
³ Tillhörigheten till svensk socialförsäkring gäller endast ålderspension, efterlevandepension, sjuk- och aktivitetsersättning samt arbetsskadeförsäkring.

⁴ Tillhörigheten till svensk socialförsäkring gäller endast ålderspension och efterlevandepension, sjuk- och aktivitetsersättning samt arbetsskadeersättning..

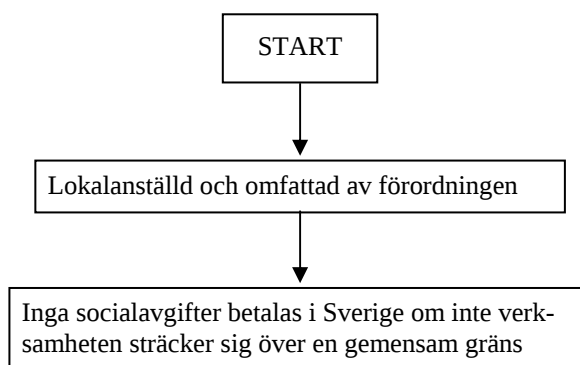
SOCIALAVGIFTER

Nedan redovisas avgiftsskyldighet i Sverige för arbetsgivare i Sverige avseende anställda som arbetar i ett annat medlemsland.¹

Utsänd arbetstagare²

Lokalanställd

¹ Särskilda regler gäller för bl.a. offentligt anställda och sjömän.

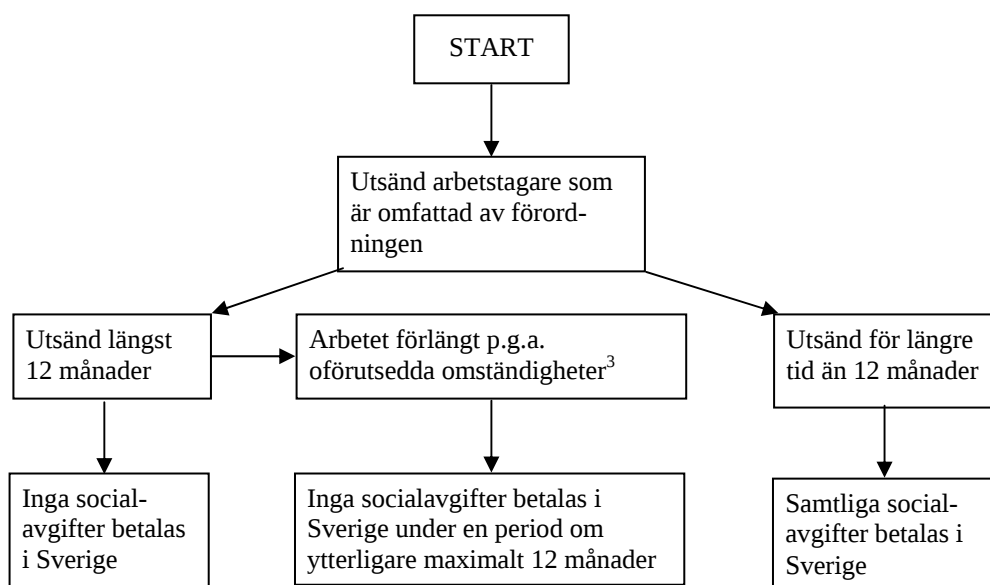
² Samma utsändningsregler gäller för egenföretagare som utför arbete inom en annan medlemsstats territorium än det där han normalt är verksam.

³ Behörig myndighet i arbetslandet måste ge sitt samtycke.

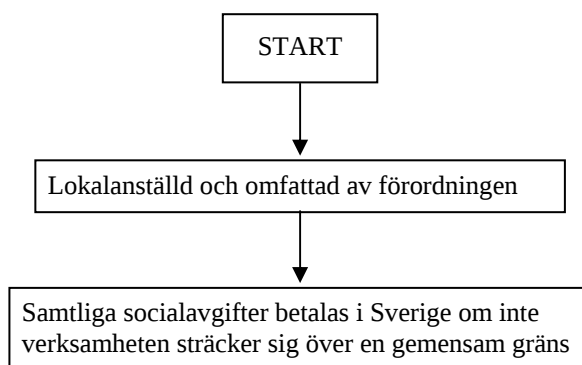
SOCIALAVGIFTER

Nedan redovisas avgiftsskyldighet i Sverige för arbetsgivare i annat medlemsland avseende anställda som arbetar i Sverige.¹

Utsänd arbetstagare²

Lokalanställd

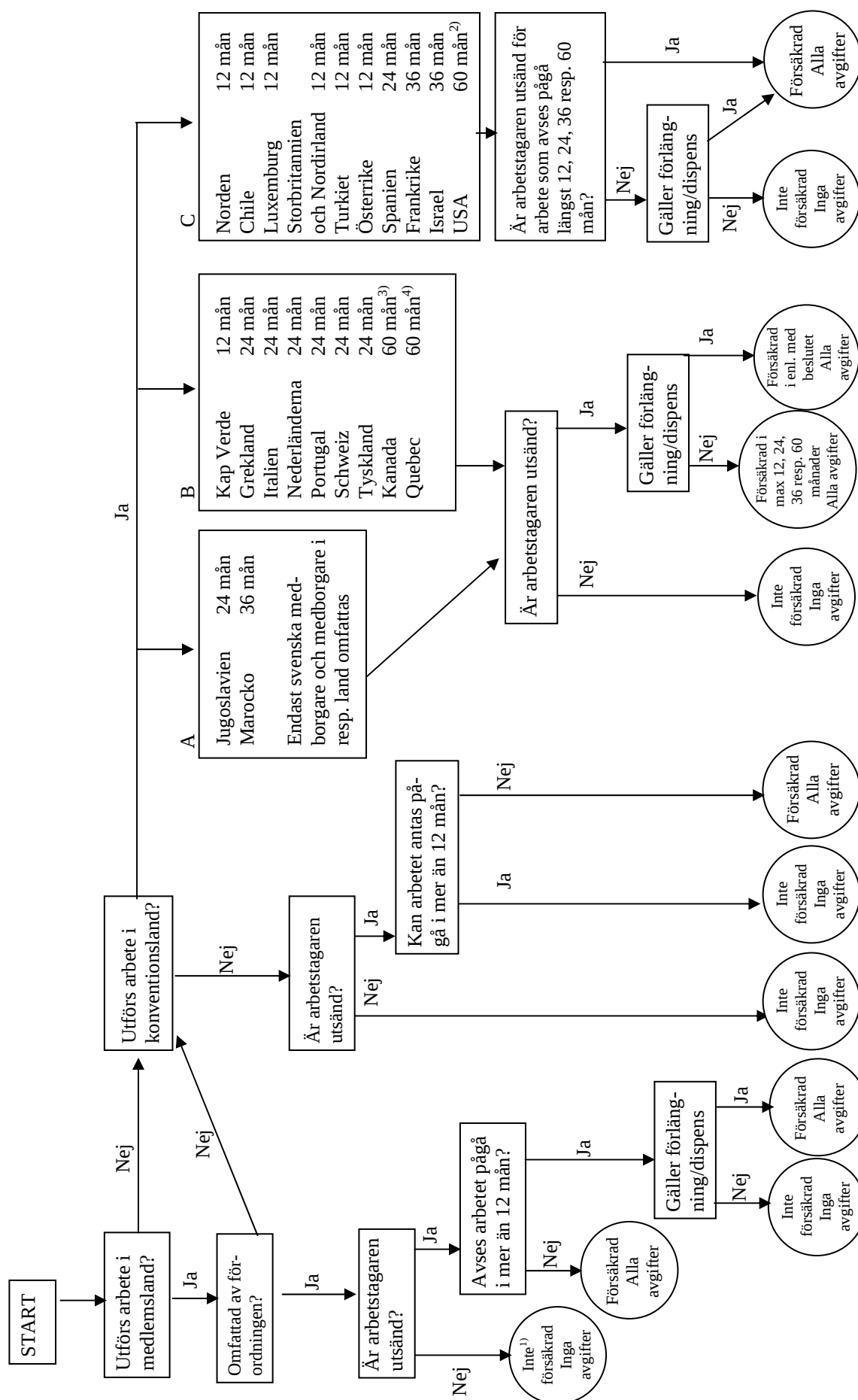

¹ Särskilda regler gäller för bl.a. offentligt anställda och sjömän.

² Samma utsändningsregler gäller för egenföretagare som utför arbete inom en annan medlemsstats territorium än det där han normalt är verksam.

³ Behörig myndighet i arbetslandet måste ge sitt samtycke.

Försäkringstillhörighet och avgiftsskyldighet i Sverige vid arbete utomlands för personal anställd av arbetsgivare i Sverige

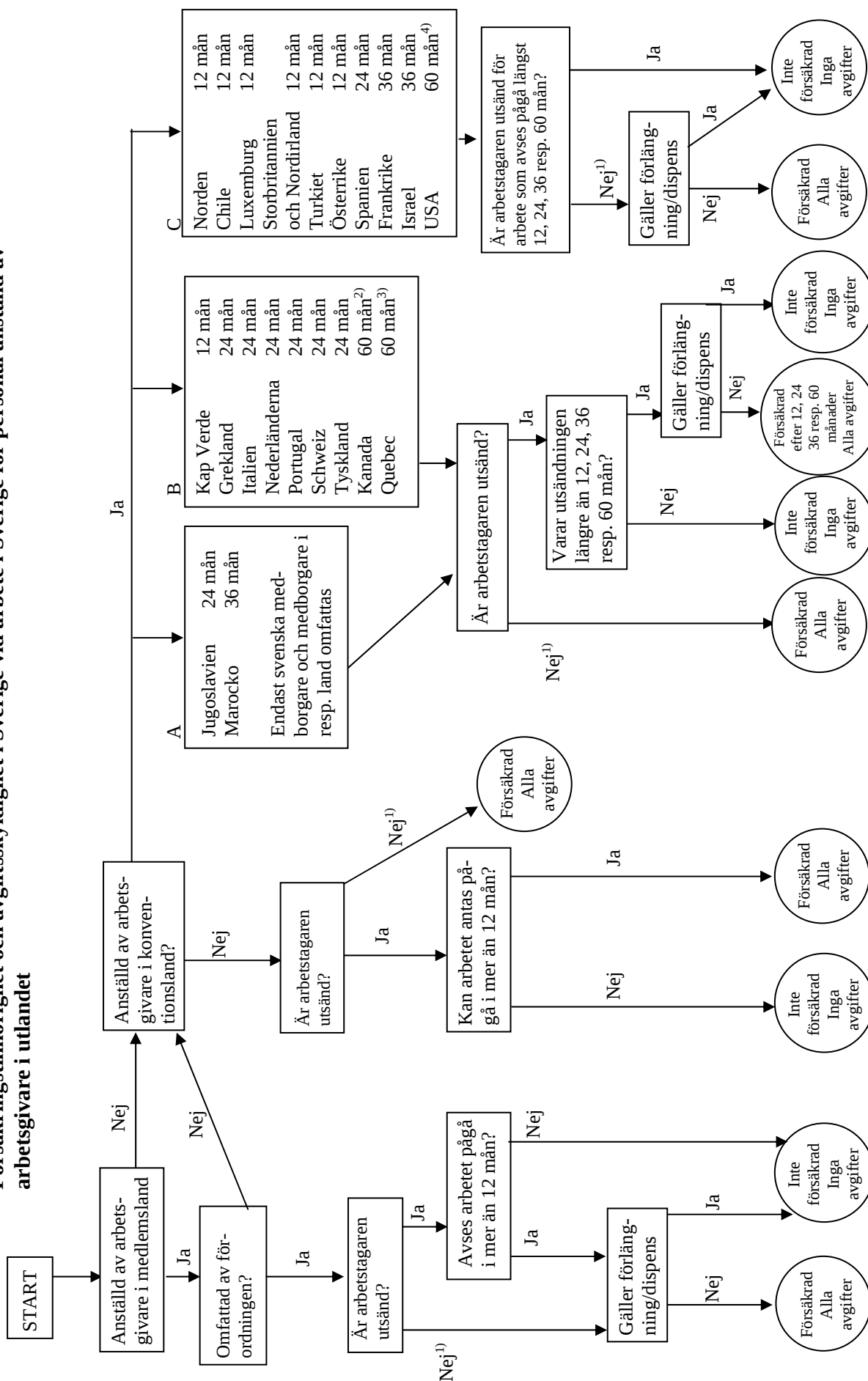
1) Ett dispensbeslut kan ändra försäkringstillhörigheten

2) Konventionen gäller endast ålders- och efterlevandepension samt motsvarande avgifter

3) Konventionen gäller endast ålders- och efterlevandepension, sjuk- och aktivitetsersättning samt motsvarande avgifter

4) Avtalet gäller endast ålders- och efterlevandepension, sjuk- och aktivitetsersättning och arbetsskadeförsäkring samt motsvarande avgifter

Försäkringsstillhörighet och avgiftsskyldighet i Sverige vid arbete i Sverige för personal anställd av arbetsgivare i utlandet

1) Lokalt anställd i Sverige

2) Konventionen gäller endast ålders- och efterlevandepension, sjuk- och aktivitetsersättning samt arbetsskadeförsäkring samt motsvarande avgifter

3) Avtalet gäller endast ålders- och efterlevandepension, sjuk- och aktivitetsersättning och arbetsskadeförsäkring samt motsvarande avgifter

4) Konventionen gäller endast ålders- och efterlevandepension samt motsvarande avgifter

BESLUT nr 89**av den 20 mars 1973****om tolkningen av artikel 16.1 och 2 i rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om personer som är anställda på ambassader och konsulat**

EUROPEISKA GEMENSKAPERNA ADMINISTRATIVA KOMMISSION FÖR SOCIAL TRYGGHET FÖR MIGRERANDE ARBETARE HAR BESLUTAT FÖLJANDE

med beaktande av artikel 81 a i förordning (EEG) nr 1408/71 enligt vilken denna kommission tilldelats ansvaret att handha samtliga tolkningsfrågor som kan uppstå vid tillämpningen av bestämmelserna i denna förordning och förordning (EEG) nr 574/72, och

med beaktande av följande:

Uttrycket *personer som är anställda vid* som används i artikel 16.1 och 2 i förordning (EEG) nr 1408/71 kan ge upphov till skilda tolkningar, och det är därför nödvändigt att ge det en enhetlig räckvidd.

Artikel 14.1 i förordning nr 3 omfattade arbetstagare, eller personer som behandlas som arbetstagare, oberoende av medborgarskap, i diplomatisk eller konsulär tjänst eller i personlig tjänst hos tjänstemän på sådana poster.

En restriktiv tolkning av artikel 16 i förordning (EEG) nr 1408/71 skulle medföra att den rätt att välja, som arbetstagare och personer som behandlas som arbetstagare i diplomatisk eller konsulär tjänst tidigare åtnjöt, avskaffas för dem som är medborgare i den mottagande eller sändande staten.

Detta beslut har fattats i överensstämmelse med bestämmelserna i artikel 80.3 i förordning (EEG) nr 1408/71.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE:

1. Bestämmelserna i artikel 16.1 och 2 i förordning (EEG) nr 1408/71 skall tillämpas på alla arbetstagare som är anställda på ambassader och konsulat eller i tjänst hos tjänstemän anställda på ambassader och konsulat med undantag av de statstjänstemän och de personer som behandlas som statstjänstemän som avses i artikel 2.3 i denna förordning.

2. Detta beslut skall offentliggöras i *Europeiska gemenskapens officiella tidning*. Det skall gälla i de sex ursprungliga medlemsstaterna från och med den 1 oktober 1972 och, i enlighet med anslutningsakten, från och med den 1 april 1973 i de tre nya medlemsstaterna.

J. Donis

Ordförande i
Administrativa kommissionen

BESLUT nr 126
av den 17 oktober 1985
om tillämpningen av artiklarna 14.1a, 14a.1 a, 14b.1 och 14b.2 i rådets
förordning (EEG) nr 1408/71

(86/C 141/04)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS ADMINISTRATIVA KOMMISSION
FÖR SOCIAL TRYGGHET FÖR MIGRERANDE ARBETARE HAR BESLUTAT
FÖLJANDE

med beaktande av artikel 81a i rådets förordning (EEG) nr 1408/71 enligt vilken denna kommission har tilldelats ansvaret för samtliga administrativa frågor som följer av bestämmelserna i rådets förordningar (EEG) nr 1408/71 och (EEG) nr 574/72, och

med beaktande av följande:

Beslut nr 98 bör ändras så att hänsyn tas till bestämmelserna i förordningarna (EEG) nr 1390/81 och (EEG) nr 3795/81 som trädde i kraft den 1 juli 1982.

Enligt artiklarna 11 och 11a i förordning (EEG) nr 574/72 skall ett intyg om tillämplig lagstiftning utfärdas till arbetstagaren på dennes eller hans arbetsgivares begäran i de fall som avses i artiklarna 14.1 och 14b.1 och i artiklarna 14a.1a och 14b.2 i förordning (EEG) nr 1408/71. I artiklarna 11 och 11a i förordning (EEG) nr 574/72 anges inte någon tidsgräns för utfärdandet av intyget.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

1. Den institution som avses i artiklarna 11 och 11a i förordning (EEG) nr 574/72 skall utfärda intyg om tillämplig lagstiftning (blankett E 101) även om utfärdandet av ett sådant intyg har begärts efter det att en arbetstagare som avses i artiklarna 14.1a, 14a.1a, 14b.1 och 14b.2 i förordning (EEG) nr 1408/71 har påbörjat en sådan sysselsättning i en annan stat än den behöriga staten.
2. Detta beslut, som ersätter beslut nr 98 av den 4 februari 1975, träder i kraft den första dagen i den månad som följer efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

G. SCHROEDER
Ordförande i
Administrativa kommissionen

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS ADMINISTRATIVA KOMMISSION
FÖR SOCIAL TRYGGHET FÖR MIGRERANDE ARBETARE

BESLUT nr 148
av den 25 juni 1992

om användandet av intyget om tillämplig lagstiftning (blankett E 101) när utlandsplaceringen inte överskrider tre månader

(93/68/EEG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS ADMINISTRATIVA KOMMISSION HAR
BESLUTAT FÖLJANDE

med beaktande av artikel 81a i rådets förordning (EEG) nr 1408/71 av den 14 juni 1971 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen, enligt vilken den administrativa kommissionen ansvarar för all administration i samband med tillämpningen av denna förordning.

förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen,

Beslut 125 bör ändras eftersom det finns ett behov av att begränsa risken för missbruk och därför är det nödvändigt att alltid fylla i ett bestämt datum i ruta 5 på blankett E 101.

Förhållandena i det moderna näringslivet gör att många anställda i industri-, handels- och lanbruksföretag ofta måste göra kortare utlandsresor för det företag där de är anställda.

I sådana fall är det svårt att i tid, dvs. före avresan, få fram ett intyg om vilken lagstiftning som skall tillämpas från den institution som har utsetts i det land där företaget har sitt säte.

Det finns anledning att göra tillvägagångssättet mer flexibelt vid utfärdandet av intyget om tillämplig lagstiftning, så att den försäkrade personen med säkerhet har ett dokument med sig som anger att han uppehåller sig i en av medlemsstaterna i sitt arbete och att han fortfarande omfattas av lagstiftningen i det land där företaget han arbetar för är beläget.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

1. För utlandsplaceringar som inte överskrider tre månader får den institution som avses i artikel 11.1 i förordning (EEG) nr 574/72 på begäran av företag utfärda serienummerade kopior av blankett E 101 där bara ruta 5 skall fyllas i av institutionen.
2. Företaget skall fylla i blanketten i två exemplar. Det ena exemplaret skall den anställda få före avresan och det andra skall inom 24 timmar skickas till den härför utsedda institutionen i det land i vilket företaget har sitt säte.
3. Detta beslut, som ersätter beslut nr 125, träder i kraft den första dagen i månaden som följer efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

S. PINTO PIZARRO

Administrativa kommissionens ordförande

Nr L 241/28

SV

Europeiska gemenskapernas officiella tidning

21. 9. 96

II

(Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk)

KOMMISSIONEN

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS ADMINISTRATIVA KOMMISSION
FÖR SOCIAL TRYGGHET FÖR MIGRERANDE ARBETARE

BESLUT nr 162

av den 31 maj 1996

om tolkningen av artiklarna 14.1 och 14b.1 i rådets förordning (EEG) nr 1408/71
om tillämplig lagstiftning beträffande arbetstagare som sänds till annan med-
lemsstat

(96/554/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS ADMINISTRATIVA
KOMMISSION FÖR SOCIAL TRYGGHET FÖR MIGRERAN-
DE ARBETARE HAR BESLUTAT FÖLJANDE

med beaktande av artikel 81 a i rådets förordning (EEG) nr 1408/71 av den 14 juni 1971 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen, enligt vilken administrativa kommissionen har till uppgift att handha administrativa frågor samt frågor om tolkning av bestämmelserna i förordning (EEG) nr 1408/71 och senare förordningar, och

med beaktande av följande:

Beslut nr 128 av den 17 oktober 1985 bör aktualiseras.

I artiklarna 14.1 och 14b.1 i förordning (EEG) nr 1408/71 föreskrivs ett undantag från den allmänna regeln i artikel 13.2 a och 13.2 c i denna förordning, för att underlätta för arbetstagare att utöva sin rätt till fri rörlighet.

Syftet med dessa bestämmelser är därmed att undvika för arbetstagare såväl som för arbetsgivare och socialförsäkringsinstitutioner de administrativa komplikationer som skulle uppstå vid tillämpningen av den allmänna regeln i artikel 13. a och 13.2 c i förordningen när det rör sig om en kort anställningsperiod i en annan medlemsstat

än den där företaget har sitt säte eller ombord på ett fartyg som för en annan medlemsstats flagga.

Artiklarna 14.1 och 14b.1 i förordning (EEG) nr 1408/71 måste i egenskap av undantag tolkas strikt.

Det är lämpligt att avgränsa deras tillämpningsområde och att i detta syfte upprätta en förteckning över särskilda fall som skulle kunna uppstå.

Trots att undantagen från de allmänna reglerna i artikel 13 skall tolkas strikt är det, i syfte att förenkla och för att ta hänsyn till domstolens rättspraxis, lämpligt att utvidga tillämpningsområdet för artiklarna 14.1 och 14b.1 i förordningen till att gälla när en arbetstagare anställs i syfte att sändas ut från den medlemsstat där företaget har sitt säte eller driver en verksamhet, till en annan medlemsstats territorium eller för att arbeta på ett fartyg som för en annan medlemsstats flagga.

I detta hänseende är ett av de avgörande kriterierna för tillämpningen av artiklarna 14.1 och 14b.1 i förordningen att det finns ett anställningsförhållande mellan företaget och arbetstagaren.

Det skydd och den rättssäkerhet, som arbetstagaren och den institution han är försäkrad hos har rätt till, kräver fullständiga garantier att det direkta anställningsförhållan-

21. 9. 96

SV

Europeiska gemenskapernas officiella tidning

Nr L 241/29

det upprätthålls under hela utsändningsperioden. Därför bör möjligheten att tillämpa detta beslut begränsas till företag som normalt bedriver sin verksamhet i den medlemsstat vars lagstiftning fortsätter att gälla för den utsände arbetstagaren.

Det är lämpligt att undvika missbruk genom förlängningar av utsändningsperioden som uppstår på grund av upprepade tidsavbrott.

Garantierna för att anställningsförhållandet upprätthålls upphör om den utsände arbetstagaren ställs till ett tredje företags förfogande.

De administrativa komplikationer som skall undvikas genom artikel 14.1 a kvarstår under alla omständigheter om den arbetstagare som anställts av ett företag i en medlemsstat, i syfte att sändas ut till en annan medlemsstat, dessförinnan omfattades av en tredje medlemsstats eller tredje lands lagstiftning och än mer om arbetstagaren redan innan omfattades av lagstiftningen i den medlemsstat till vilken han är utsänd. Syftet med artikel 14.1 a skulle i dessa fall inte uppnås. I tillämpliga fall gäller detta också för artikel 14b.1.

Det är nödvändigt att under utsändningsperioden utföra kontroller, särskilt i fråga om inbetalning av avgifter och om anställningsförhållandet består för att undvika missbruk av reglerna ovan, och att informera de administrativa instanserna, arbetsgivare och arbetstagare.

Arbetstagaren och arbetsgivaren måste vederbörligen informeras om under vilka villkor som den utsände arbetstagaren i fortsättningen omfattas av lagstiftningen i den medlemsstat från vilken han är utsänd.

Administrativa kommissionen har fattat beslut i enlighet med artikel 80.3 i förordning (EEG) nr 1408/71.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

1. Bestämmelserna i artiklarna 14.1 och 14b.1 i förordning (EEG) nr 1408/71 är tillämpliga när det gäller en arbetstagare som omfattas av en medlemsstats lagstiftning (det land från vilken arbetstagaren sänds ut) på grund av avlönad förvärvsverksamhet hos ett företag, och som av detta företag sänds ut till en annan medlemsstat (sysselsättningsland) för att där utföra arbete för företagets räkning.

Arbetet skall betraktas som utfört för företaget i det land från vilket arbetstagaren sänds ut när det fastställs att arbetet utförs för detta företag och när det finns ett

anställningsförhållande mellan den anställda och det företag som sänt ut honom.

För att avgöra om det finns ett anställningsförhållande och om arbetstagaren fortfarande är anställd hos det företag som sänt ut honom bör ett flertal faktorer tas i beaktande, bl. a. ansvaret för anställning, anställningskontrakt, uppsägning och arbetets art.

2. Inom ramen för de bestämmelser som föreskrivs i punkt 1 i detta beslut, skall de ovan nämnda artiklarna 14.1 och 14b.1 fortsättningsvis gälla under följande förutsättningar:

a) Utsändning av fast anställd personal

När en arbetstagare som sänts ut till ett företag i sysselsättningslandet samtidigt är utsänd till ett eller flera andra företag i sysselsättningslandet, under förutsättning att arbetstagaren fortsätter att utföra arbete för det företag som sänt ut honom.

Detta kan särskilt vara fallet om företaget har sänt ut den anställda till en annan medlemsstat för att han där successivt eller samtidigt skall utföra arbete för två eller flera företag i samma medlemsstat.

b) Utsändning av personal som anställts för att sändas ut

När en arbetstagare som omfattas av en medlemsstats lagstiftning i enlighet med bestämmelserna i förordning (EEG) nr 1408/71 anställs i den medlemsstat där företaget har sitt säte eller en verksamhet, för att sändas ut för att arbeta för detta företags räkning, antingen till en annan medlemsstats territorium eller ombord på fartyg som för en annan medlemsstats flagga under förutsättning att

- i) anställningsförhållandet mellan företaget och arbetstagaren upprätthålls under utsändningsperioden,
- och
- ii) detta företag i vanliga fall utövar sin verksamhet inom den förstnämnda medlemsstatens territorium, det vill säga

— om det rör sig om ett företag vars verksamhet består i att tillfälligt ställa personal till andra företags förfogande och om detta företag vanligtvis ställer personal till förfogande för företag som har sin verksamhet på denna stats territorium, med sikte på anställning av denna personal där, och i andra fall

— om företaget utövar omfattande verksamhet inom den förstnämnda medlemsstatens territorium och vanligtvis anställer sin personal där.

Nr L 241/30

SV

Europeiska gemenskapernas officiella tidning

21. 9. 96

- c) Ett tillfälligt avbrott i den anställdes arbete hos företaget i sysselsättningslandet betraktas inte som ett avbrott i utsändningen i den mening som avses i artiklarna 14.1 och 14b.1.
3. Bestämmelserna i artiklarna 14.1 och 14b.1 är ej tillämpliga eller upphör att vara det särskilt
- a) om det företag till vilket arbetstagaren är utsänd ställer denne till förfogande för ett annat företag i samma medlemsstat,
- b) om den arbetstagare som sänts ut till en medlemsstat ställs till förfogande för ett företag som är beläget i en annan medlemsstat,
- c) om arbetstagaren anställs i en medlemsstat för att av ett företag som är beläget i en andra medlemsstat sändas ut till ett företag i en tredje medlemsstat.
4. a) Den behöriga institutionen i den medlemsstat vars lagstiftning fortsätter att gälla för den utsände arbetstagaren skall, i enlighet med artiklarna 14.1 och 14b.1 och i de fall som avses i detta beslut, vederbörligen informera den berörda arbetsgivaren och arbetstagaren om de villkor som gäller för att den utsände arbetstagaren också fortsättningsvis skall kunna omfattas av denna lagstiftning. Arbetsgivaren skall härigenom upplysas om att det kan ske kontroller under hela utsändningsperioden för att fastställa att denna inte har upphört. Dessa kontroller kan särskilt avse inbetalningen av avgifter och upprätthållandet av anställningsförhållandet.
- b) Både den utsände arbetstagaren och arbetsgivaren skall informera den behöriga institutionen i anställningsstaten om alla ändrade förhållanden som uppstår under utsändningsperioden, särskilt
- om en begärd utsändning inte har genomförts eller om en begärd förlängning av en utsändning inte har ägt rum,
- om verksamheten avbrutits under andra omständigheter än den som avses i punkt 2 c i detta beslut,
- om den utsände arbetstagaren av sin arbetsgivare har ställts till förfogande för ett annat företag i den stat från vilken han utsänts, särskilt vid fusion eller överlåtelse av företag.
- c) Den behöriga institutionen i det land från vilket arbetstagaren sänts ut skall i förekommande fall och på begäran av institutionen i sysselsättningslandet förse denna med de upplysningar som nämns i stycke b under denna punkt.
- d) De behöriga institutionerna i den stat från vilken arbetstagaren sänts ut och i sysselsättningslandet skall samarbeta i genomförandet av ovan nämnda kontroller samt om det uppstår oklarheter vid tillämpningen av artikel 14.1 a och 14.1 b i förordning (EEG) nr 1408/71.
5. Detta beslut som ersätter beslut nr 128 av den 17 oktober 1985 skall tillämpas från och med första dagen i den månad som följer efter offentliggörandet i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

G. MICCIO

Ordförande i administrativa
kommissionen

KOMMISSIONEN

EUROPEISKA GEMENSKAPERNA ADMINISTRATIVA KOMMISSION FÖR SOCIAL TRYGGHET FÖR MIGRERANDE ARBETARE

BESLUT nr 164

av den 27 november 1996

om de blanketter som behövs för tillämpningen av rådets förordningar (EEG) nr 1408/71 och (EEG) nr 574/72 (E101 och E 102)

(Text av betydelse för EES)

(97/533/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNA ADMINISTRATIVA KOMMISSION FÖR SOCIAL TRYGGHET FÖR MIGRERANDE ARBETARE HAR BESLUTAT FÖLJANDE

med beaktande av artikel 81a i rådets förordning (EEG) nr 1408/71 av den 14 juni 1971 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen (⁽¹⁾), enligt vilken Administrativa kommissionen har till uppgift att handha samtliga administrativa frågor som följer av förordning (EEG) nr 1408/71 och följande förordningar,

med beaktande av artikel 2.1 i rådets förordning (EEG) nr 574/72 av den 21 mars 1972 om tillämpningen av förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda eller deras familjer flyttar inom gemenskapen (⁽²⁾) enligt vilken det är Administrativa kommissionens uppgift att utarbeta blanketter för intyg, bestyrkta utlåtan- den, deklarationer, ansökningar och andra handlingar som behövs för tillämpningen av förordningarna, och

med beaktande av följande:

Dessa blanketter bör anpassas i syfte att beakta beslut nr 162.

Dessa blanketter bör anpassas i syfte att användas inom hela den utvidgade gemenskapen efter Finlands, Sveriges och Österrikes anslutning.

Avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet av den 2 maj 1992, ändrat genom protokoll av den 17 mars 1993, bilaga VI, genomför förordningarna (EEG) nr 1408/71 och 574/72 inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Genom beslut av Gemensamma EES-kommittén kommer de blanketter som behövs för tillämpningen av förordningarna (EEG) nr 1408/71 och 574/72 att anpassas och införas inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Av praktiska skäl bör de blanketter som används inom gemenskapen respektive inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet vara identiska.

Frågan om vilket språk blanketterna skall upprättas på har avgjorts genom Administrativa kommissionens rekommendation nr 15.

(⁽¹⁾) EGT nr L 149, 5.7.1971, s. 2.

(⁽²⁾) EGT nr L 74, 27.3.1972, s. 1.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

1. Blanketterna E 101 och E 102 som fastställdes i beslut nr 130 av den 17 oktober 1985 skall ersättas av blanketterna i bilagan till detta beslut.
2. De behöriga myndigheterna i medlemsstaterna skall till berörda personer (förmånsberättigade personer, institutioner, arbetsgivare osv.) tillhandahålla bifogade blanketter.
3. Varje blankett skall finnas tillgänglig på gemenskapens officiella språk och utformas på ett sådant sätt att uppställningen i de olika versionerna helt stämmer överens och därigenom gör det möjligt för varje person eller organ (förmånsberättigade personer, institutioner, arbetsgivare osv.) att få en blankett som är tryckt på deras eget språk.
4. Detta beslut som ersätter beslut nr 130 skall tillämpas från och med den första dagen i den månad som följer efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Denis CROWLEY

Ordförande i Administrativa kommissionen

14.12.2001

SV

Europeiska gemenskapernas officiella tidning

L 329/73

**EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS ADMINISTRATIVA KOMMISSION FÖR SOCIAL TRYGGHET
FÖR MIGRERANDE ARBETARE****BESLUT nr 181****av den 13 december 2000****om tolkningen av artiklarna 14.1, 14a.1, 14b.1 och 14b.2 i rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om
tillämplig lagstiftning beträffande utsända arbetstagare och egenföretagare som bedriver tillfällig
verksamhet utanför den behöriga staten****(Text av betydelse för EES)****(2001/891/EG)****ADMINISTRATIVA KOMMISSIONEN FÖR SOCIAL TRYGGHET FÖR MIGRERANDE ARBETARE HAR FATTAT DETTA
BESLUT**

med beaktande av artikel 81 a i rådets förordning (EEG) nr 1408/71 av den 14 juni 1971 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen, enligt vilken Administrativa kommissionen har till uppgift att handha administrativa frågor samt frågor om tolkning av bestämmelserna i förordning (EEG) nr 1408/71 och senare förordningar, och

av följande skäl:

- (1) Beslut nr 162 av den 31 maj 1996 bör uppdateras.
- (2) I artiklarna 14.1, 14a.1, och 14b.1 och 14b.2 i förordning (EEG) nr 1408/71 föreskrivs ett undantag från den allmänna regeln i artikel 13.2 a, 13.2 b och 13.2 c i förordningen för att bl.a. främja frihet att tillhandahålla tjänster för företag som använder sig av den genom att sända arbetstagare till andra medlemsstater än den där de är etablerade samt fri rörlighet för arbetstagare i andra medlemsstater att överbrygga hindren för den fria rörligheten för arbetstagare och även åstadkomma den växelverkan som behövs mellan ekonomierna genom att undvika administrativa svårigheter, särskilt för arbetstagarna och företagen.
- (3) Syftet med dessa bestämmelser är därmed att såväl för arbetstagare som för arbetsgivare och behöriga institutioner undvika de administrativa svårigheter som skulle kunna uppstå vid tillämpningen av den allmänna regeln i artikel 13.2 a, 13.2 b och 13.2 c i förordningen, när det rör sig om korttidsanställning i en annan medlemsstat eller på ett fartyg som för en annan flagga än den medlemsstat där företaget har sitt säte eller en verksamhet eller den stat där egenföretagaren normalt utövar sin verksamhet.
- (4) Det är nödvändigt att avgränsa tillämpningsområdet för artikel 14a.1 a med beaktande av domstolens rättspraxis.
- (5) Artiklarna 14.1, 14a.1, 14b.1 och 14b.2 i förordning (EEG) nr 1408/71 utgör undantag från den allmänna regeln i artikel 13.2 a, 13.2 b och 13.2 c i förordningen.

L 329/74

SV

Europeiska gemenskapernas officiella tidning

14.12.2001

- (6) Det är lämpligt att mer exakt begränsa tillämpningsområdet för dessa bestämmelser och att, i detta syfte upprätta en förteckning över de enskilda fall som kan uppstå.
- (7) Tillämpningsområdet för artiklarna 14.1 eller 14b.1 i förordningen bör i förenklingssyfte och för att beakta domstolens rättspraxis också utvidgas till att omfatta det fall när en arbetstagare anställs i den medlemsstat där företaget har sitt säte eller en verksamhet, i syfte att sändas ut för att arbeta i en annan medlemsstat eller på ett fartyg som för en annan medlemsstats flagga.
- (8) I detta hänseende är det första avgörande kriteriet för tillämpningen av artiklarna 14.1 eller 14b.1 i förordningen att det finns ett direkt anställningsförhållande mellan företaget som anställt arbetstagaren och arbetstagaren.
- (9) Skyddet för arbetstagaren och den rättssäkerhet som arbetstagaren och den institution han är försäkrad hos har rätt till kräver att det ges fullständiga garantier för att det direkta anställningsförhållandet upprätthålls under utsändningsperioden.
- (10) Det andra avgörande kriteriet för tillämpningen av artiklarna 14.1 eller 14b.1 i förordningen är att företaget har anknytning till etableringsstaten. Möjligheten till utsändning bör därför begränsas till att omfatta endast företag som normalt bedriver sin verksamhet i den medlemsstat vars lagstiftning den utsända arbetstagaren fortfarande omfattas av. Således åsyftas endast företag som vanligen bedriver verksamhet av betydande omfattning inom etableringsstatens territorium.
- (11) Det är nödvändigt att förhindra oskäligen förlängningar av utsändningsperioden som uppstår på grund av upprepade tidsavbrott.
- (12) Garantierna för att anställningsförhållandet upprätthålls upphör om den utsände arbetstagaren ställs till ett tredje företags förfogande.
- (13) De administrativa svårigheter som skall undvikas genom artikel 14.1 kvarstår under alla omständigheter, om den arbetstagare som anställts av ett företag i en medlemsstat, men i syfte att sändas ut till en annan medlemsstat, dessförinnan omfattades av en tredje medlemsstats eller tredje lands lagstiftning och särskilt om arbetstagaren redan innan omfattades av lagstiftningen i den medlemsstat till vilken han är utsänd. Syftet med artikel 14.1 skulle i dessa fall inte uppnås. I tillämpliga fall gäller detta också för artikel 14b.1.
- (14) Det är nödvändigt att under utsändningsperioden kunna utföra alla kontroller, särskilt i fråga om inbetalning av avgifter och upprätthållande av det direkta anställningsförhållandet för att undvika missbruk av reglerna ovan, och att sammanställa adekvat information till de administrativa instanserna samt till arbetsgivare och arbetstagare.
- (15) Arbetstagaren och arbetsgivaren måste vederbörligen informeras om under vilka villkor som den utsände arbetstagaren i fortsättningen omfattas av lagstiftningen i den medlemsstat från vilken han är utsänd.
- (16) Intyget (blankett E 101) kan ha retroaktiv effekt fast det skall helst utfärdas i förväg.
- (17) Det är nödvändigt att klargöra de rättsliga effekterna av det intyg (blankett E 101) som föreskrivs i artiklarna 11 och 11a i rådets förordning (EEG) nr 574/72 och följaktligen institutionernas skyldighet att samarbeta.
- (18) Bedömningen och kontrollen av företagets och arbetstagarnas situation skall göras av socialförsäkringsinstitutionerna med relevanta garantier så att det inte hindrar friheten att tillhandahålla tjänster och den fria rörligheten för arbetstagare.
- (19) Principen om lojalt samarbete som föreskrivs i artikel 10 i EG-fördraget ålägger behöriga institutioner vissa skyldigheter att genomföra bestämmelserna i artiklarna 14.1, 14a.1, 14b.1 och 14b.2 och Administrativa kommissionens roll bör preciseras så att denna princip kan tillämpas.

14.12.2001

SV

Europeiska gemenskapernas officiella tidning

L 329/75

- (20) Det är också nödvändigt att precisera reglerna för Administrativa kommissionens funktion och förfarande, när det gäller att fungera som medlare i de fall institutionerna intar skiljaktiga ståndpunkter.

Administrativa kommissionen tillämpar bestämmelserna i artikel 80.3 i förordning (EEG) nr 1408/71.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

1. Bestämmelserna i artiklarna 14.1 och 14b.1 i förordning (EEG) nr 1408/71 är tillämpliga när det gäller en arbetstagare som omfattas av en medlemsstats lagstiftning (det land från vilken arbetstagaren utsänds) på grund av utövande av avlönad verksamhet hos ett företag, och som av detta företag sänds ut till en annan medlemsstat (sysselsättningsstat) för att där utföra arbete för företagets räkning.

Arbetet skall betraktas som utfört för företaget i det land från vilket arbetstagaren sänds ut när det fastställs att arbetet utförs för detta företag och när det finns ett direkt anställningsförhållande mellan den anställda och det företag som sänt ut honom.

För att kunna avgöra om det finns ett sådant direkt anställningsförhållande, under förutsättning således att arbetstagaren fortfarande är anställd hos det företag som sänt ut honom, bör ett flertal faktorer tas i beaktande, bl.a. ansvaret för rekrytering, anställningskontrakt, uppsägning samt befogenhet att fastställa arbetets art.

2. När det gäller artikel 14a.1 krävs det att den berörda personen skall ha utfört arbete som egenföretagare i den medlemsstat som han utsänds ifrån innan han utför arbete i sysselsättningsstaten. Detta villkor innebär att egenföretagaren under en viss tid har utfört verksamhet av betydande omfattning i etableringsstaten, innan han beger sig till en annan medlemsstat för att där utföra arbete som anställd eller egenföretagare, och att omfattningen och varaktigheten av detta arbete är fastställd på förhand och att det skall styrkas genom relevanta avtal.

Under den period egenföretagaren utför arbete skall han i etableringsstaten uppfylla de villkor som gör det möjligt för honom att utöva sin verksamhet när han flyttar tillbaka. I detta syfte skall han upprätthålla den infrastruktur som är nödvändig för utövandet av verksamheten i etableringsstaten i enlighet med denna medlemsstats lagstiftning som t.ex. nyttjande av kontorsutrymmen, inbetalning av avgifter till socialförsäkringssystem, inbetalning av skatt, innehav av ett yrkeskort och ett momsregistreringsnummer eller registrering hos handelskammare eller yrkesorganisation.

3. Inom ramen för de bestämmelser som föreskrivs i punkt 1 i detta beslut, skall de ovan nämnda artiklarna 14.1 och 14b.1 fortsättningsvis gälla under följande förutsättningar:

a) Utsändning av fast personal

Föreligger när en arbetstagare som sänts ut av företaget i utsändningsstaten till ett företag i sysselsättningsstaten samtidigt är utsänd till ett eller flera andra företag i sysselsättningsstaten, under förutsättning att arbetstagaren fortsätter att utföra arbete för det företag som sänt ut honom. Detta kan särskilt vara fallet om företaget har sänt ut den anställda till en annan medlemsstat för att han där samtidigt eller i följd skall utföra arbete för två eller flera företag i samma medlemsstat.

b) Utsändning av personal som anställts för att sändas ut

Föreligger när en arbetstagare som omfattas av en medlemsstats lagstiftning i enlighet med bestämmelserna i förordning (EEG) nr 1408/71 anställs i den medlemsstat där företaget har sitt säte eller en verksamhet, för att sändas ut för detta företags räkning, antingen till en annan medlemsstats territorium eller ombord på ett fartyg som för en annan medlemsstats flagga, under förutsättning att

- i) det direkta anställningsförhållandet mellan företaget och arbetstagaren upprätthålls under utsändningsperioden, och
- ii) detta företag normalt bedriver sin verksamhet inom den förstnämnda medlemsstatens territorium.

För att, vid behov och i tvivelsmål, kunna fastställa om ett företag, som tillfälligt anställer personal vanligen bedriver en verksamhet av betydande omfattning inom den medlemsstats territorium där det är etablerat, skall den behöriga institutionen i denna medlemsstat undersöka alla kriterier för den verksamhet som bedrivs av detta företag. I dessa kriterier ingår bland annat den plats där företaget har sitt säte och sitt huvudkontor, den administrativa personalstyrkans storlek i etableringsstaten respektive i den andra medlemsstaten, den plats där de arbetstagare som skall utsändas rekryteras och där de flesta avtal sluts med kunderna, den lagstiftning som är tillämplig på de avtal som företaget har ingått med arbetstagarna å ena sidan och med kunderna å andra sidan, samt omsättningen under en period som är tillräckligt karakteristisk i varje berörd medlemsstat. Denna förteckning är inte uttömmande, eftersom valet av kriterier måste anpassas till varje enskilt fall och beakta den verkliga arten av den verksamhet som bedrivs av företaget i etableringsstaten.

Ett företag som är etablerat i en medlemsstat, som sänder ut arbetstagare till en annan medlemsstat och som i den första medlemsstaten bedriver rent intern verksamhet kan inte åberopa artikel 14.1 a i förordning (EEG) nr 1408/71.

- c) Ett tillfälligt avbrott i den anställdes arbete hos företaget i anställningsstaten betraktas inte som ett avbrytande av utsändningen i den mening som avses i artiklarna 14.1 och 14b.1.
4. Bestämmelserna i artiklarna 14.1 och 14b.1 är inte tillämpliga eller upphör att vara det särskilt
- a) om det företag till vilket arbetstagaren är utsänd ställer denne till förfogande för ett annat företag i samma medlemsstat,
 - b) om den arbetstagare som sänts ut till en medlemsstat ställs till förfogande för ett företag som är beläget i en annan medlemsstat,
 - c) om arbetstagaren anställs i en medlemsstat för att av ett företag som är beläget i en annan medlemsstat sändas ut till ett företag i en tredje medlemsstat.
5. a) Den behöriga institutionen i den medlemsstat vars lagstiftning personen i fråga fortsätter att omfattas av skall, i enlighet med artiklarna 14.1 och 14b.1 och i de fall som avses i detta beslut, vederbörligen informera den berörda arbetsgivaren och arbetstagaren om under vilka förutsättningar den utsända arbetstagaren kommer att omfattas av denna lagstiftning. Arbetsgivaren skall härigenom upplysas om att det under hela utsändningsperioden kan ske kontroller för att fastställa att utsändningen inte har upphört. Dessa kontroller kan bl.a. omfatta inbetalningen av avgifter och upprätthållandet av anställningsförhållandet.
- Den behöriga institutionen i etableringsstaten, vars lagstiftning egenföretagaren även fortsättningsvis omfattas av på grundval av artikel 14a.1 och artikel 14b.2 underrättar i vederbörlig ordning egenföretagaren om vilka villkor som skall uppfyllas för att han skall fortsätta att omfattas av denna lagstiftning. Egenföretagaren skall informeras om möjligheten till kontroll under hela den period han utför tillfällig verksamhet som egenföretagare i sysselsättningsstaten för att kunna påvisa att villkoren för utövandet av verksamheten inte har ändrats. Dessa kontroller kan bl.a. omfatta inbetalning av avgifter och bibehållandet av den infrastruktur som är nödvändig för utövandet av verksamheten i etableringsstaten.
- b) Både den utsände arbetstagaren och arbetsgivaren skall informera den behöriga institutionen i etableringsstaten om alla ändrade förhållanden som uppstår under utsändningsperioden, särskilt
- om en begärd utsändning inte har genomförts eller om en begärd förlängning av en utsändning inte har ägt rum,
 - om verksamheten avbrutits under andra omständigheter än den som avses i punkt 3 c i detta beslut,
 - om den utsände arbetstagaren av sin arbetsgivare har ställts till förfogande för ett annat företag i den stat från vilken han sänts, särskilt vid fusion eller överlåtelse av företag.
- c) Den behöriga institutionen i det land från vilket arbetstagaren utsänts skall i förekommande fall och på sysselsättningsstatens begäran förse denna med de upplysningar som nämns i stycke b under denna punkt.

14.12.2001

SV

Europeiska gemenskapernas officiella tidning

L 329/77

- d) De behöriga institutionerna i den stat från vilken arbetstagaren utsänts och i sysselsättningsstaten skall samarbeta i genomförandet av ovan nämnda kontroller samt om det uppstår tvivel kring tillämpligheten av artiklarna 14.1 b, 14a.1, 14b.1 och 14b.2 i förordning (EEG) nr 1408/71.
6. Intyg E 101 skall helst utfärdas innan den berörda perioden börjar. Intyget kan dock utfärdas under denna period och även efter utgången av denna period då det kan ha retroaktiv verkan.
7. Skyldigheten att samarbeta som föreskrivs i punkt 5 d i beslutet gäller även följande:
- a) Den behöriga institutionen i den stat från vilken arbetstagaren har utsänts gör en ordentlig bedömning av de faktiska omständigheter som är relevanta för tillämpningen av artiklarna 14.1, 14a.1, 14b.1 och 14b.2 i förordning (EEG) nr 1408/71 samt artiklarna 11 och 11a i förordning (EEG) nr 574/72, och garanterar därmed att de uppgifter som lämnas på intyg E 101 är korrekta.
 - b) Den behöriga institutionen i sysselsättningsstaten och i alla andra medlemsstater anser sig bunden av intyg E 101, så länge intyget inte har återkallats eller förklarats ogiltigt av den behöriga institutionen i den stat från vilken arbetstagaren har utsänts.
 - c) Den behöriga institutionen i den stat från vilken arbetstagaren har utsänts gör en omprövning av om detta intyg har utfärdats på ett korrekt underlag och återkallar i förekommande fall intyget, om institutionen i sysselsättningsstaten uttrycker tvivel om korrektheten i de uppgifter som utgör underlag för uppgifterna på intyget.
8. Socialförsäkringsinstitutionerna bedömer och kontrollerar de situationer som hänför sig till artiklarna 14.1, 14a.1, 14b.1 och 14b.2 i förordning (EEG) nr 1408/71 och ger de berörda företagen och arbetstagarna alla relevanta garantier så att inte friheten att tillhandahålla tjänster och den fria rörligheten för arbetstagare hindras. De kriterier som har valts för att bl.a. bedöma om ett företag vanligtvis bedriver betydande verksamhet inom en medlemsstats territorium, om ett anställningsförhållande kvarstår mellan en arbetstagare och ett företag eller om en egenföretagare bibehåller nödvändig infrastruktur för att bedriva sin verksamhet i en medlemsstat skall fastställas objektivt, berörda parter skall underrättas om dem och de skall tillämpas på samma sätt i liknande situationer.
9. Om de berörda behöriga institutionerna inte lyckas uppnå enighet, skall de via sin regeringsrepresentant förelägga Administrativa kommissionen ett meddelande som, med inriktning på att uppnå enighet, skall behandlas på det första mötet efter den tjugonde dagen efter det att detta meddelande inkommit.
10. Administrativa kommissionen främjar samarbetet mellan de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna när det gäller genomförandet av artiklarna 14.1, 14a.1, 14b.1 och 14b.2 genom att underlätta uppföljningen och utbytet av information, erfarenheter och goda metoder när det gäller att fastställa och justera bedömningskriterier för såväl företagens situationer som arbetstagarnas samt kontrollåtgärder. I detta syfte utarbetar den successivt etiska regler för myndigheter, företag och arbetstagare när det gäller utsändning av anställda och egenföretagare med tillfällig verksamhet utanför etableringsstaten.
11. Detta beslut, som ersätter beslut nr 162 av den 31 maj 1996, är tillämpligt från och med första dagen i den månad som följer på offentliggörandet i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Jean-Claude FILLON

Ordförande i Administrativa kommissionen

L 55/80

SV

Europeiska unionens officiella tidning

1.3.2003

BESLUT nr 186

av den 27 juni 2002

om mallar till de blanketter som behövs för tillämpningen av rådets förordning (EEG) nr 1408/71 och rådets förordning (EEG) nr 574/72 (E 101)

(Text av betydelse för EES)

(2003/149/EG)

EUROPEISKA GEMSKAPERNAS ADMINISTRATIVA KOMMISSION FÖR SOCIAL TRYGGHET FÖR MIGRERANDE ARBETARE HAR BESLUTAT FÖLJANDE

med beaktande av artikel 81 a i rådets förordning (EEG) nr 1408/71 av den 14 juni 1971 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen ⁽¹⁾, enligt vilken Administrativa kommissionen har till uppgift att handha samtliga administrativa frågor som följer av förordning (EEG) nr 1408/71 och följande förordningar,

med beaktande av artikel 2.1 i rådets förordning (EEG) nr 574/72 ⁽²⁾ enligt vilken det är Administrativa kommissionens uppgift att utarbeta blanketter för intyg, bestyrkta utlåtanden, deklarationer, ansökningar och andra handlingar som behövs för tillämpningen av förordningarna,

med beaktande av beslut nr 172 av den 9 december 1998 om de blanketter som behövs för tillämpningen av rådets förordningar (EEG) nr 1408/71 och (EEG) nr 574/72 (E 101) ⁽³⁾, och

av följande skäl:

- (1) Blankett E 101 bör anpassas så att tillämplig lagstiftning för anställda vid företag som utför internationella transporter intygas av den behöriga institutionen.
- (2) Avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet av den 2 maj 1992, ändrat genom protokoll av den 17 mars 1993, bilaga VI, genomför förordningarna (EEG) nr 1408/71 och (EEG) nr 574/72 inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.
- (3) Genom beslut av Gemensamma EES-kommittén kommer de blanketter som behövs för att tillämpa förordningarna (EEG) nr 1408/71 och (EEG) nr 574/72 att anpassas och införas inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.
- (4) Av praktiska skäl bör samma blanketter användas inom gemenskapen och inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.
- (5) Frågan om vilket språk blanketterna skall upprättas på har avgjorts genom Administrativa kommissionens rekommendation nr 15.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

1. Den mall till blankett E 101 som återges i beslut nr 172 skall ersättas av den mall som finns som bilaga till detta beslut.
2. De behöriga myndigheterna i medlemsstaterna skall till berörda parter (förmänsberättigade personer, institutioner, arbetsgivare osv.) tillhandahålla blanketter enligt bifogade mall.
3. Blanketten skall finnas tillgänglig på gemenskapens officiella språk och utformas på ett sådant sätt att uppställningen i de olika versionerna helt stämmer överens och därigenom gör det möjligt för varje person eller organ som blanketten är avsedd för (förmänsberättigade personer, institutioner, arbetsgivare osv.) att få blanketter på sitt eget språk.
4. Detta beslut skall tillämpas från och med den första dagen i den månad som följer efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Carlos GARCÍA DE CORTÁZAR Y NEBREA

Ordförande i Administrativa kommissionen

⁽¹⁾ EGT L 149, 5.7.1971, s. 2.⁽²⁾ EGT L 74, 27.3.1972, s. 1.⁽³⁾ EGT L 143, 8.6.1999, s. 13.

EUROPEISKA GEMENSKAPERNA
Förordningar om social trygghet
EES (*)

Se anvisningar på baksidan

E 101

☐

(¹)

INTYG OM TILLÄMPLIG LAGSTIFTNING

Förordning 1408/71: art. 13.2 d; art. 14.1 a; art. 14.2 a; art. 14.2 b; art. 14a.1 a, 14a.2 och 14a.4; art. 14b.1, 14b.2 och 14b.4; art. 14c.a; art. 14e; art. 17

Förordning 574/72: art. 11.1; art. 11a.1; art. 12a.2 a, 12a.5 c och 12a.7 a; art 12b

1.	☐ Anställd		☐ Egenföretagare	
1.1	Efternamn (²)			
1.2	Förnamn:	Tidigare efternamn (²)		
1.3	Födelsedatum (³)	Medborgarskap	D.N.I. (⁴)	
1.4	Stadigvarande adress			
	Gata	Nr	Box	
	Ort	Postnummer	Land	
1.5	Försäkringsnummer (⁵)			

2.	☐ Arbetsgivare		☐ Verksamhet som egenföretagare	
2.1	Arbetsgivarens eller firmans namn			
2.2	Identifieringsnummer (⁶)			
2.3	Arbetsgivaren är ett personaluthyrningsföretag	ja ☐	nej ☐	
2.4	Adress			
	Telefon	Fax	E-post	
	Gata	Nr	Box	
	Ort	Postnummer	Land	

3. Ovannämnd försäkrad

3.1 ☐ är anställd hos ovannämnd arbetsgivare sedan
☐ utövar verksamhet som egenföretagare sedan
i

3.2 ☐ sänds ut eller skall utöva verksamhet som egenföretagare för en period som beräknas vara
fr.o.m. t.o.m.

3.3 ☐ i nedanstående företag ☐ på nedanstående fartyg

3.4	Företags- eller fartygsnamn			
3.5	Adress			
	Gata	Nr	Box	
	Ort	Postnummer	Land	
	Gata	Nr	Box	
	Ort	Postnummer	Land	
3.6	Identifieringsnummer (⁶)			

E 101

4. Vem är ansvarig för utbetalning av den utsända arbetstagarens lön och för inbetalning av socialförsäkringsavgifter?

4.1 Den i punkt 2 nämnda arbetsgivaren ☐

4.2 Det i punkt 3.4 nämnda företaget ☐

4.3 Annan ☐, i så fall anges

Namn och

Adress

Gata Nr Box

Ort Postnummer Land

5. Den försäkrade är fortsatt omfattad av lagstiftningen i landet

☐

(¹)

5.1 enligt bestämmelserna i artikel

☐ 13.2 d

☐ 14.1 a

☐ 14.2 a

☐ 14.2 b

☐ 14a.1 a

☐ 14a.2

☐ 14a.4

☐ 14b.1

☐ 14b.2

☐ 14b.4

☐ 14c.a

☐ 14e

☐ 17

i förordning (EEG) nr 1408/71

5.2 ☐ fr.o.m. t.o.m.

5.3 ☐ så länge verksamheten varar (Se skrivelse av den

..... diariernr från den behöriga myndigheten eller ett av denna myndighet utsett organ i anställningslandet, som ger den försäkrade rätt att fortsätta att omfattas av lagstiftningen i det land varifrån han utsändes)

6. Den behöriga institutionen i den medlemsstat vars lagstiftning är tillämplig

6.1 Namn Kodnummer (?)

6.2 Adress

Telefon Fax E-post

Gata Nr Box

Ort Postnummer Land

6.3 Stämpel

6.4 Datum

6.5 Underskrift

E 101

ANVISNINGAR

Var vänlig fyll i denna blankett med tryckbokstäver och skriv endast på de streckade linjerna. Blanketten består av fyra sidor av vilka inga får utelämnas, även om de inte innehåller någon relevant information.

Den utsedda institutionen i den medlemsstat vars lagstiftning den anställda omfattas av skall fylla i blanketten på begäran av den anställda eller hans arbetsgivare och sända den till personen det gäller. Skall den anställda utsändas till Belgien, Nederländerna, Finland, Sverige eller Island skall institutionen även sända ett exemplar till, i Belgien: för anställda "Office national de sécurité sociale/ Rijksdienst voor sociale zekerheid" (centralkontoret för social trygghet) i Bryssel; för egenföretagare till "Caisse d'assurance sociales pour les travailleurs indépendants/Rijksinstituut voor sociale verzekering der zelfstandigen" i Bryssel; för sjömän till "Caisse de Secours et de Prévoyance des marins/de Hulp en Voorzorgskas voor Zeevarenden" i Antwerpen; för offentligt anställda till "Service des Relations internationales du Ministère des Affaires sociales"; i Nederländerna till "Sociale Verzekeringsbank" (socialförsäkringsbanken) i Amstelveen; i Finland till "Eläketurvakeskus" (Pensionsskyddscentralen) i Helsingfors; i Sverige till Riksförsäkringsverket i Stockholm; i Island till "Tryggingastofnun ríkisins" (statens socialförsäkringsinstitut) i Reykjavik.

Upplysningar till den försäkrade

Innan Du lämnar det land där Du är försäkrad för att bege Dig till en annan medlemsstat för att arbeta skall Du hos Din institution för sjuk- och moderskapsförsäkring begära blankett E 128 eller E 106, beroende på vilken som är tillämplig. Om Du eller en av Dina familjemedlemmar behöver sjukvårdsförmåner (t.ex. läkarvård, medicin, sjukhusvård osv.) i det land där Du arbetar, skall Du följa anvisningarna på tillämplig blankett. Om Du har med Dig blankett E 106 skall Du snarast möjligt förete den för behörig institution för sjuk- och moderskapsförsäkring på den ort där Du förvärvsarbetar. Om Du har med Dig blankett E 128 skall Du behålla den tills Du har behov av sjukvård. Om Du inte har med Dig en sådan blankett skall institutionen för sjuk- och moderskapsförsäkring på den ort där Du arbetar begära blanketten från den institution hos vilken Du är försäkrad.

Upplysningar till arbetsgivaren

En medlemsstat som erhåller en begäran om tillämpningen av de ovan nämnda artiklarna 14.1, 14b.1 eller 17 i förordning (EEG) nr 1408/71 skall i vederbörlig ordning underrätta arbetsgivaren och berörda arbetstagare om de villkor som gäller för att den utsände arbetstagaren skall kunna fortsätta att omfattas av lagstiftningen i sin medlemsstat.

Arbetsgivaren skall underrättas om att kontroll under utsändningsperioden kan förekomma i syfte att fastslå att denna period inte har löpt ut. Sådana kontroller kan, framför allt, avse inbetalning av avgifter och upprätthållande av ett organisatoriskt band. Dessutom skall den utsände arbetstagarens arbetsgivare informera den utsedda institutionen i den medlemsstat varifrån arbetstagaren har blivit utsänd om eventuella förändringar som har skett under utsändningsperioden, nämligen

- om den ansökta utsändningen inte har ägt rum eller om utsändningsperioden inte, såsom det har ansökts om, har blivit förlängd,
- om utsändningen har avbrutits, såvida inte detta avbrott i arbetstagarens verksamhet för företaget i anställningslandet enbart är tillfälligt,
- om den utsände arbetstagaren av sin arbetsgivare har överflyttats till ett annat företag i anställningslandet.

I de första två fallen skall han/hon returnera denna blankett till den behöriga institutionen i den medlemsstat varifrån han/hon utsåts.

Upplysningar till institutionen på vistelseorten

Om den berörda personen förete rätt intyg (E 128 eller E 106) skall försäkringsinstitutionen i vistelselandet också tillhandahålla honom förmåner tillfälligt vid olycksfall i arbetet eller arbetssjukdom. Behöver institutionen i sådant fall intyg E 123 skall detta begäras snarast möjligt:

i **Belgien**, för anställda vid fall av arbetssjukdom hos "Fonds des maladies professionnelles/Fonds voor beroepsziekten" (Arbetskadefonden) i Bryssel, och vid olycksfall i arbetet hos det försäkringsbolag som utsetts av arbetsgivaren;

i **Danmark**, hos "Arbejdsskadestyrelsen" i Köpenhamn;

i **Tyskland**, hos behörig "Berufsgenossenschaft" (olycksfallsförsäkringsinstitution);

i **Spanien**, hos "Direcciones Provinciales del Instituto Nacional de Seguridad Social" (provinnsdirektoraten under det nationella institutet för socialförsäkring);

i **Irland**, hos "Department of Health, Planning Unit" (hälsoministeriet, planeringsavdelningen), Dublin 2;

i **Italien**, hos det behöriga kontoret i provinsen för "Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro" (INAIL, centralinstitutet för försäkring mot olycksfall i arbetet);

i **Luxemburg**, hos "Association d'assurance contre les accidents" (föreningen för olycksfallsförsäkring)

i **Nederländerna**, hos "Sociale Verzekeringsbank" (socialförsäkringsbanken) i Amstelveen;

i **Österrike**, hos den behöriga institutionen för olycksfallsförsäkring;

i **Portugal**, hos "Centro Nacional de Protecção contra os Riscos Profissionais" (nationella försäkringskassan för olycksfall i arbetet och arbetssjukdomar), i Lissabon;

i **Finland**, hos "Tapaturmavakuutuslaitosten Liitto" (Olycksfallsförsäkringsanstalternas förbund), Bulevarden 28, 00120 Helsingfors;

i **Sverige**, hos Försäkringskassan;

i **övriga medlemsstater**, hos den behöriga sjukförsäkringsinstitutionen;

i **Island**, hos "Tryggingastofnun ríkisins" (statens socialförsäkringsinstitut) i Reykjavik;

i **Liechtenstein**, hos "Amt für Volkswirtschaft" (kontoret för nationalekonomi) i Vaduz;

i **Norge**, hos "Folketrygdkontoret for utenlandssaker" i Oslo.

När den berörda arbetstagaren omfattas av fransk socialförsäkring är den kassa som är behörig att medge rätt till förmåner den kassa han skall tillhöra, vilket kanske inte är den kassa som framgår av blankett E 101. Blankett E 128 eller E 123 skall i förekommande fall begäras från kassan på den berörda arbetstagarens stadigvarande bosättningsort.

När en egenföretagare omfattas av finsk eller isländsk socialförsäkring är det alltid nödvändigt att begära in blankett E 123.

När en arbetstagare som omfattas av isländsk socialförsäkring drabbas av olycksfall i arbetet eller arbetssjukdom skall arbetsgivaren alltid meddela detta till behörig institution.

③

E 101

ANMÄRKNINGAR

- (*) EES-avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, bilaga VI, social trygghet. Enligt detta avtal skall föreliggande blankett även vara tillämplig i Island, i Liechtenstein och i Norge.
- (1) Nationalitetsbeteckning för den medlemsstat vars lagstiftning berörd arbetstagare omfattas av : B = Belgien; DK = Danmark; D = Tyskland; GR = Grekland; E = Spanien; F = Frankrike; IRL = Irland; I = Italien; L = Luxemburg; NL = Nederländerna; A = Österrike; P = Portugal; FIN = Finland; S = Sverige; GB = Förenade kungariket; IS = Island; FL = Liechtenstein; N = Norge.
- (2) I fråga om spanska medborgare anges båda efternamnen från födelsen.
I fråga om portugisiska medborgare anges alla namn (förnamn, efternamn, flicknamn) i den ordning de framgår på identitetskort eller i pass.
- (3) Dag och månad skall anges med två siffror vardera och år med fyra siffror (exempel: 1 augusti 1921 = 01.08.1921).
- (4) I fråga om spanska medborgare anges i förekommande fall numret på nationella identitetskortet (DNI), även om giltighetstiden har gått ut. Om sådant saknas anges: "saknas".
- (5) I fråga om arbetstagare som omfattas av belgisk lagstiftning anges arbetstagarens identifieringsnummer i socialförsäkringen (NISS).
I fråga om arbetstagare som omfattas av dansk lagstiftning anges CPR-numret.
I fråga om arbetstagare som omfattas av nederländsk lagstiftning anges SOFI-numret.
- (6) Var vänlig ange så mycket information som möjligt som kan användas för att identifiera arbetsgivaren eller egenföretagarens företag.
För fartyg, ange namn och registreringsnummer.
För Belgien anges, när det gäller anställda, arbetsgivarens ONSS/RSZ-registreringsnummer och, när det gäller egenföretagare, TVA/BTW-numret.
För Danmark anges SE-numret.
För Tyskland anges "Betriebsnummer des Arbeitgebers" (arbetsgivarens företagsnummer).
För Frankrike anges SIRET-numret.
För Spanien anges "Código de Cuenta De Cotización del Empresario CCC" (arbetsgivarens avgiftskontonummer).
För arbetstagare som omfattas av finsk lagstiftning om olycksfall i arbetet anges namnet på den behöriga olycksfallsförsäkringsinstitutionen.
För Norge anges organisationsnumret.
- (7) Anges om det finns.
-

EUROPEISKA GEMENSKAPERNA
Förordningar om social trygghet
EES *

Se anvisningar sid. 3

E 102

(1)

FÖRLÄNGNING AV UTSÄNDNINGSPERIOD ELLER AV VERKSAMHET SOM EGENFÖRETAGARE

Förordning 1408/71: art. 14.1 b; art. 14a. 1 b; art. 14b.1 och 2
Förordning 574/72: art. 11.2 och 11 a.2

A. Ifylls av arbetsgivaren eller egenföretagaren

1.	Institution till vilken blanketten ställs (2)		
1.1.	Namm		
1.2.	Adress		
	Telefon	Fax	
	Gata	Nr.	Box
	Stad	Postnummer	Land

2.	☐ Anställd ☐ Egenföretagare		
2.1.	Efternamn (3)		
2.2.	Förnamn	Flicknamn (3)	
2.3.	Födelsedatum (4)	Medborgarskap	D.N.I (5)
2.4.	Stadigvarande adress		
	Gata	Nr.	Box
	Stad	Postnummer	Land
2.5.	Försäkringsnummer (6)		

3. Ovannämnd försäkrad
- ☐ har sänts ut
- ☐ utövar verksamhet som egenföretagare i enlighet med artikel
- 3.1. ☐ 14.1 a ☐ 14a.1 a ☐ 14b.1 ☐ 14b.2 i förordning 1408/71
- 3.2. för perioden fr.o.m. t.o.m.
- 3.3. ☐ i nedannämnda företag ☐ på nedannämnda fartyg

3.4.	Firmanamn eller fartygsnamn		
3.5.	Adress		
	Telefon	Fax	
	Gata	Nr	Box
	Stad	Postnummer	Land
3.6.	Identifieringsnummer (7)		

E 102

4. För den försäkrade har tidigare utfärdats intyg om tillämplig lagstiftning (blankett E 101)

4.1. av följande institution

Namn

Gata Nr Box

Stad Postnummer Land

4.2. den gällande t.o.m.

5. Vi anhåller om fortsatt tillämpning av lagstiftningen i landet för den försäkrade ⁽¹⁾

5.1. för perioden fr.o.m. t.o.m. ⁽²⁾

6. ☐ Arbetsgivare

☐ Egenföretagare

6.1. Namn eller firmanamn

6.2. Identifieringsnummer ⁽¹⁾

6.3. Adress

Telefon Fax

Gata Nr Box

Stad Postnummer Land

6.4. Stempel

6.5. Datum

6.6. Underskrift

B. Ifylls av den behöriga myndigheten eller av det utsedda organet i anställningslandet ⁽³⁾

7. Vi förklarar att vi

7.1. ☐ samtycker till ☐ inte samtycker till

att den försäkrade som anges under punkt 2 skall vara fortsatt omfattad av lagstiftningen om social trygghet i landet

☐ ⁽¹⁾

7.2. för perioden fr.o.m. t.o.m.

E 102

8.	Behörig myndighet eller utsett organ i anställningslandet		
8.1.	Namn	Kodnummer ⁽¹⁰⁾	
8.2.	Adress		
	Telefon	Fax	
	Gata	Nr	Box
	Stad	Postnummer	Land
8.3.	Stämpel		
		8.4.	Datum
		8.5.	Underskrift

ANVISNINGAR

Var vänlig fyll i fyra exemplar av denna blankett med tryckbokstäver och skriv endast på de streckade linjerna. Blanketten består av 4 sidor av vilka inga får utelämnas, även om de inte innehåller någon relevant information.

Upplysningar till arbetsgivaren eller egenföretagaren

(a) Arbetsgivaren eller egenföretagaren fyller i del A av blanketten i fyra exemplar, vilka skall sändas till den behöriga myndigheten eller till det utsedda organet i det land till vilket den anställda har sänds ut eller där egenföretagaren utövar sin verksamhet, dvs.

i **Belgien**, för anställda hos "Office national de sécurité sociale/Rijksdienst voor sociale zekerheid", Bryssel (centralkontoret för social trygghet); för egenföretagare hos "Caisse d'assurance sociales pour les travailleurs indépendants/Rijksinstituut voor sociale verzeker-
ing der zelfstandigen", Bryssel, för sjömän hos "Caisse de Secours et de Prévoyance des marins/ de Hulp-en Voorzorgskas voor Zeevarenden", i Antwerpen;

i **Danmark**, hos "Direktoratet for Social Sikring og Bistand" i Köpenhamn;

i **Tyskland**, hos "Deutsche Verbindungsstelle Krankenversicherung - Ausland", i Bonn;

i **Grekland**, för anställda hos det regionala eller lokala kontoret för Socialförsäkringsinstitutet (IKA); för sjömän hos Sjömännens pensionskassa (NAT); för egenföretagare hos den institution som utsetts för varje yrkeskategori enligt bilaga 10 - F. GREKLAND Förordning (EEG) 574/72;

i **Spanien**, hos "Tesorería General de la Seguridad Social - Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales" (den allmänna socialförsäkringskassan - arbets- och socialministeriet), i Madrid;

i **Frankrike**, hos "Direction régionale des Affaires sanitaires et sociales" (regionala direktoratet för hälsa och social trygghet) och för anställda inom jordbruket hos "Direction régionale de l'Agriculture et de la Forêt - Service régional de l'inspection du Travail, de l'Emploi et de la Politique sociale" (regionala direktoratet för lantbruk och skogsbruk - Regionala inspektoratet för arbete, sysselsätt-
ning och socialpolitik inom lantbruket);

i **Irland**, hos "Department of Social Welfare, PRSI Special Collection Section", (socialministeriet, den särskilda avdelningen för insamling av PRSI-bidrag) i Dublin 2;

i **Italien**, hos "Ministero del Lavoro e della previdenza sociale" (ministeriet för arbetsmarknadsfrågor och social trygghet), i Rom;

i **Luxemburg**, hos "Inspection générale de la sécurité sociale" (allmänna inspektoratet för social trygghet) i Luxemburg;

i **Nederländerna**, hos "Sociale Verzekeringsbank" (socialförsäkringsbanken) i Amstelveen;

i **Österrike**, hos "Bundesministerium für Arbeit, Gesundheit und Soziales" (federala ministeriet för arbetsmarknadsfrågor, hälsa och social trygghet) i Wien;

i **Portugal**, fastlandet: hos "Departamento de Relações Internacionais de Segurança Social" (avdelningen för internationella förbin-
delser och social trygghet), i Lissabon; för Madeira: hos "Secretario Regional dos Assuntos Sociais" (regionalsekreteraren för sociala
angelägenheter) i Funchal; för Azorena: hos "Direcção Regional de Segurança Social" (det regionala direktoratet för social trygghet)
i Angra do Heroísmo;

i **Finland**, hos "Eläketurvakeskus" (Pensionsskyddscentralen) i Helsingfors;

i **Sverige**, hos "Riksförsäkringsverket" i Stockholm;

i **Förenade kungariket**, hos "Contributions Agency DSS, International Services", i Newcastle-Upon-Tyne, eller "Northern Ireland Social Security Agency, Overseas Branch", i Belfast, som tillämpligt;

på **Island**, hos "Tryggingastofnun ríkisins" (statens socialförsäkringsinstitut) i Reykjavik;

i **Liechtenstein**, hos "Office of National Economy" (kontoret för nationalekonomi), i Vaduz;

i **Norge**, hos "Folketrygdkontoret for utenlandssaker" i Oslo.

- b) Två exemplar av blanketten (med del B ifylld) sänds till arbetsgivaren eller till egenföretagaren. Arbetsgivaren vidarebefordrar ett exemplar till den anställda.
- c) En medlemsstat som erhåller en begäran om tillämpningen av de ovannämnda artiklarna 14.1 eller 14b.1 i förordning (EEG) nr 1408/71 skall i vederbörlig ordning underrätta arbetsgivaren och berörda arbetstagare om de villkor som gäller för att den utsände arbetstagaren skall kunna fortsätta att omfattas av lagstiftningen i medlemsstaten i fråga.
- Arbetsgivaren skall därför underrättas om möjligheten till kontroll under utsändningsperioden för att fastslå att denna period inte har löpt ut. Sådana kontroller kan, framför allt, avse inbetalning av avgifter och upprätthållandet av ett organisatoriskt band. Dessutom skall den utsände arbetstagarens arbetsgivare informera den utsedda institutionen i den medlemsstat varifrån arbetstagaren har blivit utsänd om eventuella förändringar som har skett under utsändningsperioden, nämligen:
- om den ansökta utsändningen inte har ägt rum eller om utsändningsperioden inte, såsom det har ansökts om, har blivit förlängd.
 - om utsändningen har avbrutits, såvida inte detta avbrott i arbetstagarens verksamhet för företaget i anställningslandet enbart är tillfälligt,
 - om den utsände arbetstagaren av sin arbetsgivare har överflyttas till ett annat företag i anställningslandet.
- I de första två fallen skall han/hon returnera denna blankett till den utsedda institutionen i den medlemsstat varifrån han/hon utsänts.

ANMÄRKNINGAR

- (*) EES-avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, bilaga VI, social trygghet. För detta avtals ändamål skall föreliggande blankett även vara tillämplig på Island, i Liechtenstein och i Norge.
- (¹) Nationalitetsbeteckning för den medlemsstat i vilken företaget har sitt registrerade säte:
B = Belgien; DK = Danmark; D = Tyskland; GR = Grekland; E = Spanien; F = Frankrike; IRL = Irland; I = Italien; L = Luxemburg; NL = Nederländerna; A = Österrike; P = Portugal; FIN = Finland; S = Sverige; GB = Förenade kungariket; IS = Island; FL = Liechtenstein; N = Norge.
- (²) Se anvisningarna under punkt (a) i "Upplysningar till arbetsgivaren eller egenföretagaren".
- (³) I fråga om spanska medborgare anges båda efternamnen från födelsen.
I fråga om portugisiska medborgare anges alla namn (förnamn, efternamn, flicknamn) i den ordning de framgår på identitetskort eller i pass.
- (⁴) Dag och månad skall anges med två siffror vardera och år med fyra siffror (exempel: 1 augusti 1921 = 01.08.1921).
- (⁵) I fråga om spanska medborgare anges i förekommande fall numret på det nationella identitetskortet (D.N.I.), även om giltighetstiden har gått ut. Om sådant saknas anges: "saknas".
- (⁶) I fråga om arbetstagare som omfattas av belgisk lagstiftning anges arbetstagarens identifieringsnummer i socialförsäkringen (NISS).
I fråga om arbetstagare som omfattas av dansk lagstiftning anges CPR-numret.
I fråga om arbetstagare som omfattas av nederländsk lagstiftning anges SOFI-numret.
- (⁷) Var vänlig ange så mycket information som möjligt som kan användas för att identifiera arbetsgivaren eller egenföretagarens företag:
I fråga om fartyg anges fartygets namn och fartygets registreringsnummer.
För Belgien anges, när det gäller anställda, arbetsgivarens ONSS/RSZ-registreringsnummer och, när det gäller egenföretagare, "T.V.A./B.T.W.-numret".
För Danmark anges SE-numret.
För Tyskland anges "Betriebsnummer des Arbeitgebers" (arbetsgivarens verksamhetsnummer).
För Frankrike anges SIRET-numret.
För Spanien anges "Código De Cuenta De Cotización Del Empresario CCC" (arbetsgivarens avgiftskontonummer).
För arbetstagare som omfattas av finsk lagstiftning om olycksfall i arbetet anges namnet på den behöriga olycksfallsförsäkringsinstitutionen.
För Norge anges organisationsnumret.
- (⁸) Denna period får inte överstiga 24 månader från datum för början av utsändning eller verksamhet som egenföretagare.
- (⁹) Två exemplar skall återsändas till den sökande och ett exemplar skall sändas till den utsedda institutionen i det land i vilket företaget har sitt registrerade säte.
- (¹⁰) Anges om det finns.

EUROPEISKA GEMENSKAPERNA
Förordningar om social trygghet
EES *

Se anvisningar på sid 3

E 103

S

(1)

VAL AV TILLÄMPLIG LAGSTIFTNING

Förordning 1408/71: art. 16.2 och 3
Förordning 574/72: art. 13.2 och 3; art. 14.1 och 2

Efter att del A ifyllts i enlighet med punkt (a) och (b) i anvisningarna överlämnar eller sänder den anställde/egenföretagaren blanketten i enlighet med punkt (a) och (b) i anvisningarna. Mottagande institution fyller i del B och återsänder ett exemplar till den anställde/egenföretagaren.

A. Val

1	Undertecknad
1.1	Efternamn ^(1a)
1.2	Förnamn Tidigare namn ^(1a)
1.3	Födelsedatum Medborgarskap D.N.I. ^(1b)
1.4	Adress ⁽²⁾ :
1.5	Identifieringsnummer ^(1c) :

2 anställd sedan

2.1 ⁽³⁾ ☐ som

vid följande beskickning eller konsulat:

2.2 ⁽³⁾ ☐ som ⁽⁴⁾

i följande arbetsgivares privata hushåll ⁽⁵⁾:

tjänsteman på följande beskickning eller konsulat:

2.3 ⁽³⁾ ☐ som medlem av Europeiska gemenskapernas hjälppersonal,

3 väljer härmed att omfattas av lagstiftningen om social trygghet

3.1 ⁽⁶⁾ ☐ i den stat i vilken han/hon är medborgare

3.2 ⁽⁶⁾ ☐ i den stat vars lagstiftning han/hon senast omfattades av, dvs lagstiftningen i

⁽⁶⁾ ☐ Belgien	☐ Danmark	☐ Tyskland	☐ Grekland	☐ Spanien
⁽⁶⁾ ☐ Frankrike	☐ Irland	☐ Italien	☐ Luxemburg	☐ Nederländerna
⁽⁶⁾ ☐ Portugal	☐ Storbritannien			
⁽⁶⁾ ☐ Österrike	☐ Finland	☐ Island	☐ Liechtenstein	☐ Norge
⁽⁶⁾ ☐ Sverige				

4 Ort och datum:

5 Underskrift

6	Myndighet hos Europeiska gemenskaperna som slutit avtalet med medlemmen av hjälppersonalen
6.1	Namn:
6.2	Adress ⁽²⁾ :
6.3	Stämpel
6.4	Datum:
6.5	Underskrift

E 103

B. Intygande

- 7 Vi har noterat att den person som anges under punkt 1 omfattas av lagstiftningen i
(6) ☐ Belgien	☐ Danmark	☐ Tyskland	☐ Grekland	☐ Spanien
(6) ☐ Frankrike	☐ Irland	☐ Italien	☐ Luxemburg	☐ Nederländerna
(6) ☐ Portugal	☐ Storbritannien			
(6) ☐ Österrike	☐ Finland	☐ Island	☐ Liechtenstein	☐ Norge
(6) ☐ Sverige				

7.1 fr.o.m.

7.2 för den period under vilken han/hon är sysselsatt i anställningen angiven i del A ⁽⁷⁾.

8	Institution utsedd av den behöriga myndigheten
8.1	Namn:
8.2	Adress ⁽²⁾ :
8.3	Stämpel
	8.4 Datum:
	8.5 Underskrift

E 103

ANVISNINGAR

Var vänlig fyll i tre exemplar av denna blankett med tryckbokstäver och skriv endast på de streckade linjerna.
Blanketten består av tre sidor av vilka ingen får utelämnas.

Till personalen på beskickningar eller konsulat och deras privat tjänare.

- (a) Efter att blankettens del A fyllts i, förutom punkt 6, lämnar du ett exemplar av blanketten till din arbetsgivare och sänder två exemplar till den institution som utsetts av den behöriga myndigheten i den medlemsstat vars lagstiftning du valt, dvs.:
- i **Belgien** 'Office national de sécurité sociale' (Centralkontoret för social trygghet) i Bryssel;
 - i **Danmark** 'Direktoratet for Social Sikring og Bistand' (Direktoratet för social trygghet och bistånd) i Köpenhamn;
 - i **Tyskland** 'Allgemeine Ortskrankenkasse Bonn' (AOK, den lokala allmänna sjukförsäkringskassan) i Bonn;
 - i **Grekland** det regionala eller lokala kontoret för Socialförsäkringsinstitutet (IKA);
 - i **Spanien** 'Tesoreria General de la Seguridad Social - Ministerio de Trabajo y Seguridad Social' (den allmänna försäkringskassan - arbets- och socialministeriet) i Madrid;
 - i **Frankrike** 'Caisse primaire d'assurance-maladie de Paris' (Lokala sjukkassan);
 - i **Irland** 'Department of Social Welfare' (Socialministeriet) i Dublin;
 - i **Italien** det behöriga lokala kontoret för 'Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS)' (Centralinstitutet för social trygghet)
 - i **Luxemburg** 'Inspection générale de la sécurité sociale' (Allmänna inspektoratet för social trygghet) i Luxemburg;
 - i **Nederländerna** 'Sociale Verzekeringsraad' (Socialförsäkringsrådet) i Zoetermeer;
 - i **Portugal** 'Departamento de Relações Internacionais e Convenções de Segurança Social' (avdelningen för internationella förbindelser och konventioner rörande social trygghet) i Lissabon;
 - i **Storbritannien** 'Department of Social Security, Contributions Agency, Overseas Contributions' (Socialministeriet, Avgiftsbyrån, Utrikes avgifter) i Newcastle upon Tyne eller i förekommande fall till 'Northern Ireland Social Security Agency, Overseas Branch' (Socialförsäkringsbyrån för Nordirland, Sektionen för utrikes ärenden) i Belfast;
 - i **Österrike** behörig institution för sjukförsäkring;
 - i **Finland** 'Eläketurvakeskus' (Pensionsskyddscentralen) i Helsingfors;
 - i **Island** 'Tryggingastofnun ríkisins' (Riksförsäkringsverket) i Reykjavik;
 - i **Liechtenstein** 'Amt für Volkswirtschaft' (Nationella ekonomiverket) i Vaduz;
 - i **Norge** 'Folketrygdekortet for utenlandssaker' (Försäkringskassan för utlandsärenden) i Oslo;
 - i **Sverige** försäkringskassan.

Till den myndighet hos Europeiska gemenskaperna som bemyndigats att sluta anställningsavtal med hjälppersonal

- (b) När en person är anställd som medlem av hjälppersonalen och han/hon uttrycker ett önskemål om att utnyttja sin rätt att välja, skall Europeiska gemenskapernas bemyndigade myndighet se till att han/hon fyller i del A av blanketten, förutom punkt 6, vilken skall fyllas i av denna myndighet.
- (c) Två exemplar av blanketten sänds till den institution som utsetts av den behöriga myndigheten i den medlemsstat vars lagstiftning personen det gäller har valt (se punkt (a) ovan).

ANMÄRKNINGAR

- * EES - Avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, Bilaga VI, Social trygghet.
För tillämpning av detta avtal skall denna blankett även gälla för Österrike, Finland, Island, Liechtenstein, Norge och Sverige.
- (1) Nationalitetsbeteckning för det land i vilket personen som fyller i blanketten är anställd: B = Belgien; DK = Danmark; D = Tyskland; GR = Grekland; E = Spanien; F = Frankrike; IRL = Irland; I = Italien; L = Luxemburg; NL = Nederländerna; P = Portugal; GB = Storbritannien; A = Österrike; FIN = Finland; IS = Island; FL = Liechtenstein; N = Norge; S = Sverige.
- (1a) Ifråga om spanska medborgare anges båda efternamnen vid födelsen.
Ifråga om portugisiska medborgare anges alla namn (förnamn, efternamn, flicknamn) i den ordning de framgår på identitetskort eller i pass.
- (1b) Ifråga om spanska medborgare anges i förekommande fall numret på det nationella identitetskortet (D.N.I.), även om identitetskortet är ogiltigt. Om sådant saknas anges: " Saknas " .
- (1c) För anställda/egenföretagare som omfattas av belgisk lagstiftning anges det nationella registreringsnumret.
- (2) Gata, nummer, postnummer, stad, land, telefonnummer.
- (3) Fyll i punkt 2.1, 2.2 eller 2.3 alltefter den anställdes/egenföretagarens sysselsättning och sätt ett kryss i motsvarande ruta.
- (4) Ange berörd persons sysselsättning, t.ex. chaufför, kock, o.s.v.
- (5) Ange arbetsgivarens efternamn och förnamn.
- (6) Sätt ett kryss i tillämplig ruta. Observera att anställda på beskickningar eller konsulat och privat tjänare till tjänstemän på sådana beskickningar eller konsulat endast kan välja lagstiftningen om social trygghet i den stat i vilken de är medborgare.
- (7) Rätten att välja för anställda på beskickningar eller konsulat och privat tjänare till tjänstemän på sådana beskickningar eller konsulat kan utövas i slutet av varje kalenderår.

③

Samråd enligt SFS 1982:688 har skett med Näringslivets Regelhjälp.

Uppgiftslämnarens namn och postadress

Uppgiftslämnarens person-/organisationsnr

Rättelsedatum om rättad uppgift sänds in (ex. 080301)

Delagare m.fl. i fåmansföretag

Arbetsställenummer från SCB

Kontant lön m.m. Belopp anges i hela kronor

Kontant bruttolön m.m.

Förmåner m.m.

Skattepliktiga förmåner utom bilförmån och drivmedel vid bilförmån

Skattepliktig bilförmån utom drivmedel

Drivmedel vid bilförmån

Kostnadsersättningar

Kostnadsersättningar som inte kryssats vid kod 50 - 56

Tjänstepension, övriga ersättningar

Tjänstepension

Skattepliktiga ersättningar som inte är underlag för socialavgifter eller särskild löneskatt

Skattepliktiga ersättningar som ligger till grund för egenavgifter

Vissa inte skattepliktiga ersättningar till utländska experter m.fl. enligt beslut från Forskarskattenämnden

Ett av alternativen A - F ska fyllas i

92 A. Arbetsgivare i Sverige. Förordning (EEG) nr 1408/71 är tillämplig.

1. Inkomsttagaren är utsänd från Sverige för arbete i annat medlemsland alternativt beslut om förlängning eller dispens finns.

2. Inkomsttagare som i annat fall ska omfattas av svensk socialförsäkring.

93 Tillämpad artikel enligt utfärdad E-blankett (anges alltid)

92 B. Arbetsgivare i annat medlemsland. Förordning (EEG) nr 1408/71 är tillämplig.

1. Inkomsttagaren arbetar i annat medlemsland och omfattas av svensk socialförsäkring.

2. Inkomsttagaren är svensk medborgare och har valt att omfattas av den svenska lagstiftningen (enligt artikel 16).

93 Tillämpad artikel enligt utfärdad E-blankett (anges alltid)

92 C. Konventionsfall, arbetsgivare i Sverige. Förordning (EEG) nr 1408/71 är inte tillämplig.

Inkomsttagaren är utsänd för arbete i konventionsland. (Utsändningsintyg eller beslut om förlängning eller dispens krävs.)

93 Utsändningsintyg, ärende-/reg.nr (anges alltid)

Särskild kontrolluppgift - Pensionsgrundande inkomst och utbyte av kontrolluppgifter. KU14

Inkomsttagarens person-/organisationsnr

570 Specifikationsnummer

Anställningstid

08 Fr.o.m. 09 T.o.m.

(ex. 01- 12)

Inkomsttagarens fullständiga namn och postadress i bosättningslandet

Ifylls alltid

Utländskt skatteregistreringsnummer

Landskod 76

Förmåner m.m.

41 Bostad småhus 42 Kost 43 Bostad ej småhus 44 Ränta

45 Parkering 47 Annan förmån 48 Förmån har justerats

Kod för förmånsbil

Antal månader med bilförmån

Antal km med bilersättning vid bilförmån

Betalt för bilförmån

Kostnadsersättningar som inte anges med belopp

Enligt schablon 50 Bil-ersättning 51 Trakt. inom riket 52 Trakt. utom riket

Motsvarande gjorda utlägg m.m. 55 Resekostnader 56 Logi

Tjänsteresa längre tid än tre månader 53 Inrikes 54 Utrikes

Ifylls alltid

Inkomsttagarens medborgarskap

81 Landskod Klartext

Arbetsland

90 Landskod Klartext

91 Inkomsttagaren är utsänd för arbete utomlands

1. mindre än 6 månader 2. 6 månader - 1 år 3. mer än 1 år

92 D. Arbetsgivare i Sverige. Förordning (EEG) nr 1408/71 eller konvention är inte tillämplig.

Inkomsttagaren är utsänd för arbete i annat land i högst ett år.

92 E. Arbetsgivare i Sverige. Inkomsttagaren omfattas av svensk socialförsäkring och ska beskattas enligt lagen om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.

92 F. Övriga fall. Utbetalare i Sverige. Inkomsttagaren är bosatt eller ska beskattas i utlandet och tillhör inte kategori A - E. (Endast vissa länder.)

SKV 2303 K utgåva 17 07-05

Skatteverkets exemplar!

Upplysningar

Särskild kontrolluppgift lämnas enligt 2 kap. 19 § lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension och 12 kap. 2 § lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

Till inkomsttagaren

Uppgifterna i denna blankett läggs till grund för beräkning av pensionsgrundande inkomst i Sverige och för eventuell beskattning i annat land än Sverige.

Anvisningar för uppgiftslämnaren

Kontrolluppgift ska lämnas senast den 31 januari både till inkomsttagaren och till Skatteverket.

Till kontrolluppgift på papper ska alltid bifogas sammandrag av kontrolluppgifter (blankett SKV 2304) även om du bara lämnar en uppgift eller lämnar rättade uppgifter.

Utländsk arbetsgivare sänder kontrolluppgift på papper till: Skatteverket i Malmö, Utlandsenheten, SE-205 31 Malmö (arbetsgivare i Danmark, Färöarna, Grönland, Island, Polen, Slovakien, Slovenien, Tjeckien, Tyskland och Österrike) eller Skatteverket i Stockholm, Utlandsenheten, SE-106 61 Stockholm (arbetsgivare i övriga länder).

Om inkomsttagaren arbetat i flera länder under året lämnas kontrolluppgift för varje land för sig. I dessa fall ska specifikationsnummer anges.

Denna blankett används av utbetalare med inkomsttagare enligt kategori A-F.

Om det finns beslut från Skatteverket att särskild inkomstskatt för utomlands bosatta (SINK) ska betalas på ersättningen ska denna ersättning redovisas på blanketten Kontrolluppgift - Särskild inkomstskatt för utomlands bosatta, KU 13, SKV 2340.

Självbetjäning dygnet runt:
Webbplats: www.skatteverket.se
Servicetelefon: 020-567 000

Personlig service:
Skatteupplysning: 0771-567 567

Information om hur du fyller i denna blankett finns i "Kontrolluppgifter - lön, förmåner m.m.", SKV 304. Broschyren kan beställas genom Skatteverkets servicetelefon. Ring 020 - 567 000 och vänta på svar, slå sedan direktval 7612. Broschyren finns även hos våra skattekontor och på Internet. www.skatteverket.se

Samråd enligt SFS 1982:668 har skett med Näringslivets Regelnämnd.

Name and address of payer/employer	
Personal identity number/ organization registration number of payer/employer	
Date of correction (e.g. 080301). To be filled in only if a previous statement is corrected.	40
Partner etc. in a close company	61
Work site number allocated by the Central Bureau of Statistics (SCB)	60

Salary and other cash payments No decimals

Gross salary etc.	11
-------------------	----

Benefits in kind

Taxable benefits exclusive of employer-provided car and free fuel in connection with employer-provided car	12
Taxable benefit of employer- provided car exclusive of fuel	13
Free fuel in connection with employer-provided car	18

Compensation for expenses

Compensation for expenses not ticked in boxes by codes 50 - 56	20
---	----

Occupational pension, other remunerations

Occupational pension	30
Taxable remunerations for which social security contributions are not paid	31
Taxable remunerations for which the employee pays social security contributions	25

Not taxable remunerations to foreign
key persons according to a decision from
the Swedish Forskarskattenämnden

One of the alternatives A - F must always be filled in

92	☐ A. Employer in Sweden. Regulation (EEC) No 1408/71 is applicable.
	1. The employee is posted from Sweden for work to another Member State or an exception pursuant to article 17 is provided.
	2. The employee is covered by the Swedish social security system. No 1 is not applicable.
	93 Stated article according to issued E-certificate
92	☐ B. Employer in a Member State other than Sweden. Regulation (EEC) No 1408/71 is applicable.
	1. The employee works in a Member State other than Sweden and is covered by the Swedish social security system.
	2. The employee is a Swedish citizen working for a Swedish embassy and has opted to be subject to the Swedish legislation pursuant to article 16.
	93 Stated article according to issued E-certificate
92	☐ C. Employer in Sweden. A social security convention is applicable. Regulation (EEC) No 1408/71 is not applicable.
	The employee is posted for work to a country with which Sweden has concluded a social security convention. Certificate of posting or a decision of prolongation or exception is needed.
	93 Certificate of posting, insurance or registration no (must always be stated).

Special income statement - Pensionable income and exchange of income statements. KU14

Income year 2007

Employment time

08 From 09 Up to

(e.g. 01-12)

Personal identity number of payee/employee

570 Specification no

Full name and address in country of domicile of payee/employee

Always to be filled in

Foreign Tax Identification number	Country code 76
-----------------------------------	-----------------

Benefits in kind etc.

41 Free housing 1- or 2- family house	42 Free meals	43 Free housing, other than code 41	44 Interest
45 Free parking	47 Other benefits	48 Benefit has been adjusted	
SKV-code of employer-provided car		14	
Number of months with employer-provided car		15	
Number of kilometers with car allowance for employer-provided car		16	
Employee's payment for employer-provided car		17	

Compensation for expenses. Sums do not have to be stated

According to fixed standard rates	50 Car allowance	51 Per diem Sweden	52 Per diem, other countries
Equivalent to actual costs etc. for	55 Business travel expenses	56 Accommodation, business travels	
Business trip lasting more than three months	53 Within Sweden	54 Other countries	

Always to be filled in

Citizenship of payee/employee	
81 Country code	In plain writing
Country where work is performed	
90 Country code	In plain writing
91 The payee/employee is posted for work abroad	
☐ 1. less than 6 months	☐ 2. 6 months - 1 year
☐ 3. more than 1 year	

92 ☐ D. Employer in Sweden. Regulation (EEC) No 1408/71 or a social security convention is not applicable.

The employee is posted for work from Sweden to another country for a maximum of one year.

92 ☐ E. Employer in Sweden. The employee is covered by the Swedish social security system and by the Law on special income tax for artists etc. residing abroad.

92 ☐ F. Other cases. Payer/employer in Sweden. The payee/employee is domiciled or taxed in a country other than Sweden. Categories A - E are not applicable. (Only certain countries).

Instructions how to fill in the Special income statement

General information

Special income statements and income statements are filed under the Law (2001:1227) on income tax returns and income statements.

The information given by the payer/employer in this form is used to calculate pensionable income in Sweden for a payee/employee who is not taxed in Sweden. The information can also be used for taxation in a country outside Sweden.

If the Swedish Tax Agency (Skatteverket) has issued a decision on special income tax, the income statement KU13, SKV 2343, must be used instead.

The Special income statement should be filed by the payer/employer to the Tax Agency no later than the 31st of January the year after the income year. One copy should also be sent to the payee. The income statement on paper to the Tax Agency should always be accompanied by form SKV 2304 or 2311, Sammandrag av kontrolluppgifter (Summary), which can be obtained from the Tax Agency or from www.skatteverket.se.

A foreign payer/employer sends the form to: Skatteverket i Malmö, Utlandsenheten, SE-205 31 Malmö (employers in Denmark, the Faroe Islands, Greenland, Iceland, Czech Republic, Poland, Slovak Republic, Slovenia, Germany and Austria) or Skatteverket i Stockholm, Utlandsenheten, SE-106 61 Stockholm (employers in other countries).

If the employee has worked in more countries than one during the year, one statement should be filed for each country.

Income statements can also be filed on EDP-media to: Skatteverkets inläsningscentral, Enhet 4300 SE-839 06 Östersund (all employers).

Specific information on some of the codes of the form

Code 570: Specification number: if more than one income statement is filed for one and the same person, each statement must be numbered (e.g. 1, 2, 3).

Code 11: Salary and other cash payments: gross cash payment including e.g. salary, wages, fees, holiday pay, commissions, severance pay, compensation for expenses exceeding standard rates/actual costs.

Code 12: Taxable benefits: exclusive of employer-provided car and free fuel in connection with employer-provided car which are entered at codes 13 and 18, e.g. free housing, free lunches, low-interest loans, free phone, free garage, free parking. Most benefits in kind are valued according to market value. For housing, food, employer-provided car and low-interest loans there are standard rates. If a sum has been entered at code 12, the appropriate box at **codes 41 - 47** must be ticked. If the employer has received a decision from the Tax Agency to adjust the benefit value of housing, food or car, the box at **code 48** must also be ticked.

Code 14: SKV-code of employer-provided car: if the employer has provided a free car, the individual code of the car must be entered here. The code is decided by the Swedish Tax Agency (Skatteverket) and consists of two letters and two plus three digits (e.g. 07SA004). Information on the codes can be obtained from the Tax Agency.

Code 18: Free fuel in connection with employer-provided car. The value to be entered here is the market value multiplied with 1.2. When calculating the employer's contributions, however, the value of free fuel equals the market value.

Code 20: Compensation for expenses: if compensation has been paid for such expenses where there are standard rates (e.g. car allowance, per diem for business trips within and outside Sweden), the boxes at **codes 50 - 52** must be ticked. That part of any compensation that exceeds standard rates/actual costs must be included in the cash salary and entered at code 11. Compensation for travel expenses and accommodation that equals the employee's actual costs, is ticked at **codes 55 - 56**. The sums are not entered. The total sum of other compensations for expenses (e.g. business phone calls, tools and material necessary for work) is entered at code 20.

Code 31: Taxable remunerations for which social security contributions are not paid: e.g. payments to a person not covered by the Swedish social security system or payments from a profit-sharing foundation.

Code 25: Taxable remunerations for which the employee pays social security contributions: e.g. salary when the employee has agreed to pay the contributions himself (only when the employer has no permanent establishment in the country where the work is performed).

Code 76: If the payee is resident in a country outside Sweden his/her foreign tax identification number (TIN-number) must be entered here and also the country code of the issuing country.

Codes 81 and 90: The payee's country of citizenship (code 81) and country of work (code 90) are filled in here, both in plain writing and in code (two letters). The country codes can be found in the brochure "Kontrolluppgifter - lön, förmåner m.m.", SKV 304.

Code 92, A and B: Regulation 1408/71 is also applicable to Switzerland due to a special agreement.

In this form the expression "Member State" includes EC and the EEA countries (Iceland, Liechtenstein and Norway) and Switzerland.

Code 92, C: Sweden has concluded social security conventions with the following countries: Austria, Canada (including a special agreement with Québec), Cape Verde, Chile, Denmark, Finland, France, Germany, Greece, Iceland, Israel, Italy, Yugoslavia (including Croatia, Slovenia and Bosnia-Herzegovina), Luxembourg, Morocco, the Netherlands, Norway, Portugal, Spain, Switzerland, Turkey, the UK, the USA.

Code 92, F: The payee is not covered by the Swedish social security system, but Sweden has an agreement with the country in question and forwards the income statement for information purposes. Further information can be found in the Tax Agency's regulation SKVFS 2006:10.

Self-service around the clock:
www.skatteverket.se
Service phone: 020-567 000 (only within Sweden and in Swedish)

Personal service:
Tax information: 0771-567 567

Information on how to fill in this form is available in Swedish in the brochure SKV 304 ("Kontrolluppgifter - lön, förmåner m.m.).

The brochure can be obtained via the service phone of the Tax Agency. Phone 020 - 567 000 and wait for an answer, then dial 7612 (only within Sweden).
The brochure can also be obtained from the tax office. It is also published on Internet.
www.skatteverket.se

Samråd enligt SFS 1982:688 har skett med Näringslivets Regelnämnd.

Uppgiftslämnarens namn och postadress	
Uppgiftslämnarens person-/organisationsnr	
Rättelsedatum om rättad uppgift sänds in (ex.080301)	40
Delägare m.fl. i fåmansföretag	61
Arbetsställenummer från SCB	60
Skatt	Belopp anges i hela kronor
Avdragen skatt	01
Kontant lön m.m.	
Kontant bruttolön m.m.	11
Förmåner m.m.	
Skattepliktiga förmåner utom bilförmån och drivmedel vid bilförmån	12
Skattepliktig bilförmån utom drivmedel	13
Drivmedel vid bilförmån	18
Tjänstepension, övriga ersättningar	
Tjänstepension	30
Skattepliktiga ersättningar som inte är underlag för socialavgifter eller särskild löneskatt	31
Ersättning/förmån avseende bostad samt resa till och från anställning/förrättning	36

Kontrolluppgift - Särskild inkomstskatt för utomlands bosatta (SINK).

KU13

Inkomståret 2007

Anställningstid

08 Fr.o.m.

09 T.o.m.

(ex. 01 - 04)

Inkomsttagarens person-/organisationsnr

570 Specifikationsnummer

Inkomsttagarens fullständiga namn och postadress i bosättningslandet

Ifylls alltid

Utländskt skatteregistreringsnummer

Landskod 76

Förmåner m.m.

41	42	43	44
Bostad småhus	Kost	Bostad ej småhus	Ränta
45	47	48	
Parkering	Annan förmån	Förmån har justerats	
Kod för förmånsbil		14	
Antal månader med bilförmån		15	
Antal km med bilersättning vid bilförmån		16	
Betalt för bilförmån		17	

Ifylls alltid

Inkomsttagarens medborgarskap

81 Landskod

Klartext

OBS! Inkomster som redovisas på denna kontrolluppgift ska inte deklarerars i Sverige.

Samråd enligt SFS 1982:668 har skett med Näringslivets Regelnämnd.

Name and address of payer (employer)	
Personal identity number/ organization registration number of payer/employer	

Date of correction (e.g. 080301). To be filled in only if a previous statement is corrected.	40	
	61	☐
Partner etc. in a close company		
Work site number allocated by the Central Bureau of Statistics (SCB)	60	

Tax	No decimals
Amount of tax withheld	01

Salary and other cash payments

Gross salary etc.	11	
-------------------	----	--

Benefits in kind

Taxable benefits exclusive of employer-provided car and free fuel in connection with employer-provided car	12	
Taxable benefit of employer- provided car exclusive of fuel	13	
Free fuel in connection with employer-provided car	18	

Occupational pension, other remunerations

Occupational pension	30	
Taxable remunerations for which social security contributions are not paid	31	

Compensation for benefit of housing and travels to and from employment/board meetings	36	
---	----	--

Income statement - Special income tax for KU13 non-residents (SINK).**Income year 2007****Employment time**

08 From

09 Up to

(e.g. 01 - 04)

Personal identity number of payee/employee

570 Specification no

Full name and address in country of domicile of payee/employee

Always to be filled in

Foreign Tax Identification number	Country code	76
-----------------------------------	--------------	----

Benefits in kind etc.

41 Free housing 1- or 2- family house	42 Free meals	43 Free housing, other than code 41	44 Interest
45 Free parking	47 Other benefits	48 Benefit has been adjusted	
14 SKV-code of employer-provided car			
15 Number of months with employer-provided car			
16 Number of km with car allowance for employer-provided car			
17 Employee's payment for employer-provided car			

Always to be filled in

Citizenship of payee	
81 Country code	In plain writing

It should be observed that the income reported on this form is not to be reported in an income tax return filed in Sweden by the taxpayer.

This form is intended only for non-residents who are subject to special income tax, SINK (a final withholding tax), due to a decision by the Tax Agency. This form shall also be used when the non-resident's income/benefit wholly or partially has been exempted from SINK due to such a decision. The number indicated in the Tax Agency's decision, i.e. the personal identity number or tax identification number, shall be entered in the box "Personal identity number of payee/employee" or in box 76.

SKV 2343 W utgåva 12 07-05

Self-service around the clock:
www.skatteverket.se
Service phone: 020-567 000 (only
within Sweden and in Swedish)

Personal service:
Tax information: 0771-567 567

Information on how to fill in this form is available in Swedish in the brochure SKV 304 ("Kontrolluppgifter - lön, förmåner m.m."). The brochure can be obtained via the service phone of the Tax Agency. Phone 020 - 567 000 and wait for an answer, then dial 7612 (only within Sweden). The brochure can also be obtained from a tax office. It is also published on Internet.
www.skatteverket.se

Instructions how to fill in the Income statement - Special income tax for non-residents (SINK)

General information

Income statement - special income tax for non-residents - is filed under the Law (2001:1227) on income tax returns and income statements.

The information given by the payer/employer in this form is used to account for special income tax and calculate pensionable income in Sweden for a payee/employee who is not assessed in Sweden. The information can also be used for taxation in a country outside Sweden.

The income statement should be filed by the payer/employer to the Tax Agency no later than the 31st of January the year after the income year. One copy should also be sent to the payee. The income statement to the Tax Agency should always be accompanied by form SKV 2304, Sammandrag av kontrolluppgifter, or SKV 2311, Summary, which can be obtained from the Tax Agency or from www.skatteverket.se.

Income statements can also be filed on EDP-media to: Skatteverkets inläsningscentral, Enhet 4300, SE-839 86 Östersund.

Specific information on some of the codes of the form

Code 570, Specification number: if more than one income statement is filed for one and the same person, each statement must be numbered (e.g. 1, 2, 3).

Code 11, Salary and other cash payments: gross cash payment including e.g. salary, wages, fees, holiday pay, commissions, severance pay, compensation for expenses. Compensation for cost of housing and travels to and from the employment in Sweden is entered at code 36. Compensation for travels to and from board meetings for board members of a Swedish company is entered at code 36 regardless of where the meeting has taken place.

Code 12, Taxable benefits: exclusive of employer-provided car and free fuel in connection with employer-provided car which are entered at codes 13 and 18, e.g. free lunches, low-interest loans, free phone, free garage, free parking. Free housing is entered at code 36. Most benefits in kind are valued according to market value. For housing, food, employer-provided car and low-interest loans there are standard rates. If a sum has been entered at code 12, the appropriate box at **codes 41 - 47** must be ticked. If the employer has received a decision from the Tax Agency to adjust the benefit value of housing, food or car, the box at **code 48** must also be ticked.

Code 14, SKV-code of employer-provided car: if the employer has provided a free car, the individual code of the car must be entered here. The code is decided by the Swedish Tax Agency (SKV) and consists of two letters and two plus three digits (e.g. 07SA004). Information on the codes can be obtained from the Tax Agency.

Code 18, Free fuel in connection with employer-provided car: The value to be entered here is the market value *multiplied with 1.2*. When calculating the employer's contributions, however, the value of free fuel equals the market value.

Code 31, Taxable remunerations for which social security contributions are not paid: e.g. payments to a person not covered by the Swedish social security system or payments from a profit-sharing foundation.

Code 76, The payee's foreign tax identification number (TIN-number) must be entered here and also the country code of the issuing country.

Code 81, The citizenship of the payee is filled in here, both in plain writing and in code (two letters). The country codes can be found in the brochure "Kontrolluppgifter - lön, förmåner m.m.", SKV 304.

Socialavgifter 2007 och 2008

Arbetsgivaravgifter

	2007	2008
	%	%
ålderspensionsavgift	10,21	10,21
efterlevandepensionsavg.	1,70	1,70
sjukförsäkringsavg.	11,08	7,71
föräldraförsäkringsavg.	2,20	2,20
arbetsskadeavg.	0,68	0,68
arbetsmarknadsavg.	3,70	2,43
allmän löneavgift	<u>3,13</u>	<u>7,49</u>
	32,42	32,42

Egenavgifter

	2007	2008
	%	%
ålderspensionsavgift	10,21	10,21
efterlevandepensionsavg.	1,70	1,70
sjukförsäkringsavg.	9,61	7,93
föräldraförsäkringsavg.	2,20	2,20
arbetsskadeavg.	0,68	0,68
arbetsmarknadsavg.	1,91	0,50
allmän löneavgift	<u>4,40</u>	<u>7,49</u>
	30,71	30,71

Allmän pensionsavgift

2007-2008
%
7,00

Litteraturlista

- Förordningarna (EEG) nr 1408/71 och 574/72, ingår i Europeiska gemenskapernas officiella tidning (EGT) nr L28 den 30 januari 1997
- Rådets och kommissionens beslut av den 4 april 2002 om ingående av sju avtal med Schweiziska edsförbundet, ingår i Europeiska gemenskapernas officiella tidning (EGT) nr L114 den 30 april 2002
- Förordning (EG) nr 859/2003, ingår i Europeiska Unionens officiella tidning (EUT) nr L124 den 20 maj 2003
- Regelbok för socialförsäkringen. Lagen om allmän försäkring, socialförsäkringslagen, socialavgiftslagen och andra författningar om socialförsäkring m.m. Bok utgiven av Försäkringskassan, FK 45017
- Social trygghet och EES, SOU 1993:115
- Rätten till folkpension – kvalifikationsregler i internationella förhållanden, SOU 1992:26
- Svenskar i EU-tjänst, SOU 1995:89
- En lag om socialförsäkringar, SOU 1997:72
- Socialavgiftslagen, SOU 1998:67
- Konventioner om social trygghet mellan Sverige och andra länder. Sammanställning av gällande svenska texter. FKF 80 1991
- Socialförsäkringen och EU. RFV:s Allmänna råd 1995:3
- Försäkrad i Sverige genom bosättning eller arbete, RFV:s Vägledning 2000:2
- Förmåner vid ålderdom och dödsfall enligt EG-förordningarna 1408/71 och 574/72 samt enligt konventioner om social trygghet, RFV:s Vägledning 2004:4
- Tillämplig lagstiftning, EU, socialförsäkringskonventioner, m.m. RFV:s Vägledning 2004:11
- Skatte- och taxeringsförfattningarna, SKV 300
- Handledning för beskattning av inkomst och förmögenhet m.m., SKV 301, 302 och 336
- Handledning för internationell beskattning, SKV 352
- Handledning för skattebetalning, SKV 404
- Nordiska skatteavtalet, SFS 1996:1512
- EG-domar i urval, FKF 11007 97.1
- Lotta Westerhäll: Socialförsäkringar och EG (Nerenius & Santérus Förlag, 1994)
- Lotta Westerhäll: Social trygghet och migration. Kommentarer till förordningen 1408/71 (Nerenius & Santérus Förlag, 1995)
- Carlsson – Silfverberg – Svenström: Socialavgifter (Norstedts Juridik AB, 1998, uppdatering två gånger/år)

Sakregister

Aktiv näringsverksamhet	90
Allmän löneavgift	36, 75, 85
Allmän pensionsavgift	36, 115
Annat förvärvsarbete, se Inkomst av annat förvärvsarbete	
Anställd	34
Arbete i Sverige	78
Arbete utomlands	78
Arbetsbaserade förmåner	78
Arbetsgivaravgifter	36
Arbetsgivare	84
Arbetslandets lag	33, 38-39
Arbetslagare	34
A-skatt	81
Auxiliary staff, se Europeiska gemenskapernas hjälppersonal	
Avsiktskonvention	70
Avtal om betalning av socialavgifter	61-62, 73, 107
Bare-boat charter	78
Basbelopp	80
Begränsat skattskyldig	93
Behörig institution	32, 62-63
Behörig myndighet	32, 119
Behörig stat	32
Bemanningsföretag	44
Beskickningar	60, 76, 107-108
Bilaga 7	22, 51
Blankett E 101	42, 59, 158
Blankett E 102	59, 161
Blankett E 103	59, 165
Bosättning	45, 93-94
Bosättningsbaserade förmåner	76
Danmark, överenskommelse med	45, 99
Diplomater	107
Dispens	36, 57, 73

EES-avtalet	31
EFTA	31
Efterlevandepension	78-79
Egenavgifter.....	89-92
Egenföretagare.....	33, 39-41, 47-49, 89-92
Ej avsiktskonvention.....	70
Ersättare	42
Ettårsregeln	97
EU:s institutioner och organ	56
Europeiska gemenskapernas hjälppersonal	54-56, 61
Europeiska Gemenskapernas tidning, se Europeiska Unionens tidning	
Europeiska Unionen (EU).....	31
Europeiska Unionens tidning (EUT)	31
Exportabilitetsprincipen.....	33
Familjemedlemmar	34
Fartyg.....	84
Femårsregeln	95
Flyktingar och statslösa	33
F-skatt	81
F-skatt med villkor.....	81
Förbindelseorgan	32
Förlängning av utsändningsperiod.....	35, 43
Förordning (EEG) nr 1408/71	11, 31, 37
Förordning (EEG) nr 574/72	23, 31, 59
Förordning (EG) nr 859/2003.....	34
Förordning (EG) nr 883/2004.....	32
Garantipension.....	77
Gränsgångare	98
Hamnarbete.....	51
Handelsbolag	86
Handelsfartyg.....	50
Hobby	87
Huvudsakligt arbete	44
Idrottsmän.....	105
Immunitet och privilegier	107
Inkomst av annat förvärvsarbete.....	86, 89
Inkomst av anställning.....	86

Inkomst av näringsverksamhet	89-91
Inkomstgrundad ålderspension	79-80
Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	32
Intjänandetaket.....	80
Intyg om tillämplig lagstiftning	117
Karenstid.....	85, 87
Konsulat.....	42, 48, 95, 98
Kontrolluppgift	109-112
Konventioner om social trygghet.....	65
Lagvalsreglerna	37
Likabehandling	33
Livsinkomstprincipen	79
Lokalanställd	39
Medborgarskap	33
Medföljande familjemedlemmar, se Familjemedlemmar	
Medlemsland	31, 33, 37
Mellangenerationen	80
Nationella experter	56
Nordiska konventionen.....	70
Nordiska skatteavtalet.....	98
Näringsverksamhet	87
Obegränsat skattskyldig.....	93
Offentligt anställda	35, 38, 96
Ombordanställd	98
Omvänt likställighetsavtal, se Avtal om betalning av socialavgifter	
Passiv näringsverksamhet.....	90
Pensionsgrundande belopp	79
Pensionsgrundande inkomst	79-80
Pensionskonventioner	66, 71-72
Pensionsrätt.....	80
Personkrets.....	33
Premiepension	79, 80
Prisbasbelopp.....	80
Privattjänare.....	107
Pro rata temporis-principen	33
Resande och flygande personal	44
Riksförsäkringsverket.....	32

Romfördraget.....	32
Sammanläggning	33
Schablonavdrag	90
Schweiz, samarbetsavtal med	31
Sexmånadersregeln.....	96
Sjuklön.....	32
Sjukpenning.....	32
Sjömän	49-51, 96, 98
Skatteavtal	95
Socialavgifter.....	36, 37, 75
Socialförsäkringsförmåner.....	32
Stadigvarande vistelse	92, 94
Statlig arbetsgivare	78
Statligt anställda	76
Statligt bolag.....	78
Studerande	33
Svenskt trossamfund, se Trossamfund	
Särskild inkomstskatt för utomlands bosatta	101-103
Särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister	105-106
Särskild kontrolluppgift.....	109
Särskild löneskatt på pensionskostnader	36
Särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster.....	36, 75, 83
Särskilt system för offentligt anställda	53-54
Tredjelandsmedborgare	34
Trossamfund	76, 84
Utlandstillägg.....	82
Utländsk arbetsgivare	84-85
Utländska socialavgifter	91
Utsänd.....	35, 38, 41-43, 69, 78
Utsändningsintyg	117
Utsändningstider	35
Utvidgat arbetsgivarbegrepp.....	82
Valmöjlighet	55, 60
Verksamhet över landgränsen.....	45
Wienkonventionerna.....	107-108
Väsentlig anknytning.....	94
Åldersgräns	79

Ålderspensionsavgift	79
Återbosättning	95
Öresundsöverenskommelsen, se Danmark, överenskommelse med ...	45, 99
Överklagande av intyg.....	43

